ΕΛΠΙΣ ΚΑΙ ΧΑΡΙΣ

Ἦτό ποτε ἔν τινι χῶρᾳ, κειμένῃ εἰς τὸ βορειότατον μέρος τῆς γῆς, ὅπου ὁ ἥλιος ἐπὶ ἓξ μῆνας εἶνε ἀφανής, μικρόν τι χωρίον. Τὸ ὄνομα τοῦ χωρίου τούτου εἰς οὐδένα γεωγραφικὸν πίνακα εὑρίσκεται, καὶ μὰ τὴν ἀλήθειαν οὐδὲ ἐγώ το εἰξεύρω. Ἔκειτο δὲ παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς θαλάσσης ἐν τῷ μυχῷ μικροῦ κόλπου. Ὄπισθεν τοῦ κόλπου ὑψοῦτο ὄρος καλυπτόμενον ὑπὸ μεγαλοπρεποῦς δάσους, καὶ τὸ χωρίον ἔκειτο εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους ἐσφηνωμένον μεταξὺ τοῦ ὄρους καὶ τῆς θαλάσσης. Οἱ κάτοικοί του ἦσαν ὀλίγοι τινὲς ἁλιεῖς.

Ἓν τινι τῶν οἰκίσκων τοῦ χωρίου ἔζη γυνὴ πτωχοτάτη καὶ μικρὸν παιδίον ὀνομαζόμενον Χρίστελ, παιδίον φρονιμώτατον, ὅπερ ἠγάπα τὴν μητέρα του τρυφερώτατα. Ἀλλ' ἡ μήτηρ του εἶχεν ἀποθάνῃ καὶ ἔκτοτε δὲν ἦτο πλέον εὐτυχές. Προσεπάθει διὰ παντὸς τρόπου νὰ γίνῃ ἀγαπητὸν εἰς τὴν γηραιὰν Λισβέθαν, ἀλλὰ δὲν ἠδύνατο νὰ τὸ κατορθώσῃ.

Ἐὰν ἤθελε νὰ τὴν περιποιηθῇ καὶ νὰ τῆς φέρῃ νερόν, ἦτο τῶν ἀδυνάτων νὰ μὴ πέσῃ καὶ νὰ θραύσῃ τὸ σταμνίον. Καὶ ἡ γηραιὰ Λισβέθα ἀντὶ νὰ το εὐχαριστήσῃ, τὸ ἐπέπληττε διὰ τὴν ἀδεξιότητά του. Ἐὰν ἤθελε τὸ πρωὶ νὰ ἀνάψῃ φωτίαν πρὶν ἐξυπνήσῃ ἡ γραῖα, ἐγέμιζε τὴν οἰκίαν μὲ σύννεφα καπνοῦ· εὐθὺς ἡ γραῖα κατέβαινεν ἀπὸ τὸ δωμάτιόν της ἔντρομος, νομίζουσα ὅτι εἶνε πυρκαϊά, καὶ ἐρράπιζε τὸν δύσμοιρον Χρίστελ διὰ νὰ τὸν μάθῃ νὰ μὴ παίζῃ ἄλλοτε μὲ τὰ πυρεῖα.

Ποτέ της δὲν τὸν εἶχε φιλήσῃ, ποτὲ δὲν του ἐμειδίασε, καὶ πάντοτε ἦτο δυσηρεστημένη καὶ ὀργισμένη. Πάντοτέ τον ἐπέπληττε καὶ συχνάκις τοῦ *της ἔδρεγε*.

«Ελα δρομο! αμελεστατε!» (Σελ. 66)

Καὶ ὅμως δὲν ἦτο κακὴ ἡ πτωχὴ γραῖα, ὄχι, δὲν ἦτο! Ἦτο μόνον περίλυπος πολύ, παντέρημος, δυστυχεστάτη, ἡ πολλὴ λύπη τὴν εἶχε καταστήσῃ εὐερέθιστον.

Ὅτε ὁ Χρίστελ ἦλθεν εἰς ἡλικίαν νὰ φοιτᾷ εἰς τὸ σχολεῖον, ἡ γραῖα Λισβέθα ἐκρέμασεν εἰς τὸν ὤμόν του σάκκον, ὅστις περιεῖχεν ἀλφαβητάριον καὶ πλάκα, καὶ ἐπέρασεν εἰς τὸν βραχίονά του καλάθιον μὲ τεμάχιον ξηροῦ ἄρτου καὶ τὸν ἀπέστειλεν εἰς τὸ σχολεῖον.

Ἐπειδὴ δὲ ὁ πατήρ του Χρίστελ ἦτο ἀνὴρ ἐγγράμματος καὶ ἀνεπτυγμένος, ἡ γραῖα Λισβέθα ἤθελε νὰ τὸν σπουδάσῃ τὸν Χρίστελ, νὰ τὸν κάμῃ πεπαιδευμένον, καθηγητήν. Ἐσκέπτετο λοιπὸν ὅτι ὁ μικρὸς Χρίστελ ἔπρεπε νὰ λαμβάνῃ πάντοτε τὸ πρῶτον βραβεῖον, ὥστε νὰ κατορθώσῃ νὰ εὕρῃ ὑποτροφίαν καὶ νὰ σταλῇ ἂν σπουδάσῃ εἰς Πανεπιστήμιον νὰ γίνῃ φοιτητής.

Ἀλλ' ὁ μικρὸς Χρίστελ δὲν ἦτο τῆς αὐτῆς γνώμης· ὄχι ὅτι ἦτο ἀμελής, ἀλλ' ἦτο δειλός· ἂν ἔζη ἡ μήτηρ του, θὰ ἐκάθητο ὅλην τὴν ἡμέραν εἰς τοὺς πόδας της νὰ τὴν βλέπῃ, νὰ μὴ βλέπῃ τὴν ὥραν πότε νὰ στρέψῃ πρὸς αὐτὸν ἓν βλέμμα της γλυκὺ καὶ θωπευτικόν, καὶ νὰ κρατῇ τὰς χεῖράς της μεταξὺ τῶν χειρῶν του καὶ νὰ τας φιλῇ. Ἂν λοιπὸν ἔζη ἡ μήτηρ του, ὁ Χρίστελ μετὰ χαρᾶς θὰ ἐπεμελεῖτο καὶ θὰ προσεπάθει νὰ γίνῃ καὶ αὐτὸς λόγιος ὡς *ὁ πατήρ* του.

Ὅτε ἐφόρεσε τὸν *σάκκον* του καὶ ἐπῆρε τὸ καλάθιον εἰς τὴν χεῖρά του, ἠσθάνθη ὅτι ἦτο δυστυχής, καὶ ἔτρεμεν, ὡς ἐὰν ἔμελλε νὰ ὑπάγῃ νὰ σταθῇ ἔμπροσθεν πυροβόλων, τὰ ὁποῖα ἦσαν ἕτοιμα νὰ ἐκπυρσοκροτήσωσιν. Συνεσφίγθη εἰς τὸ

φόρεμα τῆς Αισβέθης, καὶ ὑψώσας πρὸς αὐτὴν τοὺς δακρυσμένους ὀφθαλμούς του, ἔτεινε πρὸς αὐτὴν τὰ χείλη του διὰ νὰ τον φιλήσῃ· ἀλλ'αὐτὴ ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπόν της καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν μετὰ σοβαρότητος:

«Ἔλα, δρόμο! ἀμελέστατε!»

Καὶ ὁ δυστυχὴς Χρίστελ ἐξεκίνησε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ σχολεῖον περίλυπος καὶ κατηφής.

«Ἄχ! ἔλεγε καθ' ἑαυτόν, πῶς νὰ πάγω τώρα εἰς τὸ σχολεῖον! Ἂν με μαλώσῃ ὁ διδάσκαλος, ἂν με περιγελάσουν οἱ μαθηταί!»

Καὶ μόλις καὶ μετὰ βίας ἐκράτει τὰ δάκρυά του καὶ ἠσθάνετο βῆγος εἰς τὴν ράχιν του.

Καθ' ὁδὸν ἐβράδυνε τὸ βῆμά του καθ' ὅσον ἐπλησίαζεν εἰς τὸ σχολεῖον, καὶ τόσον ἐβράδυνεν, ὥστε ἦλθε πολὺ ἀργὰ εἰς τὸ σχολεῖον· οἱ μαθηταὶ ἦσαν εἰς τὴν τάξιν καὶ ἡ θύρα τοῦ σχολείου ἦτο κλειστή.

Τώρα πῶς νὰ ἀνοίξῃ τὴν θύραν; Τὸ δύστηνον παιδίον ἤθελε προτιμήσῃ νὰ ῥιφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν παρὰ νὰ ἐπιχειρήσῃ νὰ την ἀνοίξῃ. Ἐσταθη λοιπὸν ἔξω τῆς θύρας περιμένων καὶ ἐλπίζων ὅτι θὰ ἔλθῃ ἴσως ἄλλος μαθητής, ὅστις εἶχεν ἀργήσῃ, καὶ ἀφοῦ ἐκεῖνος ἀνοίξῃ τὴν θύραν, νὰ εἰσέλθῃ καὶ αὐτὸς κρυφά, κρυφά.

Περιμένει, περιμένει, ἀλλὰ ποῦ; Δὲν ἐφαίνετο ψυχή. Μόνον μικρὸν στρουθίον ἐπέταξε πλησίον του καὶ προσεπάθει νὰ εὕρῃ τροφὴν ἐντὸς τῆς χλόης.

Ὁ Χρίστελ ἀνοίγει ἐλαφρὰ τὸ καλάθιόν του καὶ ῥίπτει εἰς τὸ πτηνὸν ὀλίγα ψιχία. Τὸ ἥμερον στρουθίον ἦλθεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ Χρίστελ καὶ ἔφαγε τὰ ψιχία. Ἔπειτα ἐπέταξε καὶ δεύτερον στρουθίον, ἔπειτα τρίτον, ἔπειτα ὁλόκληρον τάγμα στρουθίων, ὥστε ὁ Χρίστελ ἔδωκεν εἰς αὐτὰ ὅλον τὸν ἄρτον του καὶ δὲν ἐκράτησε δι' ἑαυτὸν τίποτε.

Αἱ ὧραι παρήρχοντο καὶ οὐδεὶς ἤρχετο νὰ ἀνοίξῃ τὴν κλειστὴν θύραν. Τὸ μάθημα ἐτελείωσε καὶ αἴφνης οἱ μαθηταὶ μετὰ πολλοῦ θορύβου καὶ πολλῆς βοῆς ἤνοιξαν τὴν θύραν καὶ διεσκορπίσθησαν εἰς τὴν ὁδόν.

Ὁ Χρίστελ κύπτων τὴν κεφαλὴν καὶ ὅλος ἐντροπὴ ἠκολούθησε τοὺς μαθητὰς καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, τάχα ὅτι ἐσχόλασε καὶ αὐτός.

Ἀλλὰ πῶς νὰ εἰσέλθῃ; πῶς νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὴν γηραιὰν Αισβέθαν; πῶς νὰ ἀτενίσῃ τὸ ἀγριωπὸν βλέμμα της;

«Ἦλθες; εἶπε πρὸς αὐτὸν ἡ γραῖα καὶ τον ἐκύτταξεν αὐστηρῶς, ἔκαμες φρόνιμα εἰς τὸ σχολεῖον;»

Ἀλλ' αὐτὸς ἀντὶ νὰ ἀποκριθῇ, ἔκυψε τὴν κεφαλὴν καὶ δὲν ἐτόλμα νὰ ἀνοίξῃ τὸ στόμα.

«Ἐβουβάθηκες; ἀνεφώνησεν ἡ γραῖα. Ἐκατάλαβα τί τρέχει! Σὲ ἐτιμώρησεν ὁ διδάσκαλος καὶ ἐντρέπεσαι νὰ το εἰπῇς. Τώρα εὐθὺς ἐγὼ 'πᾷ νὰ εὕρω τὸν διδάσκαλον.

— Ὄχι... ὄχι! εἶπεν ὁ Χρίστελ.

— Ἀ! ἄ! δὲν θέλεις νὰ 'πᾷ νά τον εὕρω; Νὰ μή μου εἰπῇ τὰ ἀνδραγαθήματά σου; Ποιὸς εἰξεύρει τί θὰ ἔκαμες! Ἀφιλότιμε! τί ἔκαμες· Ἔλα, 'πέ μου, εὐθὺς τώρα, εἰ δὲ μή...»

Καὶ ὕψωσε τὴν χεῖρά της.

«Δὲν ἐμβῆκα εἰς τὸ σχολεῖον, ἐψιθύρισεν ὁ Χρίστελ τρέμων.

— Ἀμελέστατε! χάχα! παλιάνθρωπε! Καὶ τί ἔκαμνες λοιπὸν τόσες ὧρες;»

Ἀλλ' ὁ Χρίστελ την ἐκύτταξεν ἱκετευτικῶς καὶ εἶπεν:

«Ἐπερίμενα νὰ ἔλθῃ κανεὶς νά μου ἀνοίξῃ τὴν θύραν, ἀλλὰ δὲν ἦλθε κανείς.

— Μάγκα! ἀνεφώνησεν ἡ γραῖα καὶ τον ἐρράπισε διπλοῦν ῥάπισμα· ποιὸς εἰξεύρει ποῦ ἐμάγκευες μὲ ἄλλα μαγκόπαιδα!

— Ὄχι... ἐστεκόμην ἔξω 'ς τὴν θύραν, εἶπεν ὁ Χρίστελ καὶ ἦτο ὠχρότατος.

— Ψεύτη!

Τὸ κακόμοιρον παιδίον ἔτρεμε. Καὶ ἀντὶ νὰ δυσαρεστηθῇ, ὡς θὰ ἔκαμνον ἄλλα κακὰ παιδία ἂν ἦσαν εἰς τὴν θέσιν του, ὕψωσε πρὸς τὴν γηραιὰν Αισβέθαν βλέμμα τόσον γλυκὺ καὶ περίλυπον, ὥστε καὶ λύκαιναν θὰ ἠδύνατο νὰ συγκινήσῃ. Ἀλλ' ἡ γραῖα δὲν τον ἐκύτταζε, διότι εἶχεν ἀνοίξῃ τὸ καλάθιόν του, καὶ ὡς εἶδεν ὅτι ἔλειπεν ὁ ἄρτος, ἐνόμισεν ὅτι τον εἶχε φάγῃ ὁ Χρίστελ.

«Ἀμελέστατε, ψεύτη! ἀπόψε θὰ κοιμηθῇς νηστικός. Φύγε ἀπὸ 'δῶ, πήγαινε νὰ πλαγιάσῃς! νὰ μήσε ἰδοῦν τὰ μάτιά μου!»

Ὁ Χρίστελ ἐν ᾧ ἀπεχώρει, ἔρριπτε τελευταῖον βλέμμα ἱκετευτικὸν εἰς τὴν γηραιάν.

Ὅτε ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ δωματίου, ἐσταθη ὀλίγον καὶ δὲν εἴξευρε τί νὰ κάμῃ.

Τί νὰ κάμῃ;

Νὰ ἀναβῇ εἰς τὸ δωμάτιόν του τὸ ψυχρὸν καὶ παγωμένον;

Νὰ πλαγιάσῃ καὶ νὰ θρηνῇ κρύπτων τὸ πρόσ-

ωπόν του εἰς τὰ σινδόνιά του καὶ νὰ ἀποκοιμηθῇ μὲ εὐχάριστα καὶ χρυσᾶ ὄνειρα ὅπως ἔκαμνε καθ' ἑσπέραν.

Τοῦτό τον ἐπείραζε περισσότερον. Διότι ὁ Χρίστελ ἠγάπα τὰ ὄνειρα ταῦτα, τὰ ὁποῖα ἔβλεπεν εἰς τὸν ὕπνον του· ἔβλεπεν ὅτι ἐπήγαινεν εἰς τόπους μαγευτικοὺς καὶ δέν του ἤρχετο ὄρεξις νὰ φύγῃ. Τόσον δὲ ἦσαν ζωηρὰ τὰ ὄνειρά του, ὥστε πολλάκις δὲν εἴξευρε νὰ εἴπῃ ἐὰν τῷ ὄντι εἰς τὸν ὕπνον του ἐπεσκέφθη τοὺς τόπους ἐκείνους. Καὶ ὅτε ἀκόμη ἦτο ἔξυπνος, ἔχαιρεν ἐνθυμούμενος τοὺς μαγευτικοὺς ἐκείνους τόπους.

Ἄ! πόσον ἠγάπα τὰ εὔμορφα ἐκεῖνα ὄνειρα, τὰ ὁποῖά τον ἐπαρηγόρουν διὰ τὴν αὐστηρότητα τῆς γηραιᾶς Αισβέθης καί τον ἔκαμνον νὰ λησμονῇ τὴν ψυχρότητά της! Ἀλλὰ μετὰ πόσης χαρᾶς θὰ ἐχάριζε πάντα τὰ ὄνειρά του καὶ ὄχι μόνον ἐκεῖνα, ἀλλὰ καὶ ἄλλα ἀκόμη θὰ ἐχάριζεν ἀντὶ ἑνὸς φιλήματος τῆς μητρός του.

Λοιπὸν τί νὰ κάμῃ τὴν ἑσπέραν ἐκείνην; νὰ ἀναβῇ εἰς τὸ δωμάτιόν του, καὶ νὰ ζητήσῃ εἰς ἓν εὔμορφον ὄνειρον τὴν λήθην τῆς λύπης του;

Ἡ νὺξ ἐπλησίαζε καὶ ὁ Χρίστελ ἐπείνα, διότι ἦτο νηστικός, ὡς ἐνθυμεῖσθε. Ὄπισθεν τῆς θύρας τοῦ μαγειρείου εἶδεν ὀλίγα ξηρὰ κλαδία, διὰ τῶν ὁποίων ἡ γηραιὰ Αισβέθα ἤναπτε πῦρ. Εἶδεν ὅτι δὲν ἦσαν ἀρκετὰ καὶ μόλις θὰ ἤρκουν δι' αὔριον τὸ πρωΐ. Λοιπὸν εἶπε καθ' ἑαυτόν:

«Ἂς πάγω μίαν στιγμὴν νὰ μαζέψω κλαδιὰ πρὶν νυκτώσῃ. Καὶ ὅταν ἰδῇ ὅτι της ἔκαμα κὐτὴν τὴν εὐκολίαν, ἴσως με συγχωρήσῃ, καὶ ποῖος εἰξεύρει ἂν δέν μου χρεωστῇ καὶ χάριν. Ἴσως μου εἰπῇ *εὐχαριστῶ* καὶ ἴσως μου δώσῃ καὶ κανὲν φιλάκι.»

Καὶ ἐλαφρὸς ὡς σκίουρος ἔδραμεν εἰς τὸ ὄρος νὰ συνάξῃ κλαδία, καὶ μετ' ὀλίγην ὥραν εἶχε συνάξῃ ὅσα ἠδύνατο νὰ σηκώσῃ εἰς τὸν ὦμόν του. Ἐφορτώθη τα κλαδία καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν μετὰ πολλοῦ κόπου. Ἀπέθεσε τὸ φορτίον ὄπισθεν τῆς θύρας τοῦ μαγειρείου. Ἀλλὰ ἡ Αισβέθα ὡς ἤκουσε τὸν τριγμὸν τῶν κλαδίων, ἐξῆλθε τοῦ δωματίου της νὰ ἴδῃ πόθεν προέρχεται ὁ τριγμός, καὶ εἶδεν ἐνώπιόν της τὸν Χρίστελ, ὅστις την παρετήρει συνεσταλμένος καὶ μὲ βλέμμα ἱκετευτικόν.

«Σὺ εἶσαι πάλιν; εἶπε πρὸς αὐτὸν ἡ Αισβέθα μετὰ τραχύτητος, δέν σου εἶπα νὰ 'πᾷς νὰ κοιμηθῇς, ἀπειθέστατε; Τι ἔκαμνες ἔξω αὐτὴν τὴν ὥραν;

— Ὦ! θεία Αισβέθα, μή με μαλώνεις! ἐπῆγα νά σας μαζεύσω κλαδιά.

— Κλαδιά; καὶ τί νά τα κάμω; Δὲν ἔχω ἀνάγκην, ἔχω ἀρκετά. Ποιὸς εἰξεύρει ποῦ ἐγύριζες! Ἐγὼ αὔριον θὰ 'πάγω μόνη μου νὰ εὕρω τὸν διδάσκαλον διὰ νὰ ἰξεύρῃ μὲ τί ἀγρίμι ἔχει νὰ κάμῃ. Καὶ θά του 'πῶ νὰ εἶνε αὐστηρός. Ἔλα, πήγαινε νὰ πλαγιάσῃς, ἀφιλότιμε!»

Ὁ δύσμοιρος Χρίστελ, κατάκοπος ἐκ τοῦ δρόμου καὶ ἐξηντλημένος ὑπὸ τῆς πείνης, καὶ καταβεβλημένος ἕνεκα τῆς σκληρότητος τῆς γραίας Αισβέθης, ἀπελπισθεὶς ὅτι θὰ κερδήσῃ τὸ φίλημά της, τὸ ὁποῖον τόσον πολὺ ἐπόθει, ἦλθεν εἰς τὸ δωμάτιόν του μόλις σύρων τοὺς πόδας του. Ἐπλαγίασεν ἐπὶ τῆς ψυχρᾶς κλίνης του ἐνδεδυμένος καὶ ἔκλαιεν ἕως ὅτου τον ἐπῆρεν ὁ ὕπνος.

Ἀρά γε τί ὄνειρον εἶδε τὴν νύκτα ἐκείνην;

Οὐδὲ αὐτὸς εἴξευρε νὰ εἴπῃ ἐὰν εἶδεν ὄνειρον. Ἀλλὰ τὸ πρωὶ ἐξύπνησεν ἥσυχος, διότι ἐσκέφθη ὅτι ὁ μόνος τρόπος διὰ νὰ καταπραΰνῃ τὴν γραῖαν Αισβέθαν θὰ ἦτο νὰ ἔλθῃ νά τῃ εἴπῃ ὅτι ἦτο εἰς τὸ σχολεῖον καὶ ὅτι ἦτο εὔτακτος.

Λοιπὸν χωρὶς νὰ παρουσιασθῇ ἔμπροσθεν τῆς γραίας ἐπῆρε τὸ καλάθιόν του κενὸν καὶ τὸν σάκκον του καὶ ἐπορεύθη εἰς τὸ σχολεῖον.

Ὁ καιρὸς ἦτο ψυχρὸς καὶ ἔπιπτε χιών.

Καὶ νὰ ἴδητε ὅτι ἔφθασε πρῶτος εἰς τὸ σχολεῖον πολὺ πρὶν ἔλθωσιν οἱ ἄλλοι μαθηταί. Ἐκάθισεν ἥσυχος εἰς μίαν γωνίαν καὶ ἐπερίμενεν.

Ἡ πεῖνά τον ἐβασάνιζε καὶ ὁ στόμαχός του παρεπονεῖτο, καὶ ἠσθάνετο βόμβον εἰς τὰ ὦτά του· ἠσθάνετο τὴν κεφαλήν του κενὴν καὶ ὅμως τόσον βαρεῖαν, ὥστε δὲν ἠδύνατο νά την κρατήσῃ ὀρθίαν καί την ἐστήριζεν ἐπὶ τοῦ τοίχου.

Ἐκάθητο ἀντικρὺ τοῦ παραθύρου καὶ ἔβλεπε τὴν χιόνα, ἥτις ἔπιπτε πυκνή. Τόσον δὲ εἶχε τὸν νοῦν του εἰς τὴν χιόνα, ὥστε δὲν ἐνόησε τοὺς ἄλλους μαθητὰς ὅτι εἶχον ἔλθῃ.

Μικρὸν πτηνὸν τρέμον ἐκ τοῦ ψύχους καὶ φοβούμενον τὴν χιόνα, ἠθέλησε νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ παράθυρον χωρὶς νὰ αἰσθανθῇ ὅτι ἦσαν κλειστὰ τὰ ὑάλια. Τὸ δύστηνον κατεκυλίσθη κάτω καὶ ἐστάθη εἰς τὸ στήριγμα τοῦ παραθύρου ἀκίνητον καὶ ζαλισμένον.

«Τὸ καϊμένο τὸ πουλάκι! εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ

Χρίστελ, τὸ καϊμένο θὰ πεινᾷ περισσότερον ἀπὸ ἐμέ!»

Τίς εἰξεύρει ἂν δὲν ἦτο ἐκ τῶν μικρῶν πτηνῶν, τὰ ὁποῖα χθὲς τὸ πρωὶ ἔφαγον τὸν ἄρτον του; Ἀλλ' ὄχι δὲν ἦτο στρουθίον, ἐφαίνετο ὡς πετρίτης.

«Ἀρά γε τί νὰ εἶνε; ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν ὁ Χρίστελ, τί νὰ εἶνε, σπουργίτης ἢ πετρίτης;» καὶ ὕψωνε τὴν κεφαλὴν νὰ παρατηρήσῃ καλλίτερον.

Καὶ ἐν ᾧ παρετήρει ὁ Χρίστελ τὸ πτηνόν, οἱ μαθηταὶ εἶχον καθίσῃ εἰς τὰ θρανία καὶ ἡτοιμάζετο νὰ ἀρχίσῃ τὸ μάθημα.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐμβαίνει καὶ ὁ διδάσκαλος. Δι' ἑνὸς βλέμματος ἔγινεν ἄκρα ἡσυχία καὶ σιωπή· ἀπέβλεψεν αὐστηρῶς πρὸς τοὺς μαθητάς, καὶ παρετήρησεν αἴφνης τὸν νέον μαθητήν, ὅστις ἐκάθητο εἰς τὸ θρανίον τῶν προωδευμένων μαθητῶν.

«Τί κάμνει αὐτοῦ πέρα ὁ μικρός; Τίς του ἔδωσε τὴν ἄδειαν νὰ καθήσῃ εἰς τὸ θρανίον τῆς τιμῆς;» ἠρώτησεν αὐστηρῶς.

Καὶ οἱ μὲν μαθηταὶ ἐσιώπων, ὁ δὲ Χρίστελ προσκλωμένος εἰς τὸ μικρὸν πτηνὸν δὲν εἶχεν ἀκούσῃ τίποτε.

«Πῶς λέγεσαι, σὺ μικρέ», ἠρώτησεν ὁ διδάσκαλος, καὶ ἡ φωνή του ἀντήχησεν ὡς βροντὴ προαγγέλλουσα δεινὴν καταιγίδα.

Ἀλλὰ καὶ πάλιν δὲν ἤκουσε τίποτε ὁ Χρίστελ· διότι εἶχε τὸν νοῦν του εἰς τὸ πτηνόν, ὅπερ ἠθέλησε νὰ πετάξῃ καὶ ἐφάνη ὁ κόκκινος λαιμός του.

«Πετρίτης εἶνε! ἀνεφώνησεν ὁ Χρίστελ μετὰ χαρᾶς, καὶ ἠγέρθη νὰ ἴδῃ καλλίτερον.

— Χά! χά! χά! ἀνεκάγγασαν οἱ μαθηταί.

Στρέφει τὴν κεφαλήν του ὁ ἀτυχὴς Χρίστελ καὶ τί νὰ ἴδῃ; Ἐνόμισεν ὅτι ἔβλεπεν ὄνειρον καὶ ὅτι ἐξύπνησεν ἐκείνην τὴν στιγμήν. Ἔγινε τὸ πρόσωπόν του κατακόκκινον, *φωτιὰ* καὶ ἐζάρωσεν ἐκεῖ ὅπου ἐκάθητο.

Ἐκόλλησεν εἰς τὸν τοῖχον νομίζων ὅτι ἠδύνατο οὕτω πως νὰ κρυφθῇ, καὶ νὰ ἐξαφανισθῇ ἀπὸ τοῦ προσώπου τῆς γῆς.

Ὁ διδάσκαλος διὰ μιᾶς φωνῆς ἐπανέφερε τὴν σιωπὴν εἰς τὴν τάξιν καὶ ἐπανέλαβε τὴν ἐρώτησίν του αὐστηρῶς. «Ποῖον εἶνε αὐτὸ τὸ παιδί;»

Δέκα φωναὶ ἀπήντησαν:

—Εἶνε τὸ ὀρφανόν, τὸ ὁποῖον ἔχει ἡ θειὰ Αἰσθέθα.

— Καλά· μετὰ τὸ μάθημα θά τον ἐξετάσω. Τώρα ἂς ἀρχίσωμεν.

Ὁ Χρίστελ ἔμεινεν ἀκίνητος καὶ ἠσθάνετο χαρὰν μεγάλην, διότι τὸν ἐλησμόνησαν. Προσεπάθησε νὰ νοήσῃ τί ἔλεγεν ὁ διδάσκαλος εἰς τοὺς μαθητάς, ἀλλὰ δὲν κατώρθωσε νὰ ἀκούσῃ τίποτε, διότι τὰ ὦτά του ἐβόμβουν...

«Τί ἔχουν τὰ αὐτιά μου καὶ βοΐζουν; εἶπε καθ' ἑαυτόν. Τὸ δύσμοιρον παιδίον δὲν εἴξευρεν ὅτι ὁ βόμβος ἐκεῖνος ἦτο ἀποτέλεσμα τῆς πείνης!»

Ἡ χιὼν ἐξακολουθεῖ νὰ πίπτῃ, καὶ ὁ Χρίστελ ἔβλεπε τὰς νιφάδας τῆς χιόνος, αἵτινες ἐχόρευον εἰς τὸν ἀέρα. Βλέπων, βλέπων ἐζαλίσθη ὀλίγον, ἔπειτα τὸν ἐνανούριζεν ὁ ψιθυρισμὸς τῶν μαθητῶν, οἵτινες ἔλεγον λέξεις ἀκατανόητους εἰς αὐτόν, ἡ θερμὴ ἀτμόσφαιρα τοῦ δωματίου τὸν ἐνάρκωσε καὶ ἤρχισε νὰ νυστάζῃ. Ἀλλ' αὐτὸς ἤθελε νὰ μένῃ ἔξυπνος. Τί νὰ κάμῃ; πῶς νὰ ἀποτινάξῃ τὸν ὕπνον, ὅστις ἤρχετο γλυκύτατος;

Ἔξω τοῦ παραθύρου ἦτο κισσὸς δροσερός, ὅστις περιέστεφεν ὅλον τὸ παράθυρον. Ἐπὶ τῶν ὑαλίων τοῦ παραθύρου ἐστηρίζετο εἰς ἐκ τῶν κλάδων τοῦ κισσοῦ, καὶ τὰ φύλλα του ἐλύγιζον βαθμηδὸν ὑπὸ τὸ βάρος τῆς χιόνος, ἥτις ἐσωρεύετο ἐπ' αὐτῶν.

Λοιπὸν ὁ Χρίστελ διὰ νὰ μὴ ἀποκοιμηθῇ, ἤρχισε νὰ μετρῇ τὰ φύλλα τοῦ κλάδου τούτου. Εἴξευρε νὰ μετρῇ μέχρι τοῦ εἴκοσι.

Ἐμέτρησεν «ἕν, δύο, τρία, τέσσαρα, πέντε.., ἕξ..., ἑπτά..., ὀκτώ..., ἐννέα...., δέκα...., ἕνδεκα...., δώδεκα..., δεκατρία..., δεκατέσσαρα..., δεκαπέντε...., δεκαέξ...., δεκαεπτά...., δέκαοκτώ....» Αὐτὸς εἴξευρε τί ὑπέφερεν ἕως νὰ τα μετρήσῃ...

Ὁ κλάδος εἶχε μόνον δεκαοκτὼ φύλλα. Ἤρχισε λοιπὸν πάλιν ἐξ ἀρχῆς καὶ πάλιν, καὶ πάλιν, ἐν ᾧ οἱ μαθηταὶ ἦσαν σκυπτοὶ εἰς τὰ τετράδιά των καὶ ἔγραφον καλλιγραφίαν.

Οἱ ὀφθαλμοί του δὲν εἶχον πλέον δύναμιν νὰ μένωσιν ἀνοικτοί, ἀλλ' αὐτὸς προσεπάθει καὶ ἀπεδίωκε τὸν γλυκύτατον ὕπνον.

Τέλος πάντων ὁ διδάσκαλος ἠγέρθη ἐκ τοῦ τραπεζίου του, καὶ κρατῶν τὴν ῥάβδον του ἦλθε πλησίον τοῦ Χρίστελ.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ι. ΦΕΡΜΠΟΣ
Κατὰ τὸ Γαλλικὸν
τῆς πριγκιπίσσης Καντακουζηνοῦ-Ἀλπιέρη.

Ο ΜΟΥΣΙΚΟΣ

ΗΝ ἡμέραν τοῦ Πάσχα τοῦ ἔτους 1714, τὴν ὥραν, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ κάτοικοι τοῦ πλησίον τῆς Νεαπόλεως χωρίου Καζόρια ἐπήγαιναν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἐξύπνησεν ἀπὸ τὸν ζωηρὸν καὶ χαροπὸν ἦχον τῶν κωδώνων μικρὸν παιδίον, τὸ ὁποῖον ἐκοιμᾶτο εἰς ἓν δωμάτιον χαμηλοῦ οἰκίσκου περικυκλουμένου πανταχόθεν ἀπὸ κῆπους.

Τὸ παιδίον ἤρχισε νὰ τρίβῃ τοὺς ὀφθαλμούς του, ἔπειτα δὲ παρετήρησε τὰς ἀκτῖνας τοῦ λαμπροῦ ἡλίου τῆς ἀνοίξεως νὰ ἐμβαίνωσιν εἰς τὸ δωμάτιον, ἐφώναξε κτυποῦν τὰς χεῖρας.

— Ἀ! τί ὡραῖος καιρός! . . . τί χαρά! θὰ ἔβγω σήμερον ἔξω.

Διὰ νὰ ἐννοήσῃ τις τὴν κραυγὴν αὐτὴν τοῦ παιδίου πρέπει νὰ μάθῃ ὅτι ὁ Βαπτίστος (κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὠνομάζετο τὸ παιδίον) εἶχεν ἀναρρώσῃ ἀπὸ μακρὰν καὶ ἐπικίνδυνον ἀσθένειαν σωθὲν ὡς ἐκ θαύματος· ἀλλ' ὅμως ἐπειδὴ εἶχε λάβῃ δυνάμεις τινὰς καὶ ὁ ἰατρὸς τῷ εἶπε νὰ κινηθῇ ἀπὸ τὴν κλίνην καὶ νὰ φάγῃ ὀλίγον, τὸ παιδίον ἐφανταζετο ὅτι ἦτο ἐντελῶς καλά, καὶ εἶχε λάβῃ ὑπόσχεσιν παρὰ τῆς θείας του, εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ὁποίας κατῴκει καὶ ἀνετρέφετο, ὅτι τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα, ἂν ὁ καιρὸς ἦτο καλός, θὰ ἐξήρχετο. Διὰ τοῦτο ὁ Βαπτίστος ἐξύπνησε μὲ τόσην χαρὰν τὴν πρωΐαν ἐκείνην.

— Τί χαρά! ἔλεγε, νὰ ἔβγω ἀπ' αὐτὸ τὸ παληοδωμάτιον, ὅπου τόσον καιρὸν στενοχωροῦμαι! τί ὡραῖον περίπατον θὰ κάμω εἰς τοὺς κάμπους μὲ τὴν ἐξαδέλφην μου!

Καθίσας δὲ ἐπὶ τῆς κλίνης του ἐφώναξε:

— Τερέζα! Τερέζα! δός μου τὰ φορέματά μου νὰ σηκωθῶ.

— Θὰ καθίσῃς ἥσυχος! τῷ ἀπήντησεν ἐκείνη.

— Καλά· ἀλλὰ πὲς εἰς τὴν θείαν νὰ μοῦ δώσῃ τὰ ροῦχά μου, θέλω νὰ σηκωθῶ.

— Ὄρίστε, εἶπεν ἡ Τερέζα, δίδουσα τὰ ἐνδύματα.

— Ἀλλά, εἶπεν ὁ Βαπτίστος, θέλω τὰ καλά μου· ξεύρεις ὅτι θὰ ἔβγω σήμερον.

— Ὄχι, ἀκόμη δὲν θὰ ἔβγῃς, δὲν ἀφίνει ὁ ἰατρός, εἶνε ψύχρα καὶ θὰ σὲ βλάψῃ.

— Ψύχρα! ποῦ εὑρέθη; ἔχει ἥλιον ὡραιότατον· καὶ ἔπειτα ἡ θεία μοῦ ὑπεσχέθη νὰ μὲ πάρῃ εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

— Ἡ θεία σου ἔχει μίαν ὥραν ποὺ ὑπῆγεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

— Ψεύματα μοῦ λές, εἶπε ζωηρῶς ὁ Βαπτίστος, τώρα δὰ τὴν ἄκουσα νὰ ὁμιλῇ.

Καὶ ἤρχιζε νὰ φωνάζῃ:

— Θεία! θεία!

— Σοῦ λέγω ὅτι εἶνε εἰς τὴν ἐκκλησίαν μὲ τὸν θεῖόν σου καὶ μὲ τὴν ἐξαδέλφην σου.

Τότε ὁ Βαπτίστος, ὅπως ὅλα τὰ παιδία, ὅταν εὑρίσκωσιν ἀντίστασιν εἰς τὰς θελήσεις των, ἤρχισε νὰ μορφάζῃ καὶ ἔχωσε τὴν κεφαλήν του κάτω ἀπὸ τὰ σκεπάσματα λέγων:

— Εἶσαι κακή, δός μου τὸ πρόγευμά μου.

Τὴν αὐτὴν στιγμὴν δωδεκαετὲς παιδίον ἐμβῆκεν εἰς τὸ δωμάτιον, ὁ δὲ Βαπτίστος, ἀκούσας τὴν φαιδρὰν φωνήν του, ἐσήκωσε τὴν κεφαλὴν καὶ εἶπε.

— Μπᾶ! σὺ εἶσαι Πέτρο!

— Ἐγὼ εἶμαι, ἀπήντησα τὴν θείαν σου καὶ μοῦ εἶπε νὰ ἔλθω νὰ σ' εὕρω.

— Εὐχαριστῶ. Πές μου, Πέτρο, ἀλήθεια, εἶνε ψύχρα σήμερον;

Ἡ Τερέζα ἔκαμε νεῦμα εἰς τὸν Πέτρον νὰ εἴπῃ ναί, ἀλλ' αὐτὸς δὲν τὸ ἐνόησε καὶ εἶπε·

— Ψύχρα! Ποῖος σοῦ τὸ εἶπε! Ἥλιος χαρὰ Θεοῦ!

— Ἀ! ψεύτρα! εἶπε τότε πρὸς τὴν Τερέζαν μὲ θυμὸν ὁ Βαπτίστος, βλέπεις!

Ἡ Τερέζα, μὴ ἔχουσα νὰ εἴπῃ τίποτε ἄλλο, ἀπήντησε·

— Πάγω νὰ ἑτοιμάσω τὸ πρόγευμά σου.

Καὶ ἐξῆλθεν.

Ὅταν ἔμειναν μόνα τὰ δύο παιδία, ὁ Πέτρος ἠρώτησε τὸν φίλον του:

— Καὶ διατί δὲν θὰ ἔβγῃς σήμερον ;

— Δὲν θέλει ἡ θεία, ἀπήντησεν ἐκεῖνος σκυθρωπάζων. Ἡ Τερέζα λέγει ὅτι δὲν ἀφίνει ὁ ἰατρός, καὶ ὅμως ὁ ἰατρὸς μοῦ εἶπε χθὲς ὅτι θὰ ἔβγω. Τί καλὰ ποὺ ἦλθες ! θὰ ἐστενοχωρούμην μόνος μου. Ὀκτὼ ἡμέραι τώρα· ἐλπίζω ὅτι σήμερα θὰ διασκεδάσω. Θὰ εἶνε τόσον ὡραῖα εἰς τὴν ἐκκλησίαν !

— Ὡραῖα, ἀπήντησεν ὁ Πέτρος, ἀλλὰ ὡραιότερα θὰ εἶνε εἰς τὴν Νεάπολιν, ὅλη ἡ Αὐλὴ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, μουσικὴ λαμπρά.

— Ἄ ! ναί, εἶπεν ὁ Βαπτίστος, τὰ ὄργανα.

— Καὶ βιολία καὶ ψάλται, ἑκατὸν μουσικοὶ τοὐλάχιστον, τί ὡραῖα· ἐπράκειτο καὶ ἐγὼ νὰ πάγω, ἀλλὰ δὲν ἠθέλησεν ὁ πατέρας.

— Θὰ εἶνε, λές, πολλοὶ μουσικοί ; ἠρώτησεν ὁ Βαπτίστος.

— Φυσικά, ἀφ' οὗ θὰ εἶνε ἡ Αὐλὴ εἰς τὴν ἐκκλησίαν.

— Νὰ σοῦ πῶ, Πέτρο . . .

— Μᾶς ἔχουν ἀφήσῃ ἐδῶ καὶ τοὺς δυό μας.

— Δοιπόν ;

— Ἂν θέλῃς, πᾶμε ς' τὴν Νεάπολιν.

— Τί νὰ κάμωμεν ;

— Ν' ἀκούσωμεν τὴν μουσικήν, ἀπεκρίθη ὁ Βαπτίστος, τοῦ ὁποίου οἱ ὀφθαλμοὶ ἤρχισαν βαθμηδὸν ν' ἀστράπτουν· θέλεις ;

— Μὰ πῶς θὰ κάμωμεν ; θὰ μᾶς ἴδῃ ἡ Τερέζα· ἔπειτα ἀπὸ ἐδῶ εἰς τὴν Νεάπολιν εἶνε δύο ὡρῶν δρόμος, θὰ ἀρρωστήσῃς πάλιν· θ' ἀπαντήσωμεν εἰς τὸν δρόμον καὶ τὸν πατέρα μου, προσέθηκε μὲ τρόμον ὁ Πέτρος, συλλογίσου.

— Μὴ φοβᾶσαι, ἀπεκρίθη ὁ Βαπτίστος, δίδων θάρρος εἰς ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον ἤθελε νὰ κάμῃ συνένοχόν του· ἐγὼ περιπατῶ γρήγορα· ἡ Τερέζα δὲν θὰ μᾶς ἰδῇ ἂν ἔβγωμεν ἀπὸ τὸν κῆπον. Ἅμα τελειώσῃ ἡ λειτουργία, ἐπιστρέφομεν καὶ οὔτε θὰ μᾶς καταλάβῃ κανείς . . . Ἐγὼ εἶμαι καὶ ἄρρωστος· ἄλλην τιμωρίαν δὲν ἠμποροῦν νὰ μοῦ κάμουν.

— Μὰ ἐγώ ; εἶπεν ὁ Πέτρος.

— Κάμε καὶ σὺ τὸν ἄρρωστον νὰ σὲ συγχωρήσουν. Ἀλλὰ φαντάσου τί μουσικὴν θὰ ἀκούσωμεν. Ἔλα, πᾶμε !

Καὶ ταῦτα λέγων ὁ Βαπτίστος εἶχεν ἐνδυθῇ καὶ παρέσυρε μεθ' ἑαυτοῦ τὸν Πέτρον θέλοντα καὶ μὴ θέλοντα.

Ἐξῆλθον ἀπὸ τὴν οἰκίαν χωρὶς νὰ τοὺς ἴδῃ ἡ Τερέζα, ἀλλὰ τὴν ὥραν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπεμακρύνθησαν ἀπὸ τὸ χωρίον καὶ ἐμβῆκαν εἰς τὴν μεγάλην ὁδόν, ἡ ὁποία φέρει εἰς τὴν Νεάπολιν, τὰ κεντήματα τοῦ στομάχου τὸν ἔκαμαν τὸν Βαπτίστον νὰ ἐνθυμηθῇ ὅτι ἀπὸ τῆς προτεραίας δὲν εἶχε φάγει.

— Ἄ ! εἶπε πρὸς τὸν σύντροφόν του, ἐλησμόνησα νὰ προγευματίσω . . . Ἀλλὰ δὲν πειράζει, θὰ φάγω τὸ γεῦμα μὲ περισσοτέραν ὄρεξιν.

Καὶ ἤρχισαν νὰ βαδίζωσι ταχέως διὰ νὰ φθάσωσι συντομώτερον. Μετὰ μιᾶς ὥρας καὶ πλέον δρόμον ἔφθασαν εἰς τὴν Νεάπολιν καταϊδρωμένοι, μόλις δυνάμενοι νὰ σταθῶσιν εἰς τοὺς πόδας των ἀπὸ τὸν κόπον. Ὅπως δήποτε, ἐμβῆκαν εἰς τὴν πρώτην ἐκκλησίαν, τὴν ὁποίαν εὗρον ἐμπρός των, καὶ ἡ ὁποία ἔτυχε νὰ εἶνε ἐκείνη ἀκριβῶς, εἰς τὴν ὁποίαν ἔμελλε νὰ ἔλθῃ ἡ Αὐλή.

Ἐξ αἰτίας τῆς ἑορτῆς ἡ ἐκκλησία ἦτο μεγαλοπρεπῶς ἐστολισμένη καὶ ἀκτῖνες τοῦ ἰταλικοῦ ἡλίου, εἰσχωροῦσαι διὰ μέσου τῶν χρωματιστῶν ὑάλων, ἔρριπτον φῶς σοβαρὸν καὶ κατανυκτικὸν ἐπὶ τῶν εὐσεβῶς γονατισμένων πιστῶν.

Εἰς ἰδιαίτερον ὕψωμα, ἐστρωμένον μὲ βελοῦδον καὶ ἐστολισμένον μὲ τὰ βασιλικὰ σήματα, ἐστέκετο ἡ Αὐλὴ ἀπέναντι τοῦ μέρους, εἰς τὸ ὁποῖον ἦσαν οἱ ψάλται.

Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Βαπτίστος καὶ ὁ Πέτρος κατώρθωσαν νὰ εὕρωσι θέσιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τὸ ὄργανον ἐξέβαλλε τοὺς πρώτους μουσικοὺς φθόγγους του. Ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ Βαπτίστος ἐλησμόνησε τὴν κούρασιν καὶ ἔμεινεν ἀκίνητος ὅπως ὁ στύλος, εἰς τὸν ὁποῖον ἐστηρίζετο· ὁ Πέτρος περιέφερε τὰ βλέμματά του ἐδῶ κ' ἐκεῖ, θαυμάζων τὴν μεγαλοπρέπειαν τῆς ἐκκλησίας, ἀλλ' ὁ Βαπτίστος ὅλας τὰς αἰσθήσεις του συνεκέντρωσεν εἰς τὴν ἀκοήν, οὐδὲν ἔβλεπεν, ἀλλὰ μόνον ἤκουεν, ἤκουε τὴν μουσικὴν καὶ τὸ ἆσμα.

Ἦτο τόσον βεβυθισμένος, ὥστε ὅταν ὁ ἱερεὺς ὕψωσε τὰ ἅγια ἐλησμόνησε νὰ λυγίσῃ τὸ γόνατον ὅπως εἶχον κάμῃ ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ καὶ διὰ τοῦτο μία γραῖα τὸν ἐπέπληξεν.

Ματαίως ὁ Πέτρος ἔσπρωχνεν αὐτὸν μὲ τὸν ἀγκῶνά του διὰ νὰ ἑλκύσῃ τὴν προσοχήν του εἰς τὰ ἔξοχα ὑποκείμενα, τὰ ὁποῖα ἔρχονται καὶ καταλαμβάνουν κατὰ σειρὰν τὰ προσδιωρισμένα δι' αὐτοὺς στασίδια, ὁ Βαπτίστος δὲν ἀπήντα τίποτε, διὰ νὰ μὴ χάσῃ οὔτε μίαν νόταν ἀπὸ τὴν ἱερὰν ἐκείνην μουσικήν, τῆς ὁποίας οἱ ἁρμονικώτατοι τόνοι ἀντήχουν κάτω ἀπὸ τοὺς εὐρεῖς ἐκείνους θόλους τῆς ἐκκλησίας.

Τέλος εἶχε τελειώσῃ ἡ λειτουργία, εἶχε παύσει ἡ μουσική, καὶ ὁ κόσμος ἤρχισε νὰ ἐξέρχηται, ἀλλ' ὁ Βαπτίστος ἀκουμβῶν εἰς τὸν στύλον, ἀκίνητος ὡς πέτρα, ἀκόμη ἤκουεν. Ἐχρειάσθη δὲ νὰ τὸν σύρῃ ζωηρῶς ἀπὸ τὸν βραχίονα ὁ Πέτρος διὰ νὰ τὸν κάμῃ νὰ ἐννοήσῃ ὅτι θὰ ἔμενον πλέον οἱ δύο των μόνον ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας καὶ ὅτι καιρὸς ἦτο νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὸ χωρίον.

Ὁ Βαπτίστος τὸν ἠκολούθησεν, ἀλλὰ ἅμα ἐξῆλθον ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν, ἤρχισε νὰ τρέμῃ.

— Πολὺ κρυόνω ! εἶπε μὲ ἀδύνατον φωνὴν πρὸς τὸν Πέτρον.

— Τώρα θὰ τρέξωμεν καὶ θὰ ζεσταθῇς.

— Ὄχι, δὲν ἠμπορῶ, σοῦ λέγω, ἔχω ῥῖγος, ἄφες με νὰ καθίσω ἐκεῖ εἰς τὸν ἥλιον.

Καὶ ἐκάθισεν· ἀλλὰ τὸ ῥῖγος κύζησεν· οἱ ὀδόντες του ἔτρεμον καὶ τὸ πρόσωπον ἔγεινε τόσον ὠχρόν, ὥστε ὁ Πέτρος, τρομάξας, ἐζήτησε βοήθειαν ἀπὸ τοὺς ἐξερχομένους ἀκόμη ἐκ τῆς ἐκκλησίας.

Ἐσχηματίσθη κύκλος πέριξ τῶν δύο παιδίων, μερικοὶ δὲ φιλάνθρωποι ἐσκόπευον νὰ παραλάβουν εἰς τὴν οἰκίαν των τὸν Βαπτίστον διὰ νὰ τὸν βοηθήσουν, ὅτε ἄνθρωπός τις, διασχίσας τὸ πλῆθος, ἐπῆγε κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸν Πέτρον καὶ ἀφοῦ αὐτὸν ἀπὸ τὸ ὠτίον, τῷ εἶπε μὲ βροντώδη φωνήν:

— Τί κάμνεις αὐτοῦ σύ ;

Ἦτο ὁ πατὴρ τοῦ Πέτρου, ὁ ὁποῖος, ἀναγνωρίσας αὐτόν, ἔκαμε χρῆσιν τῶν πατρικῶν του δικαιωμάτων.

Τὸ ταλαίπωρον παιδίον, τὸ ὁποῖον εἶχε τρομάξῃ διὰ τὴν αἰφνιδίαν ἀσθένειαν τοῦ φίλου του, ἐτρόμαζεν ἀκόμη περισσότερον διὰ τὴν αἰφνιδίαν συνάντησιν τοῦ πατρός του, δὲν ἔκρινε καθόλου κατάλληλον τὴν στιγμὴν νὰ δώσῃ λεπτομερεῖς πληροφορίας πῶς εὑρίσκετο ἐκεῖ, ἀλλ' ἔδειξε πρὸς τὸν πατέρα του τὸν Βαπτίστον, ὁ ὁποῖος ἐκάθητο ὠχρὸς ὡς σινδόνιον.

— Πατέρα, περιποιήσου τὸν Βαπτίστον γιατὶ ἀποθνήσκει ! . . .

— Καλὰ λέγεις, ἀπαντᾷ ὁ πατήρ· τὸν γνωρίζω· εἶνε ὁ ἀνεψιὸς τῆς γειτόνισσάς μας· φαίνεται ὅτι μὲ τὰ σωστά του δὲν μπορεῖ. Περίμενέ με, Πέτρο.

Ἀπεμακρύνθη, ἐπέστρεψε δὲ μετ' ὀλίγον φέρων ἀμάξιον, ἔβαλεν ἐντὸς αὐτοῦ τὰ δύο παιδία, καί, κτυπήσας τὸν ἵππον μὲ τὴν μάστιγα, ἀνεχώρησεν εἰς τὸ χωρίον.

Τὴν ἑσπέραν τῆς ἰδίας ἡμέρας ὁ Βαπτίστος ἦτο κατάκοιτος εἰς τὴν μικράν του κλίνην, ἀπὸ τὴν ὁποίαν εἶχε σηκωθῇ τὸ πρωΐ. Πλησίον τοῦ προσκεφαλαίου του ἐκάθητο ἀπαρηγόρητος ἡ θεία του καὶ ἤκουε τὸν ἰατρὸν λέγοντα:

— Κυρά μου, ἡ ἀσθένεια αὐτὴ θὰ εἶνε σοβαρωτέρα ἀπὸ τὴν πρώτην. Ἡ ἀπερισκεψία τοῦ ἀνεψιοῦ σου τοῦ ἔφερε φοβερὰν πλευρίτιδα . . . μ' ὅλα ταῦτα, μὲ μεγάλην προσοχὴν καὶ περιποίησιν ἴσως τὸν σώσωμεν. Ἀλλ' ἂς ἀκούσωμεν τί λέγει :

Ὁ Βαπτίστος τῷ ὄντι παρελάλει. Ἡ θεία του καὶ ὁ ἰατρὸς σκυμμένος ἐπὶ τῆς κλίνης τὸν ἤκουον ψιθυρίζοντα εἴδός τι ἄσματος, τοῦ ὁποίου τὴν μελῳδίαν διέκοπτε συχνὰ μὲ τὸ ἐπιφώνημα·

— Θεέ μου, τί ὡραῖον ποὺ εἶνε !

Τὸ ὡραῖον ἐκεῖνο ἦτο ἡ μουσικὴ τοῦ Παλεστρίνα, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀκούσῃ εἰς τὴν Νεάπολιν, ὅπου εἶχεν ἐκτελεσθῇ ἡ περίφημος λειτουργία τοῦ μελοποιοῦ τούτου, ἡ γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα «Λειτουργία τοῦ Πάπα Μαρκέλλου».

Ὅπως ποτὲ ὁ Κορρέγιος ἐμπρὸς εἰς μίαν εἰκόνα τοῦ Ῥαφαὴλ ἀνέκραξε :

— Καὶ ἐγὼ θὰ γίνω ζωγράφος !

Καὶ ὁ Βαπτίστος, ὁ ὁποῖος μετὰ ταῦτα ὠνομάσθη Περγολέζιος, εἶπε·

— Καὶ ἐγὼ θὰ γίνω μελοποιός !

(Ἕπεται τὸ τέλος)

Ο ΚΑΚΟΣ ΑΔΕΛΦΟΣ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΔΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

Ὁ Γιάννης ἦτο νόστιμον παιδί. Ἦτον ἔξυπνος καὶ ἐμάνθανε τὰ μαθήματά του· ὁ διδάσκαλός του ἦτο πολὺ εὐχαριστημένος. Ἀλλὰ δυστυχῶς εἶχεν ἕνα σφάλμα· ἀφ' ἑτοῦ τοῦ ἔβγαλαν τὴν ποδιὰ καὶ ἐφόρεσε πανταλόνι, ἐνόμιζε τὸν ἑαυτόν του μεγάλον καὶ ἤθελε νὰ προστάζῃ· ἡ μικρά του ἀδελφὴ δὲν εὕρισκεν ἡσυχίαν.

Διότι τάχα αὐτὸς ἦτο μεγαλείτερος, τὴν μετεχειρίζετο μὲ αὐθάδειαν.

Ἡ μικρὰ Καλλιόπη, τὴν ὁποίαν ὅλοι ἔλεγαν θωπευτικῶς Πιπίτσαν, ἠγάπα πολὺ τὸν ἀδελφόν της, καὶ ἤθελε νὰ τὸν εὐχαριστῇ· ἀλλ' αὐτὸς τῆς ἔδιδε τόσας διαταγὰς συγχρόνως, ὥστε δὲν ἤξευρε τί νὰ κάμῃ, τὰ ἔχανε καὶ ἤρχιζε νὰ κλαίῃ.

Τότε ὁ Γιάννης τὴν ἐμάλωνε καὶ τῆς ἔλεγεν·

— Εἶμαι μεγαλείτερός σου καὶ πρέπει νὰ κάμνῃς ὅ,τι σοῦ λέγω· πάρε τὴν πέννα μου, ποὺ ἔπεσε χάμου· φέρε μου ἕνα ποτῆρι νερό, φέρε μου καὶ τὸ μολύβι μου, ποὺ εἶνε εἰς τὸ συρτάρι τοῦ γραφείου μου· ἔλα! κάμε γρήγορα, σοῦ λέγω!

Ἡ μικρὰ Πιπίτσα ἔτρεχεν ἐδῶ κ' ἐκεῖ, καὶ πότε ἔπιπτε, πότε ἐκτύπα τὸ χέρι της ἢ τὸ πόδι της. Ὁ Γιάννης ἐλυπεῖτο διότι τὴν ἤκουε νὰ κλαίῃ, διότι τὴν ἠγάπα· ἀλλ' ἀμέσως ἤλλαζε γνώμην.

— Μὴν κλαῖς, μὴν κλαῖς· δὲν σοῦ δίδω τὴν ἄδειαν νὰ κλαῖς· γιατὶ θὰ πάγω νὰ φωνάξω κάποιον ποὺ θά σ' ἁρπάξῃ καὶ θὰ φύγῃ ἂν φωνάζῃς.

Ἡ φοβέρα αὕτη τοιαύτην ἐντύπωσιν ἔκαμνεν εἰς τὸ μικρὸν κοράσιον, ὥστε ἐσιώπα κατατρομαγμένον.

Μίαν ἡμέραν ὅμως ἐν ᾧ ἔτρεχε νὰ τῷ κάμῃ ἓν θέλημα, ἔπεσε καὶ ἐκτύπησεν εἰς τὸ μέτωπον· ὅταν ὁ Γιάννης τὴν ἐφοβέρισε πάλιν, ἡ Πιπίτσα δὲν ἔπαυσε τὰ κλαύματα. Ὁ κακὸς Γιάννης ἐθύμωσε τότε· ἐπῆγε καὶ ἐπῆρε ἕνα μεγάλο σινδόνι, ἐτυλίχθηκε πατόκορφα, ἐπῆρε καὶ ἕνα ῥαβδὶ καὶ ἐπαρουσιάσθη ἐμπρὸς εἰς τὴν Πιπίτσαν.

— Νά, νὰ ὁ Μπαμπούλας! εἶπε μὲ χονδρὰν φωνήν· ἦλθε νὰ πάρῃ τὰ κακὰ κορίτσια, ποὺ κλαῖνε. Χοῦ, χοῦ, χοῦ!

Ἡ δυστυχὴς Πιπίτσα, ἅμα εἶδε τὸ ἄσπρο ἐκεῖνο φάντασμα, τόσον ἐτρόμαξεν, ὥστ

ὀλίγον ἔλειψε ν' ἀποθάνῃ ἀπὸ τὸν τρόμον· ἐκυλίετο χάμου καὶ ἐκτύπα χέρια καὶ πόδια ... τὸ χρῶμά της εἶχε γίνῃ ὥσὰν λεμόνι.

Ὁ Γιάννης τὴν ἐλυπήθη, ἔρριψε μακρυὰ τὸ σινδόνι καὶ τὴν ἐπῆρεν εἰς τὴν ἀγκάλην του διὰ νὰ τὴν παρηγορήσῃ.

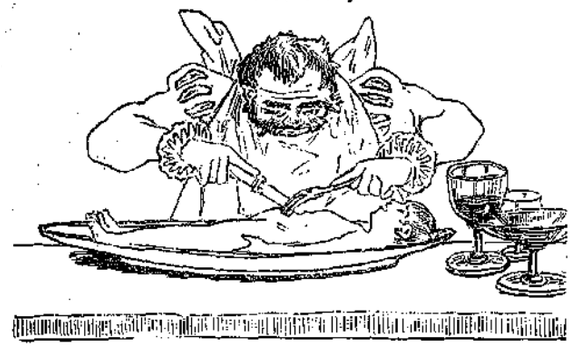

— Κουτή, ποὺ εἶσαι, τῇ εἶπε. τὸ ἔκαμα ἔτσι ἀστεῖο διὰ νὰ γελάσωμε, μὴν τρέμεις.

— Πῶς ἐφοβήθηκα, Θεέ μου· πῶς ἐφοβήθηκα, ἔλεγεν ἡ δυστυχὴς Πιπίτσα κλαίουσα.

— Σιώπα δά, ἀφ' οὗ σοῦ λέγω πὼς ἐγὼ ἤμουν ὁ Μπαμπούλας· κύτταξε μὴν τὸ εἰπῇς τῆς μαμᾶς· θὰ μὲ μαλώσῃ... Μὰ ἐγὼ δὲν τῶκαμα γιὰ νὰ σὲ πειράξω, τὸ ἔκαμα γιὰ νὰ μὴν κλαῖς.

Ἡ Πιπίτσα δὲν εἶπε τίποτε εἰς τὴν μητέρα της διὰ νὰ μὴ μαλώσῃ τὸν ἀγαπητόν της Γιάννην· ἡ Πιπίτσα ποτὲ δὲν ἔλεγε τίποτε εἰς τὴν μητέρα της πῶς τὴν μετεχειρίζετο ὁ ἀδελφός της.

Μίαν ἄλλην φορὰν ὁ Γιάννης διὰ νὰ φοβίσῃ τὴν ἀδελφήν του ποὺ δὲν τοῦ ἔκαμε τὸ θέλημα του, ἐπῆγε κ' ἐπῆρε τὸ μεγάλο μαῦρο ἐπανωφόρι τοῦ κηπουροῦ, τὸ ἐφόρεσεν, ἔβαλε καὶ τὸ κοφίνι εἰς τὴν ῥάχιν του, ἐφόρεσε καὶ ἕνα μεγάλο σκοῦφο, ποὺ τοῦ ἔκρυπτεν ὅλον τὸ πρόσωπον, ἔπειτα ἐπῆγε σιγὰ σιγὰ εἰς τὸ δωμάτιον, ὅπου εἶχε κλείσῃ τὴν ἀδελφήν του:

— Κρίκ, κράκ! κρίκ, κράκ! ἔλεγεν ἀνάμεσα ἀπὸ τὴν κλειδωνιάν, εἶμαι ὁ Ἀράπης· ἦλθα νὰ πάρω τὸ κακὸ κορίτσι ποὺ δὲν ἀκούει τὸν ἀδελφόν του καὶ θὰ τὸ φάγω ἀπόψε. Κρίκ, κράκ! κρίκ, κράκ!

Ἡ Πιπίτσα ἤρχισε νὰ τρέμῃ πάλιν· ἀλλὰ δὲν ἦτο κουτή, καὶ ἐκατάλαβε τὴν φωνὴν τοῦ ἀδελφοῦ της· ἐνθυμήθη τότε τὸν Μπαμπούλαν καὶ ἐσκέφθη ὅτι ὁ Ἀράπης ἦτο τόσον ἀληθινὸς ὅσον καὶ ὁ Μπαμπούλας.

Ἠθέλησε καὶ αὐτὴ νὰ περιπαίξῃ τὸν κακὸν Γιάννην, καὶ ἐκαμώθη ὅτι ἐφοβήθη.

— Ποῦ εἶνε, ποῦ εἶνε τὸ κακοκόριτσο; εἶπεν ὁ Ἀράπης μὲ χονδρὰν φωνήν.

— Ἐγὼ εἶμαι, κύριε Ἀράπη, ἀπεκρίθη, καὶ ἀνέβη εἰς μίαν καθέκλαν· θέλω νὰ ἔμβω μέσα εἰς τὴν κόφα σου· μὰ ποῦ θὰ μὲ πᾷς, κὺρ Ἀράπη;

— Κρίκ, κράκ, θὰ σὲ πάγω 'ς τὸ σπίτι μου καὶ θὰ σὲ φάγω, κρίκ, κράκ!

— Ἄχ! καλέ μου Ἀράπη, καὶ εἶνε κακὸ πρᾶγμα νὰ τὸν φάγουν κανένα;

— Ναί, ναί, ἀρκετά· αὐτὸ θὰ σὲ μάθῃ ἄλλη φορὰ νὰ ἀκοῦς τί σοῦ λέγει ὁ ἀδελφός σου Γιάννης, ποὺ εἶνε παιδὶ ὅπως πρέπει· ἔλα, γρήγορα, ἔμβα εἰς τὸ κοφίνι μου καὶ δρόμο!

— Δὲν φθάνω νὰ ἔμβω μέσα 'ς τὸ κοφίνι, κὺρ Ἀράπη· γονάτισε ἐμπρὸς 'ς τὴν

καθέκλα μου καὶ θὰ ἐμβῶ μέσα 'ς τὸ κοφίνι σου. Ἔχω ἕνα φόβο! μὰ νὰ μὴ μὲ πονέσῃς πολὺ ὅταν θὰ μὲ τρώγῃς, κὺρ Ἀράπη.

— Νὰ κάνῃς ὅ,τι σοῦ λέγει ὁ ἀδελφός σου· θὰ σοῦ φάγω μόνον τὸ κεφάλι καὶ τὰ πόδια, εἶπεν ὁ Ἀράπης.

Ἡ Πιπίτσα εἶχε λάβῃ μίαν φιάλην γεμάτην νερὸν ὅταν ἀνέβῃ εἰς τὴν καθέκλαν, ἥρπασε τότε τὴν φοῦντα τοῦ σκούφου τοῦ Ἀράπη μὲ τὴν μίαν χεῖρα καὶ μὲ τὴν ἄλλην ἀναποδογύρισε τὸν Γιάννην.

— Κὺρ Ἀράπη, νὰ νερὸ γιὰ νὰ μὴ διψᾷς ἀφ' οὗ μὲ φάγῃς.

Καὶ ἐξεκαρδίζετο εἰς τὰ γέλια.

Ὁ Γιάννης ἐσηκώθη καταβρεγμένος:

— Ἄ! ἡ μικρὰ αὐτὴ μὲ ἐπερίπαιξε· θὰ ἰδοῦμε τώρα, θὰ ἰδοῦμε· ἔκαμε τάχα ὅτι ἐλησμόνησε τί συνέβη, ἀλλὰ δὲν ἔδωκε πλέον καμμίαν προσταγὴν εἰς τὴν Πιπίτσαν.

Τὸ δυστυχὲς κοράσιον ἐλυπεῖτο διότι ἐλύπησε τὸν ἀδελφόν του καὶ ἔκλαιε διότι δὲν τῇ ὡμίλει.

Μίαν ἡμέραν ἐξῆλθε μὲ τὴν γραῖαν τροφόν του· ὁ θεῖός του τῷ εἶχε δώσῃ ἓν ἀργυροῦν νόμισμα ὡς δῶρον· ὁ Γιάννης ἤθελε ν' ἀγοράσῃ κάτι τι καὶ ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκίαν φέρων μαζί του ἓν κιβώτιον τετράγωνον ἀρκετὰ μεγάλον.

Ὅταν ἐνύκτωσεν, ἐπῆρε τὴν ἀδελφήν του καὶ τὴν ἐπῆγεν ἐμπρὸς εἰς τὸ κιβώτιον ἐκεῖνο.

— Ἄνοιξε αὐτὸ τὸ σεντουκάκι! τὴν διέταξε μὲ αὐστηρότητα.

— Τί κακὸς ποὺ φαίνεσαι, Γιάννη; εἶπε μὲ ἀνησυχίαν ἡ Πιπίτσα· τί ἔχει λοιπὸν μέσα αὐτὸ τὸ σεντουκάκι;

— Ἄνοιξε! σὲ τὸ προστάζω.

Τὸ δυστυχὲς κοράσιον, κατατρομαγμένον ἀπὸ τὸ ἡμισκότεινον ἐκεῖνο δωμάτιον καὶ ἀπὸ τὸν ἄγριον τρόπον τοῦ Γιάννη, ἠθέλησε νὰ φύγῃ, ἀλλ' ὁ Γιάννης ἔσφιγγε τὸν βραχίονά του καὶ ἐφώναζε:

— Ἄνοιξε, ἄνοιξε! σὲ τὸ προστάζω.

Ἡ Πιπίτσα ἤνοιξε τὸ κιβωτίδιον· καὶ τότε ἀνετινάχθη ἕνας φοβερὸς διάβολος· εἶχε δύο μεγάλους ὀφθαλμοὺς μαύρους ὡς κάρβουνα· δύο μάγουλα κόκκινα ὡσὰν δαυκιὰ καὶ ὁλοτρόγυρα γένεια· παντοῦ εἶχε τρίχας . . . ὦ φρίκη!

— Ἄ! Ἄ! ἐφώναξεν ἡ Πιπίτσα, καὶ ἔπεσε χάμου.

— Αὐτὸς εἶνε ὁ Τρομάρας! ὁ Τρομάρας! ὁ Τρομάρας!

Ὁ Γιάννης ἠπόρησε διατί ἡ ἀδελφή του δὲν ἐκινεῖτο· ἔσκυψε καὶ εἶδεν ὅτι ἦτο κρύα καὶ ἀναίσθητος.

Γρήγορα ἔκρυψε τὸ κιβωτίδιον καὶ ἐφώναξε βοήθειαν· ἔβαλαν τὸ κοράσιον εἰς τὴν κλίνην καὶ ἐφώναξαν ἀμέσως τὸν ἰατρόν· ὁ ἰατρὸς ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν μὲ ἀνησυχίαν.

— Πολὺ σοβαρὰ εἶνε ἡ θέσις τῆς κόρης, εἶπε· μεγάλην συγκίνησιν πρέπει νὰ ᾖσθάνθη. Εἰπέ μου, παιδί μου, τί συνέβη ἀφ' οὗ ἦσο μόνος πλησίον της;

— Δὲν ἠξεύρω, ἀπεκρίθη τὸ παιδίον, ἔπεσεν ἔξαφνα χάμου καὶ ἐφώναξεν: Ἄ! ἄ! ἄλλο τίποτα δὲν ἠξεύρω· σᾶς βεβαιῶ.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ μικρὰ ἀσθενὴς ἐσηκώθη, παρετήρησε τὸν ἀδελφόν της μὲ φοβισμένους ὀφθαλμούς, ἔπειτα δὲ δεικνύουσα αὐτὸν ἀνέκραξε μὲ φωνὴν γεμάτην τρόμον:

— Ἄ! ἄ! ὁ Τρομάρας! ὁ Τρομάρας!

Ἔπειτα ἔπεσε πάλιν εἰς τὸ κρεββάτι της. Τότε ὁ Γιάννης ἐγονάτισεν ἐνώπιον τοῦ ἰατροῦ.

— Ἀχ! ἰατρέ! ἐφώνησεν· ἐγὼ πταίω· ἐγὼ ἐσκότωσα τὴν ἀδελφοῦλά μου. Ὤχ! πῶς ἤθελα ν' ἀποθάνω ἐγὼ εἰς τὴν θέσιν της! Ἀχ! πῶς μετανοῶ· ποτέ, ποτὲ δὲν θὰ τὸ ξανακάμω αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.

Εὐτυχῶς ὁ ἰατρὸς ἦτο σοφὸς καὶ ἠμπόρεσε νὰ ἰατρεύσῃ τὴν Πιπίτσαν.

Ὁ Γιάννης ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἔγινεν ὅλως διόλου διαφορετικός· ἔγεινε καλὸς καὶ ἐρέρετο μὲ γλυκὺν τρόπον πρὸς τὴν ἀδελφήν του· τὴν διεσκέδαζεν ὅταν ἔγινε καλὰ καὶ τῆς διηγεῖτο διαφόρους ἱστορίας διὰ νὰ τὴν κάμῃ νὰ γελᾷ· καὶ ποτέ, ποτὲ δὲν τῆς ὡμίλησε πλέον διὰ τὸν Τρομάραν.

Ο ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ Η ΑΛΩΠΗΞ

— Ἐξάδελφέ μου Μιχαλάκη, μοῦ λέγεις κανένα παραμύθι;

— Εὐχαρίστως, εἶπεν ὁ ἐξάδελφος Μιχαλάκης, ὅστις δὲν εἶνε πολὺ μεγαλείτερος ἀπὸ τὸν ἐξάδελφόν του Νικολάκην.

— Στάσου, εἶπεν οὗτος, νὰ ὑπάγω νὰ φέρω τὴν κιβωτόν μου, καὶ ἔπειτα, μοῦ διηγεῖσαι τὴν ἱστορίαν τοῦ Λύκου καὶ τῆς Ἀλώπεκος.

— Ἂς εἶνε ἡ ἱστορία τοῦ Λύκου καὶ τῆς Ἀλώπεκος.

Ὁ Νικολάκης φέρει τὴν κιβωτὸν τοῦ Νῶε, τὴν ὁποίαν τῷ ἐχάρισαν τὴν πρώτην τοῦ ἔτους, τὸ ὁποῖον σημαίνει ὅτι δὲν εἶνε πλέον εἰς πολὺ καλὴν κατάστασιν. Πολλὰ τετράποδα μετεβλήθησαν εἰς δίποδα· οἱ πετεινοὶ ἔχασαν τὸν λόφον των, τὰ πρόβατα τὴν οὐρὰν των, οἱ κριοὶ τὰ κέρατά των, αἱ δὲ ὄρνιθες, στερηθεῖσαι τοὺς πόδας των, ὁμοιάζουσι μὲ πάπιας ἑτοίμους νὰ πλεύσουν εἰς λίμνην.

Ἀδιάφορον! ὅσον ἀκρωτηριασμένα καὶ ἂν εἶνε, ὁ Νικολάκης δὲν τὰ ἀγαπᾷ ὀλιγώτερον, καὶ τοῦτο εἶνε τὸ οὐσιῶδες. Κάθηται εἰς τὴν τράπεζαν μετὰ τοῦ ἐξαδέλφου του Μιχαλάκη.

— Νὰ τὸ δάσος, μὲ τὸ χόρτον, τὰ δένδρα καὶ τοὺς θάμνους, ἤρχισε λέγων ὁ Μιχαλάκης, δεικνύων τὸν τάπητα, ὅστις παριστάνει φύλλα καὶ ἄνθη. Ἐδῶ δεξιά, εἶνε μία ἀγρία τριανταφυλλιά.

— Ὅπως εἶνε εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ μικροῦ δάσους! εἶπεν ὁ Νικολάκης!

— Ναί, ἐδῶ, ἀριστερά, εἶνε μία μεγάλη δρῦς, τῆς ὁποίας νὰ ὁ κορμός.

Καὶ τὸ παιδίον τοποθετεῖ εἰς τὴν ὡρισμένην θέσιν τὴν ἐργοθήκην τῆς θείας του.

— Εὑρέθα εἰς τὸ δάσος, ὅπου ζῇ ὁ λύκος, καὶ τὸ δένδρον τοῦτο εἶνε ἀκριβῶς ἡ κατοικία του. Δὲν εἶνε πολὺ εὐχάριστος κατοικία, διότι ὅταν βρέχῃ, τὸ νερὸν τρέχει κατὰ μῆκος τοῦ δένδρου καὶ πίπτει εἰς τὴν κλίνην.

Ἂς θέσωμεν τὸν λύκον εἰς τὴν κατοικίαν του, ἐξηκολούθησεν ὁ Μιχαλάκης, ζητῶν μεταξὺ τῶν ἠκρωτηριασμένων τῆς κιβωτοῦ ἓν ζῷον, τὸ ὁποῖον νὰ παραστήσῃ ὅπως-ὅπως τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος πρόσωπον.

— Ἀλλ' ἔχει δέρμα κίτρινον καὶ λευκόν, εἶπεν ὁ Νικολάκης, δὲν ὁμοιάζει μὲ λύκον· ὁ λύκος ἔχει βαθύτερον χρῶμα.—Νὰ ὁ λύκος.

Καὶ ἔδωκεν ἄλλο ζῷον εἰς τὸν Μιχαλάκην.

— Τοῦτο δὲ εἶνε λύκος; εἶπεν οὗτος μὲ περιφρόνησιν. Αὐτὸ τὸ ζῷον ἔχει μόνον ἕνα πόδι, πῶς θέλεις νὰ τρέχῃ; Αὐτὸ ἔχει τρία μόνον, εἶπε δεικνύων τὸ ζῷον, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἐκλέξῃ, ἀλλὰ στέκεται πολὺ καλά. Ἐκτὸς τούτου εἰς τὸν καιρόν του εἶχε μίαν οὐρὰν καὶ ὦτα, τῶν ὁποίων φαίνεται ἀκόμη ἡ θέσις· ἠμπορεῖ νὰ παραστήσῃ τὸν λύκον ὅπως καὶ κάθε ἄλλο ζῷον.

Ὁ Νικολάκης παραδέχεται τὴν ἀπόφασιν ταύτην καὶ ἐπιχειρεῖ νέας ἀναζητήσεις εἰς τὰ βάθη τῆς κιβωτοῦ ὅπως εὕρῃ δεύτερον ἠθοποιὸν νὰ παίξῃ τὸ πρόσωπον τῆς ἀλώπεκος. Δὲν τὸ κατορθώνει ὅμως χωρὶς κόπον.

Ἐκεῖνος, ὅστις εἶχε κατασκευάσῃ τὸ ζῷον ἐκεῖνο, εἶχε σκοπὸν νὰ κατασκευάσῃ γάταν, ἀλλ' οἱ δύο ἐξάδελφοι ἔχουν ἄλλην ἰδέαν· δι' αὐτοὺς εἶνε ἀλώπηξ.

— Καὶ ποῦ εἶνε τὸ δένδρον, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον ζῇ ὁ λύκος; ἠρώτησεν ὁ Νικολάκης.

— Νά το! εἶπεν ὁ Μιχαλάκης θριαμβευτικῶς, λαβὼν ἓν κηροπήγιον καὶ στήσας αὐτὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης.

— Ἀλλὰ ἡ τρῦπα; ἡ τρῦπα, μέσα εἰς τὴν ὁποίαν κοιμᾶται ὁ λύκος; εἶπε μετ' ὀλίγον ὁ Νικολάκης.

— Εἶνε ἀπὸ 'πίσω· ἀπήντησεν ὁ Μιχαλάκης, ὅστις εὑρίσκει εἰς ὅλα ἀπάντησιν. Καὶ τώρα ἂς ἀρχίσωμεν·

Ὁ λύκος ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὴν κατοικίαν του πολὺ δυσηρεστημένος, εἶπεν ὁ Μιχαλάκης· λαμβάνει τὸν λύκον καὶ παριστάνει αὐτὸν ὅτι περιπατεῖ ἐπὶ τῆς τραπέζης. Περνᾷ πολὺ κακὴν νύκτα ἐξ αἰτίας τῆς βροχῆς. Ἰδοὺ ὅτι προχωρεῖ μέσα ἀπὸ τὸ δάσος. Περνᾷ ἐπάνω ἀπὸ ἕνα λόφον καὶ τέλος φθάνει εἰς ἓν σπήλαιον. Ἐκεῖ εἶνε ἕναι, δύο μεγάλοι βράχοι, οἱ ὁποῖοι ἐγγίζουν εἰς τὸ ἐπάνω μέρος των, καὶ μεταξὺ τῶν δύο εἶνε μία μεγάλη μαύρη τρῦπα, ἡ ὁποία προχωρεῖ πολὺ βαθειά.— Θεία Ἑλένη, δός μου, σὲ παρακαλῶ, τοὺς τόμους τῆς «Διαπλάσεως» τοῦ 1886.

Ἡ θεὰ Ἑλένη τῷ δίδει τὸ βιβλίον· ὁ Μιχαλάκης τὸ θέτει ὄχι ἀπὸ τὸ μέρος τῆς κώχης, ἀλλ' ἀπὸ τὸ ἄλλο, ἀφίνων εὐρὺ ἄνοιγμα μεταξὺ τῶν φύλλων, τὰ ὁποῖα εἶνε εἰς τὸ μέσον.

—Τώρα ναί· νὰ τὸ σπήλαιον! ἀνέκραξεν ὁ Νικολάκης κτυπῶν ἐκ τῆς χαρᾶς τὰς χεῖράς του.

— Λοιπόν, ἐξακολουθεῖ ὁ Μιχαλάκης, ὁ λύκος φθάνει εἰς τὸ σπήλαιον, ἐμβαίνει καὶ λέγει ὅτι εἶνε ὡραία κατοικία. Εἶνε κάπως σκοτεινή, ἀλλ' οἱ λύκοι δὲν φροντίζουν πολὺ διὰ τὸ φῶς. Μέσα εἶνε ζεστόν, ἀλλὰ ξηρόν, καὶ ὁ κύριος λύκος, διὰ νὰ τὸ κάμῃ ἀναπαυτικώτερον, πηγαίνει νὰ συναθροίσῃ ξηρά τινα φύλλα εἰς τὸ δάσος. Τὰ συσσωρεύει καὶ προετοιμάζει κλίνην, ὅπου θὰ κοιμηθῇ πολὺ καλά.

Καὶ ὁ Μιχαλάκης, ὁ ὁποῖος εἶχεν ὑπάγῃ τὸν λύκον ἐπάνω καὶ κάτω ὡς νὰ ἐζήτει φύλλα εἰς τὸ δάσος, τὸν ὠθεῖ εἰς τὸ σπήλαιον.

— Ῥόν, ῥόν, ῥόν! ἀκούεις πῶς ῥογχαλίζει; ἐξηκολούθησεν.

Ὁ Μιχαλάκης παρατηρεῖ εἰς τὸ ἄνοιγμα τοῦ βιβλίου καὶ κρατεῖ τὴν ἀναπνοήν του. Ὁ λύκος σκώνεται καὶ φεύγει· ἡ μοναξία τὸν βλάπτει, στενοχωρεῖται φοβερά.

— Τὸ σπίτι εἶνε πολὺ μεγάλο διὰ νὰ ζῶ μόνος μου, εἶπε μὲ τὸν νοῦν του. Ἂν κανεὶς ἤθελε νὰ ἔλθῃ νὰ κατοικήσῃ μαζί μου, πολὺ θὰ ἠχαριστούμην. Ἐπειδὴ δὲν εἶχε νὰ φάγῃ τίποτε ἄλλο, παρὰ μόνον ἕνα πόδι κότας, τὸ ὁποῖον εἶχε φυλάξῃ ἀπὸ τὴν περασμένην ἡμέραν, δὲν ἔχασε πολλὴν ὥραν εἰς τὸ πρόγευμά του. Καὶ περιπατεῖ, περιπατεῖ, περιπατεῖ, ὥστε φθάνει εἰς τὸ δένδρον, εἰς τὸ ὁποῖον εἶχε ζήσῃ ἕως τώρα.

Ἐκεῖ εὑρίσκει μίαν ἀλώπεκα, ἡ ὁποία κατῴκησεν εἰς τὸ ἀντικρυνὸν δένδρον.

— Νὰ ἡ ἀλεποῦ, εἶπεν ὁ Νικολάκης δίδων εἰς τὸν ἐξάδελφόν του τὸ ζῷον, τὸ ὁποῖον ἐξέλεξεν ὅπως παραστήσῃ τὴν ἀλώπεκα.

Ὁ Μιχαλάκης τὸ τοποθετεῖ εἰς τὸ σημειωθὲν μέρος, εἰς τὴν ῥίζαν τοῦ δένδρου, δηλαδὴ τοῦ κηροπηγίου.

— Κυρὰ Μαριά, εἶπεν ὁ λύκος, ποῦ ἐζήσατε ἕως τώρα;

— Δὲν ἔχω μόνιμον κατοικίαν· κατοικῶ πότε ἐδῶ, πότε ἐκεῖ· ἐκοιμήθηκα ἐδῶ ἐχθὲς τὴν νύκτα, ἀλλὰ δὲν θὰ μείνω πλέον.

(Ἕπεται τὸ τέλος.)

Ο ΠΡΙΓΚΙΨ ΟΥΛΕΡΙΧΟΣ

Α'

Προσποιησις και παιξις

Ὁ πρίγκιψ Οὐλερίχος Βαουμγάρτεν Σιλβερχάουζεν, παιδίον ἑπτὰ ἐτῶν, ἐώραζε τὰ γενέθλιά του. Ὅλην τὴν ἡμέραν ὑπεδέχετο διαφόρους ἐπιτρόπας ἐκ πάσης τάξεως τῶν ὑπηκόων του, καὶ πάντες οἱ ἐν τέλει, οἱ ἀξιωματικοί, οἱ ἀνώτεροι ὑπάλληλοι, οἱ σύλλογοι, οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν διαφόρων συντεχνιῶν συνεχάρησαν αὐτόν, διότι ἐμεγάλωσε κατὰ ἓν ἔτος, ὡσαύτως δὲ συνεχάρησαν τὸ πριγκιπᾶτον Βαουμγάρτεν Σιλβερχάουζεν διὰ τὸν μικρὸν πρίγκιπά του καὶ ηὐχήθησαν εἰς αὐτὸ νὰ ἀξιωθῇ νὰ κυβερνηθῇ ὑπ' αὐτοῦ.

Ὁ μικρὸς πρίγκιψ ἐφόρει τὴν μεγάλην του στολήν, τὴν χρυσοκέντητον καὶ τὰ παράσημά του, καὶ ἦτο ἠναγκασμένος νὰ ἀκούῃ τὰς εὐχὰς καὶ νὰ ἀποκρίνηται νὰ λέγῃ ὅτι εὐγνωμονεῖ, ὅτι χαίρει, ὅτι εὐφραίνεται, ὅτι μετὰ μεγίστης χαρᾶς καὶ εὐγνωμοσύνης ἀκούει τὰ συγχαρητήρια τῶν πιστῶν ὑπηκόων του καὶ τοῦ γενναίου στρατοῦ τοῦ προσφιλεστάτου πριγκιπάτου τοῦ Βαουμγάρτεν Σιλβερχάουζεν.

Ὅθεν τὸ δύσμοιρον παιδίον, ὅτε ἦλθεν ἡ ὥρα νὰ πλαγιάσῃ, ἐν ᾧ ὁ θαλαμηπόλος του ἐνέδυε τὰ νυκτικά του, ἠσθάνετο ἀκόμη τὸν βόμβον τῆς ἡμέρας εἰς τὰ κατάκοπα ὠτά του, καὶ ὅλα τὰ λογύδρια καὶ αἱ προσφωνήσεις καὶ τὰ συγχαρητήρια ἠνώνοντο εἰς ἓν ῥῆμα: *συγχαίρω, συγχαίρομεν*, ἡ πατρὶς *συγχαίρει*, καὶ τὰ λοιπὰ καὶ τὰ λοιπά.

Ἐν ᾧ ἐκάθητο εἰς τὴν καθέδραν του ὁ μικρὸς πρίγκιψ, αἴφνης ἀνηγέρθη καὶ ἀνεφώνησεν:

— Οὔφ! συγχαίρω τὸν ἑαυτόν μου, διότι δὲν εἶνε τὰ γενέθλιά μου κάθ' ἡμέραν!

Καὶ ὁ μὲν θαλαμηπόλος ἐμειδίασεν, ὁ δὲ παιδαγωγὸς αὐτοῦ, ὅστις ἦτο ἐκεῖ παρών, ἔσπευσε πρὸς τὸν πρίγκιπα καὶ τὸν ἠρώτησε:

— Θέλετε τίποτε, Ὑψηλότατε;

— Ἤθελα τίποτε διασκεδαστικόν», ἀπεκρίθη ὁ μικρὸς πρίγκιψ, καὶ ἤρχισε νὰ χασμᾶται.

Ὁ θαλαμηπόλος ἐπλησίασε πρὸς τὸν πρίγκιπα καὶ τῷ εἶπε:

—Σήμερον τὸ πρωὶ ἀνεκάλυψα εἰς ἓν σωρτάριον βιβλίον μὲ εἰκόνας πολὺ εὔμορφον.

— Φέρε μού το γρήγορα! ἀνεφώνησεν ὁ πρίγκιψ.

Ὁ θαλαμηπόλος ἔφερε τὸ βιβλίον, καὶ τὸ παιδίον ἤρχισε νὰ το φυλλομετρῇ. Ἦσαν αἱ εἰκόνες τῶν διαφόρων κτημάτων τῆς πριγκιπικῆς οἰκογενείας Βαουμγάρτεν Σιλβερχάουζεν, πύργοι, ἐπαύλεις, δάση, ἀγροὶ καὶ λοιπὰ καὶ λοιπά.

Μία τῶν εἰκόνων ἤρεσε πολὺ εἰς τὸν πρίγκιπα· ἦτο οἰκία παλαιά, ἀλλὰ πολὺ εὔμορφος καὶ μεγαλοπρεπής, ἔχουσα πύλην μεγάλην καὶ αὐλὴν μικράν, τὴν ὁποίαν ἐσκίαζε μεγάλη πλάτανος. Πλησίον δὲ τῆς οἰκίας ἦσαν ἀποθῆκαι ἐκτεταμέναι, καὶ εἰς τὸ βάθος ὄπισθεν τοῦ τοίχου τῆς αὐλῆς ἔθαλλε τὸ καταπράσινον δένδρον δάσους εὐμορφοτάτου.

—Τί εὔμορφον ὅπου εἶνε! ἀνεφώνησεν ὁ Οὐλερίχος. Καὶ πῶς ὀνομάζεται, κύριε βαρῶνε;

—Τοῦτο, Ὑψηλότατε, εἶπεν ὁ παιδαγωγὸς καὶ ἔκυψε νὰ ἀναγνώσῃ τὴν ἐπιγραφὴν τῆς εἰκόνος, εἶνε ὁ ἐν Γρύνθαλ ἐξοχικὸς πύργος τῆς Ὑμετέρας Ὑψηλότητος.

— Τὸ βλέπω, εἶπεν ὁ πρίγκιψ, ἀλλὰ ποῦ εἶνε αὐτὸς ὁ πύργος;

Ἀλλὰ ὁ παιδαγωγὸς δὲν εἶξευρε τί νὰ ἀποκριθῇ.

—Οὔφ! πόσον βαρύνομαι! εἶπε τὸ παιδίον καὶ ἦτο ἕτοιμον νὰ κλαύσῃ. Οὔφ! δὲν θὰ εἰμπορέσω σήμερον νὰ ἀπολαύσω ὅ τι ἐπιθυμῶ. Οὔφ, καὶ σεῖς, παλισγενέθλια!

— Εἰξεύρω ποῦ εἶνε, Ὑψηλότατε, εἶπεν ὁ θαλαμηπόλος. Εἶνε πέντε ὧρες μακρὰν ἀπ' ἐδῶ καὶ ἔχει χλοερὰς πεδιάδας, ἄνθη, ποτάμια καὶ βουνὰ τριγύρω, καὶ οἱ κάτοικοι εἶνε ἄνθρωποι εὐγενεῖς καὶ ἀξιόλογοι κατὰ πάντα...

— Στοιχηματίζω, ἀγαπητέ μου Φρίτζ, ὅτι αὐτὸ τὸ μέρος ὅπου μου λέγεις, εἶνε ἡ πατρίς σου, εἶπεν ὁ μικρὸς πρίγκιψ.

— Μάλιστα, Ὑψηλότατε, εἶνε ἡ πατρίς μου· ἀλλὰ δὲν την ἐπαινῶ δι' αὐτό· καὶ ἂν ἡ Ὑμετέρα Ὑψηλότης ἐπήγαινε νὰ την ἰδῇ...

— Καλὰ λέγεις! θὰ ὑπάγω εὐθύς! ἀνεφώνησεν ὁ μικρὸς πρίγκιψ καὶ ἔδραμε πρὸς τὸν πατέρα του τὸν πρίγκιπα, ὅστις τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰσήρχετο. «Θέλω νὰ ὑπάγω νὰ ἰδῶ τὴν ἐξοχικὴν οἰκίαν Γρύνθαλ. Σᾶς παρακαλῶ, πατέρα μου,

προστάξατε νά με ὑπάγουν αὔριον πρωὶ πρωί· θὰ ἐπήγαινα καὶ σήμερον, ἂν δὲν ἤμουν κατάκοπος. Ἂν δὲν ὑπάγω εἰς τὴν ἐξοχήν, θὰ ἀρρωστήσω!

Ὁ πατὴρ τοῦ μικροῦ πρίγκιπος ἐμειδίασεν. Εἴξευρε καὶ αὐτὸς πολὺ καλὰ πόσας πικρίας ἔχει ἡ ζωὴ τῶν πριγκίπων, καὶ δὲν ἐθαύμασε διότι ὁ υἱός του ἤθελε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν ἐξοχὴν νὰ εὕρῃ ὀλίγην ἀναψυχὴν καὶ ἀνακούφισιν. Παρήγγειλε λοιπὸν αὔριον πρωὶ πρωὶ νὰ εἶνε τὰ πάντα ἕτοιμα διὰ τὸ ταξείδιον τοῦ μικροῦ πρίγκιπος. Καὶ πράγματι λίαν πρωὶ ἐξεκίνησεν ὁ μικρὸς πρίγκιψ ἐντὸς κλειστῆς ἁμάξης μετὰ τοῦ παιδαγωγοῦ του, τοῦ διδασκάλου του, δύο θεραπόντων καὶ μετὰ τοῦ θαλαμηπόλου Φρίτζ.

Β΄

Ειλικρινεια και φαιδροτης

—Κύριε Γούτμαν! κύριε Γούτμαν! ἐμάθατε τὰ νέα; Τὴν νύκτα ἦλθε ταχυδρόμος ἀπὸ τὴν πρωτεύουσαν εἰς τὸν πύργον.

Ταῦτα ἔλεγε παιδίον δωδεκαετὲς μὲ φρυγανώδη τὴν κόμην πρὸς τὸν κ. Γούτμαν, διδάσκαλον καὶ ψάλτην τοῦ Γρύνθαλ, ὅστις ἐκάθητο εἰς τὸ παράθυρον καὶ ἀντέγραφε μουσικήν· ὅτε δὲ ἤκουσε τοὺς λόγους τοῦ παιδίου ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν μετ' ἐκπλήξεως καὶ εἶπε:

—Ταχυδρόμος ἀπὸ τὴν πρωτεύουσαν! τί νὰ σημαίνῃ ἄρά γε; Ἀπὸ ὀκτὼ ἐτῶν δὲν συνέβη τοιοῦτον πρᾶγμα· ναί! τὸ ἔτος ἐκεῖνο εἶχον τελεσθῇ οἱ γάμοι τοῦ πρίγκιπος καὶ περιηγεῖτο τὸ πριγκιπᾶτόν του διὰ νὰ δείξῃ εἰς τὴν πριγκίπισσαν τοὺς ὑπηκόους του καὶ τὰ κτήματά του. Ἔκτοτε πλέον δὲν ἐφάνησαν, καὶ εἶνε πολὺ φυσικόν· διότι ἔχουν τόσους πύργους πολὺ καλλιτέρους. Δέν μου λέγεις, Γιόχαν, ἔμαθες τί τρέχει;

—Λέγουν ὅτι τὸ πριγκιπόπουλον ἐπεθύμησε νὰ ἰδῇ τὸ Γρύνθαλ. Ὁ πύργος εἶνε ἄνω κάτω, τὰ παράθυρα εἶνε ὅλα ὀρθάνοικτα, τινάζουν τοὺς τάπητας, ξεσκεπάζουν τὰς εἰκόνας, τοὺς πολυελαίους, τὰ ἔπιπλα. Ἔπειτα ἀπὸ δύο ἢ τρεῖς ὥρες περιμένουν τὴν Αὐτοῦ Ὑψηλότητα.

—Τὸ χρυσό μου τὸ παιδάκι! ὁ Θεὸς νά το εὐλογῇ! Ἐλπίζω ὅτι ὁμοιάζει τὸν πάππον του. Τὸν εἶδα πολλάκις ὅταν ἤμουν παιδὶ μικρὸ καὶ ἔψαλλα εἰς τὸν χορὸν τῆς ἐκκλησίας του· μὰ τί πρίγκιψ! Ἄκουσε, Γιόχαν, πρέπει νὰ κάμωμεν κατι τι πρὸς ὑποδοχὴν τῆς Αὐτοῦ Ὑψηλότητος. Πήγαινε νὰ εὕρῃς τοὺς μαθητάς τοῦ σχολείου καὶ στεῖλέ μού τους ἐντὸς μιᾶς ὥρας, ἤκουσες;

Ὁ Γιόχαν ἔνευσε ναὶ καὶ ἀπῆλθε τρέχων.

Ὅτε οἱ μαθηταὶ προσῆλθον εἰς τὸ σχολεῖον, εὗρον τὸν διδάσκαλον κάθιδρον, μούσκεμα, καί τοι ἡ ἡμέρα ἦτο δροσερά.

Εἶχεν ἀφαιρέσῃ τὴν φενάκην του καὶ τὴν μετεχειρίζετο ὡς ῥιπίδιον, περιεπάτει ἄνω καὶ κάτω καὶ ἀπήγγελλε στίχους, τοὺς ὁποίους εἶχε ποιήσῃ πρὸ ὀλίγου ἐπίτηδες εἰς τιμὴν τοῦ μικροῦ πρίγκιπος.

Ἀφ' οὗ ἀπήγγειλεν ὅλον τὸ ποίημα, ἐστράφη τότε πρὸς τοὺς μαθητὰς καὶ εἶπε συγκεκινημένος:

—Λογιώτατοι, ἔρχεται ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης ὁ πρίγκιψ Οὐλερίχος! Ἐὰν τὸ ἐμανθάνομεν ἐγκαίρως, θὰ κατεσκευάζομεν καὶ ἀψίδα· ἔχομεν εὐτυχῶς τὴν ξυλικήν· ἡ οἰκία ἐχρησίμευσε πρὸ ὀκτὼ ἐτῶν εἰς τὴν ἀψίδα, τὴν ὁποίαν ἐστήσαμεν εἰς τὴν ὑποδοχὴν τῶν σεπτῶν γονέων τῆς Αὐτοῦ Ὑψηλότητος. Ἀλλὰ τώρα ποῦ καιρός, καὶ τίποτε ἄλλο δὲν εἰμποροῦμεν νά του κάμωμεν, παρὰ νά του ψάλωμεν τὸ Καλῶς ὥρισες. Διὰ τοῦτο ἐστιχούργησα ὀλίγας λέξεις καταλλήλους εἰς τὴν περίστασιν, καὶ ἐφήρμοσα εἰς αὐτοὺς τὴν μελῳδίαν τὴν ὁποίαν εἰξεύρετε καλλίτερα. Ἐμπρὸς λοιπόν, παιδιά μου, ἐλᾶτε νά τους μάθωμεν καὶ νά τους ψάλωμεν εἰς τὴν Αὐτοῦ Ὑψηλότητα.

Ἄμ' ἔπος, ἄμ' ἔργον.

Καὶ ὁ Γιόχαν μὲ τὴν φρυγανώδη κεφαλὴν καὶ ὁ μελαγχρινὸς Κὰρλ καὶ ὁ φαιδρὸς καὶ χαρίεις Λούδβιχ, καὶ ὁ σοβαρὸς Γότλιβ, καὶ ὁ ὑψηλὸς Φρίδριχ καὶ πάντα τὰ ἄλλα παιδία ἤρχισαν νὰ ψάλλωσι τὸν ὕμνον μεθ' ὅλης τῆς δυνάμεως τῆς μικρᾶς φωνῆς των.

Ὁ γηραιὸς διδάσκαλος κύριος Γούτμαν ἔδιδε τὸν τόνον καὶ συνώδευε τὸ ᾆσμα διὰ τοῦ τετραχόρδου του.

—Εὖγε, λογιώτατοι, ἀξιόλογα! ἔλεγεν εἰς τὰ παιδία περιχαρής.

Ἀλλ' αἴφνης ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὕμνου ἀκούεται κτύπος πετάλων καὶ κρότος τροχῶν καὶ τριγμὸς τῆς μάστιγος τοῦ ἡνιόχου.

—Νά τον, ἔφθασεν ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης, ἀνεφώνησεν ὁ διδάσκαλος, καὶ δὲν θὰ προφθάσωμεν νὰ φορέσωμεν τὰ καλά μας. Καὶ πῶς νὰ παρουσιασθῶμεν σὲ τέτοιο χάλι; δυστυχία! Ἀλλὰ τέλος πάντων, πιστεύω, θὰ μας συγχωρήσῃ ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης. Δότε μου γρήγορα τὴν φενάκην μου,

τὴν φενάκην! Ποῦ εἶνε ἡ φενάκη μου; Ἄ! νά την, ἀπὸ τὴν βίαν μου δέν την εἶδα ἐν ᾧ ἦτο ἀμπρὸς ς' τὰ μάτιά μου. Ἤρπασε τὴν φενάκην καί τὴν ἐφόρεσεν ὅπως ὅπως, καὶ ἀνεφώνησεν: «Ἐμπρός, λογιώτατοι!»

Καὶ ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ ποιμνίου του ἔσπευσεν εἰς τὸν πύργον ἀκριβῶς τὴν στιγμήν, καθ' ἣν ὁ μικρὸς πρίγκιψ κατέβαινεν ἀπὸ τῆς ἁμάξης.

«Ὑψ...! Ὑψηλότ...!, Ὑψηλότατε!, ἀνεῴωνει ἀσθμαίνων ὁ γηραιὸς διδάσκαλος, Ὑψηλότατε, ἂς ἐπιτρέψῃ ἡ Ὑμετέρα Ὑψηλότης!»

Ὁ δύστηνος μικρὸς πρίγκιψ ὡς ἤκουσε τοὺς λόγους τούτους ἔκαμε μορφασμὸν καὶ ἐφάνη δυσηρεστημένος καὶ κατηφής. Διότι αὐτὸς εἶχε ζητήσῃ νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ Γρύνθαλ, ἴσα ἴσα διὰ νὰ ἡσυχάσῃ ὀλίγον καὶ νὰ ἀποφύγῃ τὰς ὀχληρὰς ἐπισκέψεις καὶ τὰς συγχαρητηρίους εὐχάς, καὶ τώρα ἄϊφνης νὰ ἐμφανίζηται ἐνώπιόν του γηραιὸς διδάσκαλος καὶ νά τον παρακαλῇ νὰ σταθῇ νὰ ἀκούσῃ προσφώνησιν καὶ συγχαρητήρια!

Φανταζεσθε εὐκόλως τὴν ἀγανάκτησίν του.

Ἀλλ' ἐπειδὴ εἶχε διδαχθῇ ὅτι ἡ ὑπομονὴ εἶνε ἡ εὐγένεια τῶν πριγκίπων, συνήνεσε νὰ σταθῇ νὰ ἀκούσῃ. Ἐξῆλθε λοιπὸν εἰς τὸν ἐξώστην τῆς κλίμακις καὶ ἐχαιρέτισε τοὺς προσελθόντας.

Τότε ὁ γηραιὸς Γούτμαν ἀφ' οὗ πρῶτον ἔπαιξε τὸ προοίμιον τοῦ ὕμνου, ἔδωκε τὸ σημεῖον εἰς τοὺς μαθητάς, καὶ παρευθὺς αἱ παιδικαὶ φωναὶ ἀνέμελψαν τὸν μελῳδικώτατον ὕμνον.

Ὁ πρίγκιψ Οὐλερίχος δὲν ἐνόησε πάσας τὰς λέξεις τοῦ ὕμνου· ἀλλ' ἡ μελῳδία ἤρεσεν εἰς αὐτὸν πολύ. Παρετήρει τοὺς μικροὺς ψάλτας, τὸν γηραιὸν διδάσκαλον, τὰς γυναῖκας, νέας καὶ γραίας, αἵτινες εἶχον εἰσέλθῃ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ πύργου καὶ ἔλεγε καθ' ἑαυτόν: «Τί καλοὶ φαίνονται οἱ ἄνθρωποι ἐδῶ! δὲν ὁμοιάζουν ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι χθὲς εἰς τὸ παλάτι μὲ ἐσκότισαν ὅλην τὴν ἡμέραν μὲ τὰ παχιὰ λόγιά των καὶ μὲ τὰ κορδαρίσματά των. Ἐκεῖνοι τα ἔλεγαν μόνον μὲ τὰ χείλη των καὶ ὄχι μὲ τὴν καρδιά τον, ἐν ᾧ οἱ καλοὶ αὐτοὶ ἄνθρωποι μὲ βλέπουν μὲ τόσην ἀγάπην καὶ μὲ τόσην χαράν!»

Καὶ τῷ ὄντι τὰ παιδία καὶ αἱ νεάνιδες ἔβλεπον τὸν πρίγκιπα καὶ ἐμειδίων, καὶ αἱ γραῖαι ὕψωνον τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐδόξαζον τὸν Ὕψιστον καὶ ἐδέοντο νὰ σώζῃ καὶ νὰ σκέπῃ τὸ ἀγαπητὸν πριγκιπόπουλον!

Ὁ πρίγκιψ Οὐλερίχος ἠσθάνθη χαρὰν μεγάλην καὶ συγκίνησιν, καὶ μετὰ τὸ τέλος τοῦ ὕμνου, χωρὶς νὰ περιμείνῃ νὰ τῷ ὑπαγορεύσῃ ὁ παιδαγωγός του φράσιν τινὰ φιλοφρονητικὴν καὶ ἐπίσημον, ἐχαιρέτισε καὶ εἶπε μετὰ φωνῆς τρεμούσης:

«Ἐπειδὴ δέν μου ἔμαθαν κανένα λόγον νά σας ἐκφωνήσω, διὰ τοῦτο δὲν εἰμπορῶ νά σας εὐχαριστήσω· ἀλλὰ ἐγὼ εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος διότι φαίνεσθε ἀπὸ τὴν ὄψιν σας ὅτι με ἀγαπᾶτε *ἀληθινά*, καὶ θέλω νὰ φιλήσω τὸν σεβαστὸν κύριον, ὁ ὁποῖός σας ἔμαθε νά μου ψάλετε τόσον εὔμορφον ὕμνον.»

Καὶ εὐθὺς ἔρριψε τὸν πῖλόν του πρὸς τὸν ἔκθαμβον παιδαγωγόν του *καὶ μία καὶ δύο* καταβαίνει τὴν κλίμακα καὶ ῥίπτεται εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ γηραιοῦ Γούτμαν.

Ὁ γηραιὸς διδάσκαλος *τὰ ἔγασε* καὶ προσεπάθησε νὰ κρατηθῇ, καὶ νὰ δείξῃ τὸ σέβας καὶ τὴν τιμὴν τὴν ὀφειλομένην εἰς τὸν μικρὸν πρίγκιπα, τὸν υἱὸν τοῦ ἡγεμόνος του· ἀλλ' ὅτε ἠσθάνθη εἰς τὴν γεροντικὴν παρειάν του τὰ δροσερὰ χείλη τοῦ παιδίου, καὶ τὸ γλυκύτατον καὶ φιλικὸν φίλημα, τότε πλέον δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατηθῇ· ἐνηγκαλίσθη σφιγκτὰ τὸν μικρὸν πρίγκιπα, τὸν ἔθλιψεν ἐπὶ τῆς καρδίας του ὡς ἐὰν ἦτο ἴδιόν του τέκνον.

Ἔπειτά τον ἀφῆκε κατὰ γῆς καὶ προσεπάθησε νὰ εὕρῃ καλόν τινα λόγον νά τον εἴπῃ· ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη, διότι ἦτο λίαν συγκεκινημένος. Ὁ δὲ Οὐλερίχος παρετήρησε τὴν ἀμηχανίαν τοῦ γηραιοῦ διδασκάλου, ἔλαβε τὴν χεῖρά του καὶ εἶπε πρὸς τὸν παιδαγωγόν του·

—Κύριε βαρῶνε, εἰξεύρω ὅτι δέν το γνωρίζετε τὸ Γρύνθαλ, ὥστε δὲν εἰμπορεῖτε νά με ὁδηγήσητε νὰ ἴδω τὸν τόπον. Λοιπὸν θὰ παρακαλέσω τὸν κύριον νὰ μὲ ὁδηγήσῃ παντοῦ, διότι αὐτὸς εἶνε ἐντόπιος, καὶ ἀφ' οὗ ἴδω τὰ ἄξια λόγου πράγματα, θὰ ἐπιστρέψω μὲ τοὺς μικροὺς συντρόφους μου καὶ θά τους προσκαλέσω νὰ συμφάγωμεν. Ὁ πατήρ μου μ' εἶπεν ὅτι ἔχω τὴν ἄδειαν νὰ διασκεδάσω ὅλην τὴν ἡμέραν ὅπως θέλω.

Ὁ παιδαγωγὸς δὲν ἠδύνατο νὰ εἴπῃ ὄχι, καὶ εὐθὺς παρήγγειλεν εἰς τοὺς θεράποντας νὰ στρώσωσι τὴν τράπεζαν εἰς τὸ μέγα ἑστιατόριον τοῦ πύργου, νὰ την στολίσωσι διὰ τῶν πολυτιμοτάτων σκευῶν καὶ νὰ παρασκευάσωσι φαγητὰ ἐκ τῶν προμηθειῶν, τὰς ὁποίας εἶχον φέρῃ διὰ τὸν μικρὸν πρίγκιπα.

Οἱ θεράποντες ὕψωνον τοὺς ὤμους, συλλογιζόνομενοι ὅτι τόσον ἐξαίρετα φαγητὰ θὰ τα φάγωσι στόματα τόσον πρόστυχα. Ἀλλὰ ὁ θεράπων Φρίτζ, ὅστις εἶχεν εὕρῃ τὴν γηραιὰν μητέρα του καὶ ἠσπάσθη τὴν δεξιάν της, ἔτριβε τὰς χεῖράς του καὶ ἔλεγε· «Τί καλὰ ὅπου το ἐσυλλογίσθηκε νὰ ἔλθωμεν ἐδῶ!»

Βεβαίως ὁ μικρὸς πρίγκιψ ἠδύνατο κάλλιστα νὰ εἴπῃ ὅτι ἦτο εὐτυχὴς καὶ μακάριος ὡς βασιλεύς! Ὁ γηραιὸς διδάσκαλός τον ἐκράτει ἀπὸ τὴν χεῖρα καὶ τον ὡδήγησε παντοῦ. Τοῦ ἔδειξε τὸ χωρίον, εἰσῆλθον ὑμοῦ εἰς τὰς ἐπαύλεις τῶν χωρικῶν, καὶ ὁ μικρὸς πρίγκιψ ἔχαιρεν, ἐθώπευε τὰ πρόβατα, ἔρριπτε κριθὴν εἰς τὰς ὄρνιθας, ἐγέλα μὲ τὰς γελοίας κινήσεις, τὰς ὁποίας ἔκαμνον αἱ πάπιαι ὅτε τον ἔβλεπον καὶ ἔφευγον ἔντρομοι, ἔβλεπε πῶς ἀμέλγουν τὰς ἀγελάδας καὶ ὅ τι δὲν εἴξευρεν ἠρώτα τοὺς μικροὺς χωρικούς, οἵτινες μετὰ χαρᾶς ἀπεκρίνοντο εἰς τὰς ἐρωτήσεις του καὶ ἔλυον τὰς ἀπορίας του.

Ἐγέλα, ἐλάλει, ἐτραγῴδει, καὶ προσεπάθει νὰ ἐνθυμηθῇ τὴν μελῳδίαν τοῦ πρωϊνοῦ ὑμνου. Ἀνέπνεε μετὰ χαρᾶς τὸν καθαρὸν ἀέρα, ἔτρεχεν εἰς τὸν ἥλιον εὔθυμος καὶ ἐλεύθερος, ὅπως ἤθελε καὶ ὅπου ἤρεσκεν εἰς αὐτόν.

Αἴφνης ἐστάθη καὶ εἶπε:

—Μπᾶ! μὰ ἐγὼ πεινῶ πολύ! Πᾶμε νὰ φᾶμε;

Καὶ ἐπανῆλθον εἰς τὸν πύργον.

Ὁ Οὐλερίχος ἐκάθισε δεξιά του τὸν γηραιὸν Γούτμαν, τὸν ὁποῖον ἐνόμιζε φίλον του πιστόν. Τὸ γεῦμα ἦτο λαμπρότατον καὶ οἱ θεράποντες τοῦ πρίγκιπος ἔλεγον ἀναμεταξύ των ὅτι, ὅσον ἐνθυμοῦνται ἀφ' ὅτου ἦσαν ὑπηρέται, ποτὲ ἄλλοτε δὲν εἶδον γεῦμα τόσον εὔθυμον ἐν τῷ πριγκιπικῷ πύργῳ Γρύνθαλ.

—Τί εὔμορφα ὅπου ἐπέρασα σήμερα τὴν ἡμέραν μου! εἶπεν ὁ μικρὸς πρίγκιψ στενάζων ὑπὸ λύπης, ὅτε περὶ τὴν ἑσπέραν ἔμελλε νὰ ἀποχαιρετίσῃ τοὺς μικροὺς συντρόφους του. Ἀγαπητέ μου κύριε Γούτμαν, θὰ μάθω νὰ παίζω καὶ ἐγὼ βιολὶ καὶ πρέπει νὰ ἔλθητε εἰς τὸ παλάτι νὰ με μάθητε. Νὰ ἑτοιμάσητε τὰ πράγματά σας καὶ αὔριον θὰ στείλω ἅμαξαν νὰ σας πάρῃ.

Ὁ Γούτμαν ἐχαιρέτισε καὶ ἔκλινε τὴν κεφαλὴν καὶ εἶπε:

—Θὰ κάμετε πολὺ καλά, Ὑψηλότατε, νὰ μάθετε βιολί· ἀλλ' ὅμως εἰς τὴν πρωτεύουσαν ὑπάρχουν διδάσκαλοι πολὺ καλλίτεροί μου ἐν ᾧ ἂν με χάσουν ἐδῶ οἱ μαθηταί μου, δὲν θὰ ἠμπορέσουν νὰ εὕρουν ἄλλον. Θὰ μ' ἐπιτρέψητε λοιπὸν νὰ μείνω ἐδῶ, καὶ ἂν ποτε ἐνθυμῆσθε τὸ Γρύνθαλ, θὰ εἰμπορεῖτε νὰ λέγητε: Τὸ Γρύνθαλ εἶνε τόπος ὅπου με ἀγαποῦν ἀληθινὰ μὲ τὴν καρδιάν των.

Ὁ Οὐλερίχος ἦτο περίλυπος.

—Ἔχετε δίκαιον, καλέ μου φίλε, εἶπε πρὸς τὸν γηραιὸν Γούτμαν· δὲν εἰξεύρετε πόσον βαρύνομαι ἐγὼ εἰς τὴν πρωτεύουσαν, ὥστε βέβαια καὶ σεῖς θὰ βαρεθῆτε. Εἶσθε πολὺ εὐτυχέστερος ἐδῶ εἰς τὸ Γρύνθαλ, καὶ ἐγὼ θὰ προσπαθήσω νὰ ἔρχωμαι συχνὰ νὰ σας βλέπω. Χαίρετε, κύριε Γούτμαν, χαίρετε καὶ σεῖς Φρίδριχ, Γιόχαν, Γότλιεβ· ὅλοι χαίρετε, καὶ καλὴν ἐντάμωσιν!

— Ζήτω ὁ πρίγκιψ Οὐλερίχος! ἀνεφώνησαν πάντες οἱ παρόντες.

Καὶ ὁ μικρὸς πρίγκιψ ἀπῆλθε συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν εὐχῶν τῶν ἀγαπητῶν ὑπηκόων του, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ λησμονήσῃ τὴν χαρὰν καὶ εὐφροσύνην, ἣν ἠσθάνθη τὴν ἀξιομνημόνευτον ἐκείνην ἡμέραν ἐν τῷ μικρῷ μέν, ἀλλὰ φιλοξένῳ χωρίῳ.

(Κατὰ τὸ Γαλλικόν)

Παναγιωτης Ι Φερμπος

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Μικρός μάγκας ἠγόρασε «μισόψωμο» ἀπό τόν ἀρτοπώλην.
— Αὐτό δέν εἶνε μισή ὀκά, λέγει ὁ μικρός ζυγίζων εἰς τήν χεῖρά του.
— Τί σὲ μέλει; λέγει ὁ ψωμᾶς· καλλίτερα γιὰ σένα, δὲν ἔχεις νὰ σηκώσῃς πολύ βάρος.
— Ὅσω γιὰ μένα, κύρ ψωμᾶ, μὴν πειράζεσαι, λέγει ὁ μάγκας καὶ ρίψας τὰ λεπτὰ φεύγει δρομαίος.
— Αἴ, μικρέ, τὰ λεπτὰ εἶνε ὀλιγώτερα.
— Καλλίτερα γιὰ σένα. Ἔχεις ὀλιγώτερα νὰ μετρήσῃς, φωνάζει ἐκεῖνος μακρόθεν πηδῶν ἀπό χαράν.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Καμίλλης

Εἰς τὸ μάθημα τῆς Μυθολογίας ὁ διδάσκαλος ἐρωτᾷ:
— Διατί ὁ Ἡρακλῆς ἐφόνευσε τὰς Στυμφαλίδας ὄρνιθας;
Καὶ οἱ μαθηταί ὅλοι μαζί!
— Διότι δὲν ἔκαναν αὐγά!

Ἐστάλη ὑπὸ Γ. Ν. Ἀγχουλάκη.

* * *

Ὁ Κουφιοκεφαλάκης κτυπᾷ εἰς τὴν κεφαλὴν τὸ καναρίνιόν του. Ἡ μήτηρ του τὸν ἐπιπλήττει.
— Δὲν εἶνε φόβος, μητέρα· λέγει ὁ Κουφιοκεφαλάκης. Τὰ κανάρια, μοῦ εἶπεν ὁ θεῖος, ζοῦν δέκα ἔτη.

Ἐστάλη ὑπὸ Παν. Χ. Κονδηλώρου.

Ο ΓΕΝΝΑΙΟΦΡΩΝ ΦΩΚΙΩΝ

Πτωχή τις γυνὴ εἶχε τρία τέκνα, δύο ἄρρενα καὶ ἓν μικρὸν κοράσιον· εἰργάζετο δὲ ὅπως κερδίζῃ τὰ πρὸς τὸ ζῆν διότι ἦτο χήρα.

Μίαν ἡμέραν ὁ σύζυγός της, ὁ πατὴρ τῶν μικρῶν παιδίων της, ὑπῆγε κατὰ κακήν του τύχην εἰς ἓν καπηλεῖον, ὅπου ἔπιε τόσον κρασί, ὥστε ἐμέθυσεν.

Εἰξεύρετε, παιδία μου, ὅτι ὅταν ἄνθρωπός τις μεθύῃ, δὲν ἔχει πλέον τὰ λογικά του καὶ δὲν εἰξεύρει τί κάμνει· ὁ σύζυγος τῆς δυστυχοῦς γυναικὸς ἀφ' οὗ ἐμέθυσεν ἐφιλονίκησε μὲ ἕνα ἄλλον μεθυσμένον καὶ τὸν ἐκτύπησεν· ὁ ἄλλος ἔγεινε ἄγριος ἀπὸ τὸν θυμόν του καὶ εἰς τὴν μέθην του τὸν ἐπλήγωσε μὲ μίαν μάχαιραν καὶ τὸν ἀφῆκε νεκρόν.

Ἡ δυστυχὴς γυνὴ ἔμεινε χωρὶς προστάτην διὰ νὰ ἀναθρέψῃ τὴν οἰκογένειάν της.

Τρία τὰ παιδιὰ καὶ μία ἡ μήτηρ ἐγένοντο τέσσαρα, εἶχον δὲ ἀνάγκην καθ' ἑκάστην ψωμίου διὰ νὰ φάγωσι, ξύλων διὰ νὰ ζεσταθῶσι, φορεμάτων διὰ νὰ ἐνδυθῶσιν, ὑποδημάτων νὰ μὴ τρέχουν ξυπόλυτοι καὶ διὰ νὰ τὰ ἀγοράσουν ὅλα αὐτὰ ἐχρειάζοντο χρήματα.

Ἀλλὰ πῶς εἰμπορεῖ νὰ εὕρῃ κανεὶς χρήματα ὅταν δὲν ἔχῃ; Πρέπει νὰ ἐργάζηται· ὅλοι πρέπει νὰ ἐργαζώμεθα.

Ἡ πτωχὴ γυνὴ ἤρχισε νὰ ἐργάζηται διὰ νὰ κερδίζῃ χρήματα. Ἔρραπτεν ἀσπρόρρουχα· ἔπλεκε κάλτσαις, ὕφαινε κάποτε, διότι εἶχε τὸ εὐτύχημα νὰ μάθῃ πολλὰ πράγματα ὅταν ἦτο κόρη. Τέλος πάντων ἦτο τόσον φιλόπονος, ὥστε ἔκαμνε κάθε εἴδους ἐργασίαν, καὶ ἐσηκόνετο ἀπὸ τὰς τέσσαρας τὸ πρωΐ διὰ νὰ ἐργασθῇ. Ἔπειτα δὲ πάλιν ὅταν ἐνύκτωνεν ἤναπτε τὸ ἀλειμματοκήριον καὶ εἰργάζετο εἰς τὸ φῶς του ἀφ' οὗ ἐκοίμιζε τὰ τέκνα της.

Μαρκο! βφωνησε και ωρμησε προς τον επαιτην (Σελ. 86)

Δυστυχῶς ἡ φιλόστοργος καὶ φιλότιμος ἐκείνη, ἐξαντληθεῖσα ἀπὸ τοὺς κόπους, ἠσθένησε καὶ ἔμεινεν εἰς τὸ κρεβάτι δύο ἑβδομάδας, καὶ ἀπέθανεν.

Ἡ ψυχή της ἐπέταξε πρὸς τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος τὴν ἔπλασε καὶ ὁ ὁποῖος προσκαλεῖ τὰς ψυχὰς ὅλων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἔκαμον καλὸν εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ τοὺς ἀνταμείψῃ.

Τὰ τρία παιδία ἔμειναν ἔκτοτε ἐντελῶς παντάρφανα· δὲν εἶχον πλέον οὔτε πατέρα, οὔτε μητέρα, τὰ δυστυχῆ! ἡ λύπη των δὲν περιγράφεται· ἔκλαιον, ἔκλαιον πολύ, διότι ἠγάπων τὴν μητέρα των ὅσον ἔπρεπε νὰ τὴν ἀγαποῦν, καὶ ἤξευρον ὅτι εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον δὲν ἔμελλαν πλέον νὰ τὴν ἴδουν, δὲν ἔμελλον πλέον ἀ τὴν φιλήσουν.

—Ἀχ! μητεροῦλά μου, ἔλεγεν ὁ Φωκίων, ὁ ὁποῖος ἦτο δέκα ἐτῶν καὶ ἦτο ὁ μεγαλείτερος ἀδελφός, ὄχι, μητεροῦλά μου, ἀφ' οὗ ἔφυγες πλέον μακρυά μας, βλέπε μας ἀπὸ τὸν οὐρανόν, στέλλε μας τὴν εὐλογία σου, καὶ ὁδήγησέ μας νὰ εὕρωμεν τρόπον νὰ ζήσωμεν σὰν τίμια παιδιά, καὶ ν' ἀναθρέψωμεν καὶ τὴν μικρὴ τὴν ἀδελφοῦλά μας, γιατὶ μονάχα ἡμᾶς ἔχει τώρα πατέρα καὶ μητέρα...

Ὁ ἄλλος ἀδελφὸς ὠνομάζετο Μάρκος. Ἦτο

ἑπτὰ ἐτῶν, καὶ εἶπεν εἰς τὸν ἀδελφόν του Φωκίωνα :

— Θέλεις νὰ ζήσωμεν σὰν τίμια παιδιά, πῶς λοιπὸν νὰ κάμωμεν ;

— Νὰ ἐργασθῶμεν, ἀπεκρίθη ὁ Φωκίων.

— Νὰ ἐργασθῶμεν! εἶπεν ὁ Μάρκος· εἴμεθα ἀκόμη πολὺ μικροί.

— Ὤ, ἀπήντησεν ὁ Φωκίων, θὰ εὕρωμεν μικρὰς ἐργασίας, ποὺ δὲν θὰ μᾶς κουράσουν.

— Σὰν τί δηλαδή ; ἠρώτησεν ὁ Μάρκος.

— Ξεύρω κ' ἐγώ ; θὰ ἰδῶ· θὰ πάγω νὰ παρακαλέσω τὸν κ. Μεταξᾶν νὰ δουλεύω μέσα εἰς τὸ κλωστήριόν του· θὰ μάθω σιγὰ-σιγὰ τὴν ἐργασία.

— Ἐμένα ὅμως δὲν μ' ἀρέσει ἡ δουλειά, εἶπεν ὁ Μάρκος.

— Τί λέγεις, ἀδελφάκι μου, δὲν σ' ἀρέσει ἡ δουλειά ;

— Ὄχι.

— Διατί ;

— Δὲν θέλω· εἶμαι καὶ πολὺ μικρὸς ἀκόμη.

— Κάμνεις δουλειὰ πολὺ ἐλαφρά.

— Δὲν θέλω.

— Εἰμπορεῖς νὰ γυαλίζῃς ὑποδήματα· πάρε τὴν μπογιά μας καὶ τὰς βούρτσας μας καὶ πήγαινε εἰς τὸν μεγάλον δρόμον· θὰ γυαλίζῃς ὑποδήματα καὶ θὰ παίρνῃς πεντάραις.

— Τί ; λοῦστρος θέλεις νὰ γίνω ;

— Διατί ὄχι ;

— Εἶν' ἐντροπή ! εἶπεν ὁ Μάρκος.

— Ἐντροπή ! ἐντροπὴ εἶνε, ἀδελφέ μου, νὰ εἶσαι ἄεργος καὶ ἀκαμάτης· ἡ δουλειὰ δὲν ἔχει ἐντροπή.

— Ὄχι, ὄχι, ἐγὼ δὲν θέλω νὰ δουλεύω, γιατὶ θ' ἀποθάνω ὅπως ἀπέθανεν ἡ μητέρα μας.

— Ἡ δυστυχισμένη μητέρα μας ἀπέθανε διότι ἐδούλευε πάρα πολύ. Ἀλλ' ὅποιος ἐργάζεται ὅσον πρέπει, δὲν παθαίνει τίποτε.

— Ἂς εἶνε· ἐγὼ θὰ δουλεύσω ἅμα μεγαλώσω· τώρα ὄχι.

— Καὶ τώρα ποὺ εἶσαι μικρός, ποῖος θὰ σὲ τρέφει ; ἠρώτησεν ὁ Φωκίων.

— Σύ, ποὺ θέλεις νὰ δουλεύῃς, εἶπεν ὁ Μάρκος.

— Ναί, ἀπήντησεν ὁ γενναιόκαρδος Φωκίων· ἀλλὰ εἰμπορεῖ νὰ μὴν κερδίζω ἀρκετὰ ὥστε νὰ φθάνουν καὶ διὰ σὲ καὶ δι' ἐμὲ καὶ διὰ τὴν μικροῦλαν ἀδελφήν μας.

— Τότε, εἶπεν ὁ Μάρκος, θὰ πάγω νὰ ζητήσω ἐλεημοσύνην.

— Ἄχ ! Μάρκε μου, ἐφώναξεν ὁ Φωκίων κοκκινίσας ἀπὸ ἐντροπήν, θέλεις νὰ γίνῃς ἐπαίτης ! . . . Καὶ δὲν ἐντρέπεσαι ;

— Διατί νὰ ἐντραπῶ ἀφ' οὗ εἴμεθα τόσον πτωχοί ; Θὰ λέγω εἰς τοὺς διαβάτας ὅτι ἀπέθανεν ἡ μητέρα μας, ὅτι εἴμεθα τρία ὀρφανά· θὰ μὲ λυποῦνται καὶ θὰ μοῦ δίδουν πεντάραις.

— Ἐγὼ ὅμως, ἐγώ, ἀνέκραξεν ὁ Φωκίων μὲ ἀγανάκτησιν, δὲν θέλω λεπτὰ ποὺ δὲν τὰ ἐκέρδησα μὲ τὸν κόπον μου. Ἐγὼ θ' ἀπέθνησκα ἀπὸ τὴν ἐντροπή μου, ἂν εἶχα τὴν δυστυχία νὰ ζητῶ ἐλεημοσύνην, ἐν ᾧ εἰμπορῶ νὰ ἐργάζωμαι. Θὰ ἐκοκκίνιζα ἂν οἱ ἄνθρωποι ἐγύριζαν καὶ μὲ ἔβλεπον μὲ περιφρόνησιν. Καλλίτερα ἔχω νὰ λέγουν: —Κύτταξε τί καλὸ παιδί· ἐργάζεται ὡσὰν μεγάλος. Ὁ Θεὸς θὰ τὸ εὐλογήσῃ· τρώγει τὸ ψωμὶ μὲ τὸν ἱδρῶτά του, τὰ λεπτὰ ποὺ ἔχει εἶνε ἰδικά του.

— Μὰ καὶ αὐτὰ ποὺ θὰ μοῦ δίδουν ἐμένα ἰδικά μου θὰ εἶνε, ἀφ' οὗ θὰ μοῦ τἄχουν δομένα.

— Καὶ ἂν δὲν σοῦ δίδουν, καὶ ἂν σὲ διώχνουν μὲ σκληρὸν τρόπον, καὶ ἂν σοῦ λέγουν ὡς νὰ σὲ ὑβρίζουν : «Πήγαινε νὰ ἐργασθῇς !» τί θὰ γείνῃς τότε ;

Ὁ Μάρκος ἐχαμήλωσε τὰ βλέμματά του· ἠσθάνετο ὅτι πολὺ θὰ ἐντρέπετο ἂν τῷ ἐφέροντο κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Ἔπειτα εἶπε :

— Θὰ πάγω νὰ γυρεύσω ἀπὸ ἄλλους.

— Καὶ ἂν δὲν σοῦ δίνῃ κανείς ;

— Τότε, εἶπεν ὁ Μάρκος, ξεύρω τί θὰ κάμω.

— Θὰ ἐργασθῇς αἴ, ἀδελφέ μου ; ἀνεφώνησε μὲ χαρὰν ὁ Φωκίων.

— Ὄχι, δὲν θὰ ἐργασθῶ· ἀλλὰ τὸ βράδυ, ἅμα νυκτώσῃ θὰ πάγω ς τὸ δρόμο ποὺ εἶνε ἕνα ἀρτοπωλεῖο· θὰ παραφυλάξω νὰ μὴ μὲ βλέπῃ κανεὶς θὰ πάρω σιγὰ-σιγὰ ἕνα ψωμὶ καὶ θὰ φύγω.

— Ἀ ! εἶπεν ὁ Φωκίων ἀρχίσας νὰ κλαίῃ, ὄχι, Μάρκο ! θὰ κλέψῃς ! ἔπειτα τὸν ἐνηγκαλίσθη καὶ τὸν ἔσφιγγε λέγων : Ὤ, σὲ παρακαλῶ, ἀδελφέ μου, μὴ γίνεσαι κλέπτης. Συλλογίσου ὅτι ὁ Θεὸς τὰ βλέπει ὅλα, ὅτι ἡ ψυχὴ τῆς μητέρας μας, ποὺ εἶνε ὑψηλὰ εἰς τὸν οὐρανὸν θὰ σὲ βλέπῃ καὶ ὅτι θὰ τὴν κάμνῃς νὰ λυπῆται καὶ ἀφ' οὗ ἀπέθανεν . . .

— Αἴ, μ' ἐζάλισες ! εἶπε τέλος ὁ Μάρκος. Δὲν θέλω πλέον νὰ μὲ μαλόνῃς ἔτσι· καλλίτερα νὰ φύγω.

Καὶ τὸ ἄκαρδον παιδίον ἔφυγε, καὶ ἄφησε τὸν

δυστυχῆ Φωκίωνα νὰ κλαίῃ καὶ νὰ θρηνῇ διὰ τὰ αἰσθήματα τοῦ ἀδελφοῦ του.

Ἐν ᾧ ἐγίνετο ὅλη αὐτὴ ἡ συνδιάλεξις, ἡ μικρὰ ἀδελφή των εἶχεν ἀποκοιμηθῆ. Ὁ Φωκίων, τότε τὴν ἐξέδυσε καὶ τὴν ἐπῆγεν εἰς τὸ κρεββατάκι της.

Ἀλλὰ τὸ κοράσιον ἐξύπνησε· καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε φάγῃ, εἶπεν εἰς τὸν ἀδελφόν της ὅτι ἐπείνα.

— Περίμενε, ἀδελφοῦλά μου, εἶπε, θὰ σοῦ κάμω μιὰ σουπίτσα. Εἶδα πῶς τὴν ἔκαμνε ἡ καϋμένη ἡ μητέρα μας, καὶ θὰ σοῦ κάμω ὅπως ἠμπορέσω.

Ἔκαμε λοιπὸν ζωμὸν διὰ τὴν μικράν του ἀδελφὴν καὶ τὴν ἐτάγισε χωρὶς αὐτὸς νὰ φάγῃ διόλου. Ὁ δυστυχὴς Φωκίων ἐπείνα ἐν τούτοις, ἀλλὰ δὲν ὑπῆρχε ψωμίον. Ἔβλεπε τὴν ἀδελφοῦλάν του νὰ κοιμηθῇ, ἐπερίμενεν ἕως ὅτου νὰ κλείσῃ τὰ ματάκιά της καὶ ἔπειτα ὑπῆγε καὶ ἔπεσε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν κλίνην· καὶ ἐκοιμήθη καλά, χωρὶς νὰ αἰσθανθῇ ὅτι ἐπείνα.

Β΄

Εἰς τὴν πόλιν ἐκείνην ἦτο μία κυρία πλουσία, ἡ ὁποία ἔκαμνε πολλὰς ἀγαθοεργίας καὶ ἡ ὁποία καθ' ἑκάστην παρεκάλει τὸν Θεὸν νὰ τῇ δείξῃ ποῦ ἦσαν δυστυχεῖς καὶ φιλότιμοι ἄνθρωποι, ἄξιοι προστασίας καὶ βοηθείας διὰ νὰ τοὺς βοηθήσῃ.

Ἡ ἀγαθὴ αὐτὴ κυρία δὲν ἤξευρεν ἀκόμη τί δυστύχημα ἔπαθον τὰ παιδία ἐκεῖνα· ἀλλ' ὑπῆγε νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν δυστυχῆ χήραν.

Ὅταν εἰσῆλθεν εἰς τὸν πτωχὸν οἰκίσκον, εὗρε μόνον τὸ μικρὸν κοράσιον· ἐξεπλάγη καὶ ἠρώτησε τοὺς γείτονας διατί ἡ μήτηρ ἐξῆλθεν ἀφήσασα μόνον τὸ νήπιον ἐκεῖνο.

Οἱ γείτονες τῆς διηγήθησαν ὅτι ἡ μήτηρ ἀπέθανεν, ὅτι τὰ παιδία ἔμειναν ὀρφανά, ὅτι ὁ Μάρκος ἔφυγεν, καὶ ὅτι ἔμεινε μόνος ὁ Φωκίων διὰ ἀναθρέψῃ τὴν ἀδελφήν του.

— Κυρία, εἶπον οἱ γείτονες, ὁ μικρὸς Φωκίων εἶνε λαμπρὸ παιδί, καὶ ἐπῆγε νὰ εὕρῃ ἐργασίαν.

Ἡ ἀγαθὴ κυρία ἐλυπήθη διὰ τὸ δυστύχημα ἐκεῖνο, ἀλλ' εὐχαριστήθη πολὺ ἀπὸ τὴν καλὴν διαγωγὴν τοῦ Φωκίωνος, καὶ ἀπεφάσισε νὰ βοηθήσῃ τὰ δύο παιδία.

Ὑπῆγεν εἰς τὸν ἀρτοπώλην, ἠγόρασεν ἕνα ἄρτον, ἔπειτα ἐπέστρεψε καὶ τὸν ἀφῆκεν ἐπάνω εἰς τὴν τράπεζαν, χωρὶς κανεὶς νὰ τὴν ἰδῇ, καὶ ἀνεχώρησεν.

Ὅταν ὁ Φωκίων ἦλθεν εἰς τὸ πτωχόσπιτόν των, ἠπόρησε πῶς εὑρέθη ἐκεῖ τὸ ψωμίον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον αὐτὸς δὲν εἶχεν ἀγοράσει. Ἠρώτησεν ὅλους τοὺς γείτονας ἂν τὸ ψωμίον ἐκεῖνο ἦτο ἰδικόν των, ἐπειδὴ δὲ ὅλοι τοῦ εἶπαν ὄχι, ἠσθάνθη μεγάλην ἀμηχανίαν, μὴ τολμῶν νὰ φάγῃ, ἂν καὶ ἐπείνα πολύ.

Ἐν τούτοις ἐπειδὴ τὸ ψωμίον ἐκεῖνο δὲν ἐφαίνετο ν' ἀνήκῃ εἰς κανένα ἕως τὴν στιγμὴν ἐκείνην, καὶ ἐπειδὴ ἡ μικρὰ ἀδελφοῦλα ἐπείνα, ὅπως καὶ ὁ Φωκίων, ἀπεφάσισε νὰ τὸ κόψῃ. Εἶπε δὲ μὲ τὸν νοῦν του :

« Ἂν ἔλθῃ κανεὶς καὶ τὸ ζητήσῃ, θὰ πληρώσω ὅ,τι κάμει μὲ τὰ λεπτὰ ποὺ θὰ κερδίσω, γιατὶ ὁ κύριος Μεταξᾶς θὰ μὲ πάρῃ εἰς τὸ κλωστήριόν του».

Ἀφ' οὗ ἔφαγεν ὁ Φωκίων, ἔβαλε τὸ ψωμὶ εἰς ἓν καλάθιον, ἔπειτα ἐπῆγε τὴν ἀδελφήν του εἰς μίαν γειτόνισσαν καὶ αὐτὸς ὑπῆγεν ἥσυχος εἰς τὸ ἐργοστάσιον.

Ἡ ἀγαθὴ κυρία ἦλθε καὶ πάλιν· ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν ἦτο κανεὶς εἰς τὸ πτωχόσπιτον, δὲν εἰσῆλθεν. Τότε κατεβίβασεν ἀπὸ τὸ παράθυρον ἓν καλάθιον πλῆρες τροφῶν, τὸ ὁποῖον εἶχε φέρει μαζί της.

Τὴν ἑσπέραν, ὅταν ὁ Φωκίων ἐτελείωσε τὸ ἔργον του, ἐπῆγε καὶ ἔλαβε τὴν ἀδελφήν του ἀπὸ τὴν γειτόνισσαν, καὶ τὴν ἔφερεν εἰς τὸ σπιτάκι των. Ὁ Φωκίων ἠπόρησε καθὼς εἶδε τὸ καλάθιον ἐκεῖνο:

— Τί εἶν' αὐτό ; εἶπεν.

Ἤνοιξε τὸ καλάθιον καὶ εὗρεν ἐντὸς αὐτοῦ ἕνα ἄρτον, ὀλίγον βούτυρον, πέντε ἓξ αὐγά, ἕνα ἐπανωφοράκι δι' αὐτὸν καὶ μίαν φουστίτσαν διὰ τὴν ἀδελφήν του. Εὗρηκε καὶ ἓν τεμάχιον χάρτου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἦσαν γεγραμμέναι λέξεις τινές. Ὁ Φωκίων εἶχεν ὑπάγει εἰς τὸ σχολεῖον καὶ ἤξευρε γράμματα, ἀνέγνωσε λοιπὸν τί ἔγραφε τὸ χαρτίον ἐκεῖνο :

«Νὰ εἶσαι πάντοτε καλὸν παιδί· ἐργάζου μὲ θάρρος καὶ κάθε ἡμέραν θὰ φέρω ὅ,τι σᾶς χρειάζεται.»

Ὁ Φωκίων κατευχαριστήθη ἅμα ἀνέγνωσε τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην· ἐπειδὴ δὲ ἦτο κουρασμένος, διότι ἡ ἐργασία κουράζει ὀλίγον εἰς τὴν ἀρχήν, ὅταν δὲν εἶνε κανεὶς συνηθισμένος, ἐσκέφθη πρὸς στιγμὴν ὅτι ἠδύνατο νὰ μὴ ἐργάζηται τοῦ λοιποῦ, ἀφ' οὗ εἰς ἄγνωστος ὑπέσχετο νὰ τῷ φέρῃ καθ' ἑκάστην ὅ,τι ἐχρειάζετο.

Ἀλλὰ ἀμέσως ἡ συνείδησίς του ἤρχισε νὰ τῷ φωνάζῃ:

«Ἂν δὲν ἐργάζεσαι, θὰ εἶσαι κακὸ παιδί· κανεὶς δὲν θά σ' ἀγαπᾷ, κανεὶς δὲν θὰ φροντίζῃ διὰ σέ. Καὶ ὅταν δὲν θὰ σὲ βοηθῇ κανείς, ποῦ θὰ εὕρῃς χρήματα διὰ νὰ ζήσῃς, ἀφ' οὗ δὲν ἔμαθες νὰ κερδίζῃς; Καὶ ἔπειτα, μάθε το, τὸ ψωμί, ποὺ κερδίζομεν μὲ τὸν κόπον μας, εἶνε πολὺ καλλίτερο ἀπὸ ἐκεῖνο, ποὺ μᾶς δίδουν».

«Ἀ! χωρὶς ἄλλο πρέπει νὰ ἐργάζωμαι· ὡς τόσον ὅμως ἤθελα νὰ ἠξεύρω ποῖος ἔφερεν αὐτὸ τὸ καλάθι· διότι ἐπὶ τέλους ἐγὼ δὲν ἐζήτησα τίποτε ἀπὸ κανένα· ἀλλὰ τί νὰ κάμω; . . . Πῶς νὰ τὸ μάθω; Τὸ εὑρῆκα. Αὔριον εἶνε Κυριακή, εἶνε σχόλη, καὶ δὲν θὰ ὑπάγω εἰς τὸ ἐργοστάσιον, θ' ἀφήσω τὴν θύραν ἀνοικτήν, καὶ θὰ μείνω εἰς τὸ σπίτι νὰ ἰδῶ ποῖος θὰ ἔλθῃ».

Τὴν ἐπαύριον πραγματικῶς ὁ Φωκίων ἔμεινεν εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἐπερίμενεν.

Ἡ ἀγαθὴ κυρία ἦλθε καὶ πάλιν, εὗρε τὴν θύραν ἀνοικτήν, ἐπειδὴ δὲ ὁ Φωκίων ἦτο εἰς τὸ βάθος τοῦ δωματίου δὲν τὸν εἶδεν. Ἡ κυρία εἰσῆλθε καὶ ἀφῆκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης ἓν ἀρκετὰ μεγάλον τεμάχιον βωδινοῦ κρέατος διὰ νὰ κάμουν τὰ ὀρφανὰ δυνατὴν σοῦπαν· ἀλλὰ τὴν στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐστράφη ν' ἀναχωρήσῃ, ἐπαρουσιάσθη ὁ Φωκίων εἰς τὴν κυρίαν καὶ ἀφ' οὗ τὴν ἐχαιρέτισε μὲ πολλὴν εὐγένειαν, τῇ εἶπε:

— Κυρία, ἀφ' οὗ ἔχετε τόσον καλὴν καρδίαν, καὶ βοηθᾶτε δύο ὀρφανὰ καὶ ἀπροστάτευτα παιδία, σᾶς εὐχαριστῶ· ἀλλὰ σᾶς παρακαλῶ, εἰπέτε μοι τὸ ὄνομά σας.

— Παιδί μου, ἀπεκρίθη ἡ κυρία, μὲ λέγουν *Εὐεργεσίαν*· μὴ εὐχαριστεῖς ἐμέ, εὐχαρίστει τὸν Θεόν, ποὺ σ' ἔκαμε φρόνιμον καὶ καλὸν παιδί· μὴν εἰπῇς εἰς κανένα ὅτι φαίνομαι χρήσιμος εἰς σὲ καὶ εἰς τὴν μικράν σου ἀδελφήν, διότι ὁ κόσμος δὲν πρέπει νὰ τὸ εἰξεύρῃ.

— Ἀλλά, κυρία, ποῖος λοιπὸν θὰ σᾶς ἀνταμείψῃ διὰ τὸ καλόν, ποὺ μᾶς κάμνετε, ἂν δὲν τὸ εἰξεύρῃ κανείς;

— Ὁ Θεός· ἀπεκρίθη ἡ Εὐεργεσία·

— Ἄ, καλὰ λέγετε, διότι ὁ Θεὸς τὰ βλέπει ὅλα.

— Καὶ σύ, παιδί μου, εἰμπορεῖς νὰ μὲ ἀνταμείψῃς;

— Ἐγώ; εἶπε τὸ παιδίον μὲ ἔκπληξιν παρατηροῦν τὴν ἀγαθὴν κυρίαν.

— Ναί, ἂν γίνῃς καλὸς νέος, ἂν γίνῃς ἔντιμος ἄνθρωπος, προκομμένος εἰς τὸ ἔργον σου, καὶ σὲ ἀγαποῦν καὶ σὲ ὑπολήπτωνται ὅλοι, μὲ τὴν διαγωγήν σου θὰ μὲ ἀνταμείψῃς, παιδί μου.

Τὰς λέξεις ταύτας λέγουσα ἡ ἀγαθὴ Εὐεργεσία ἔθηκε τὰς δύο χεῖράς της ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Φωκίωνος, ἀπεμάκρυνε τὴν ὡραίαν οὖλην καὶ ξανθὴν κόμην του καὶ τὸν ἐφίλησεν εἰς τὸ μέτωπον μὲ στοργήν.

— Ὑγίαινε, μικρέ μου Φωκίων· νὰ εἶσαι καλὸν παιδίον, κ' ἐγὼ θὰ φροντίζω διὰ σέ.

Τότε ἀπεχώρησεν, ἀφήσασα τὸν Φωκίωνα συγκεκινημένον καὶ πλήρη εὐγνωμοσύνης.

Γ'

Τὴν Δευτέραν ὁ Φωκίων ἐπῆγε πάλιν εἰς τὸ ἐργοστάσιον· ἐπήγαινε τακτικὰ εἰς τὸ ἔργον του, τὴν ὡρισμένην ὥραν, καὶ εἰργάζετο μὲ ζῆλον. Ἐπέρασεν ἓν ἔτος μόλις καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ ἐργοστασίου τὸν ἠγάπα.

— Αὐτὸ τὸ παιδὶ εἶνε πολὺ φρόνιμον, πολὺ φιλόπονον, θὰ γείνῃ λαμπρὸς ἐργάτης· θὰ τοῦ μάθω ὅσα πρέπει νὰ εἰξεύρῃ.

Καὶ πραγματικῶς ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸν ἐδίδαξε πράγματα, τὰ ὁποῖα δὲν τὰ ἐδίδασκεν εἰς τοὺς ἄλλους μαθητευομένους· ἔπειτα ἀπὸ κάμποσον καιρὸν ὁ κ. Μεταξᾶς προσκαλεῖ τὸν Φωκίωνα εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ ἐργοστασίου καὶ λέγει:

— Ἀπὸ σήμερον, παιδί μου, θὰ λαμβάνῃς πέντε δραχμὰς ἡμερομίσθιον· ἂν δεικνύῃς πάντοτε τὸν ἴδιον ζῆλον καὶ τὴν ἰδίαν διαγωγήν, σοῦ ὑπόσχομαι νὰ σὲ κάμω πρῶτον ἐργάτην τοῦ ἐργοστασίου.

Φαντάζεσθε τὴν χαρὰν τοῦ Φωκίωνος. Πέντε δραχμὰς τὴν ἡμέραν! ἔφθαναν νὰ ζῇ καὶ αὐτὸς καὶ ἡ ἀδελφή του χωρὶς τὴν βοήθειαν κανενός.

Εὐχαρίστησε θερμότατα τὸν ἐργοστασιάρχην καὶ ἔτρεξεν εἰς τὴν προστατίδά του νὰ τῆς εἴπῃ τὴν καλὴν εἴδησιν.

Εὗρε τὴν Εὐεργεσίαν εἰς τὸ βάθος τοῦ κήπου, καθημένην κάτω ἀπὸ μίαν σκιάδα ἀγιοκλήματος. Πλησίον της εἶχεν ἓν νόστιμον κοριτσάκι, εἰς τὸ ὁποῖον ἐδίδασκε νὰ πλέκῃ κάλτσαν· εἰς δὲ ὡραῖος λευκὸς κύων ἦτο πλαγιασμένος εἰς τοὺς πόδας της καὶ τὴν παρετήρει μὲ γλυκὺ βλέμμα.

— Ἄχ! κυρία, ἀνέκραξεν ὁ Φωκίων τρέχων πρὸς αὐτήν, πόσον εἶμαι εὐτυχής· τί εὐτυχία! ὁ διευθυντὴς τοῦ ἐργοστασίου μοῦ ἔκαμεν ἀπὸ σήμερον τὸ ἡμερομίσθιόν μου πέντε δραχμὰς καὶ θὰ μὲ κάμῃ καὶ πρῶτον ἐργάτην. Κυρία, ἦλθα νὰ σᾶς εὐχαριστήσω διὰ τὴν μεγάλην καλωσύνην σας καὶ νὰ σᾶς εἰπῶ ὅτι ἀπὸ τώρα δὲν εἶνε ἀνάγκη πλέον νὰ μᾶς δίδετε οὔτε ψωμί, οὔτε φαγητόν, οὔτε ἐνδύματα, οὔτε ὑποδήματα, ὅπως ὅταν ἤμην μαθητευόμενος καὶ δὲν ἐκέρδιζα σχεδὸν τίποτε· τώρα μὲ τὰς πέντε δραχμὰς τὴν ἡμέραν εἰμπορῶ ν' ἀγοράσω ὅ,τι μᾶς χρειάζεται· καὶ θὰ στέλλω τὴν ἀδελφήν μου εἰς τὸ σχολεῖον.

Ἡ ἀγαθὴ κυρία τόσον εὐχαριστήθη ἀπὸ τὴν καλὴν εἴδησιν τοῦ Φωκίωνος, ὥστε τὸν ἐφίλησε καὶ πάλιν, τῷ ἔδωκε μίαν μικρὰν σακκουλίτσαν καὶ τῷ εἶπε:

— Καλό μου παιδί, πρέπει νὰ εἶσαι οἰκονόμος καὶ νὰ μὴ σκορπᾷς τὰ χρήματά σου· σοῦ χαρίζω λοιπὸν αὐτὴν τὴν σακκουλίτσαν διὰ νὰ τὰ φυλάττῃς, ἕως ὅτου νὰ γείνουν πολλά. . . Τί εὐτυχεῖς ποὺ εἶνε, παιδί μου, ὅσοι κάμνουν τὸ καθῆκόν των! . .

— Ἄ, κυρία ἀκόμη μίαν χάριν ἔχω νὰ σᾶς ζητήσω.

— Ποίαν; ἠρώτησεν ἡ Εὐεργεσία.

— Εἶχα ἕνα ἀδελφόν, ἐξακολούθησεν ὁ Φωκίων, ὁ ὁποῖος δὲν ἠγάπα δυστυχῶς τὴν ἐργασίαν· ἦτο πολὺ μικρὸς ἀκόμη καὶ δὲν ἐνόει ὅτι μόνη ἡ ἐργασία ἀναδεικνύει τοὺς ἀνθρώπους. Δὲν ἤθελε νὰ ἐργάζεται καὶ ἔφυγε· δὲν εἰξεύρω οὔτε ποῦ εἶνε, οὔτε τί ἀπέγεινεν.

— Θέλεις νὰ τὸν ἔχῃς μαζί σου; ἠρώτησεν ἡ Εὐεργεσία· δὲν φοβεῖσαι μήπως τὸ κακὸν παράδειγμα σὲ βλάψῃ.

— Ὄχι, κυρία, ἐλπίζω ὅτι θὰ ἐνώσῃ τὸ σφάλμα του· ἂν θέλῃ, εἰμπορῶ νὰ τοῦ μάθω τὴν τέχνην μου.

— Ἀλλ' ὅσον καιρὸν δὲν θὰ κερδίζῃ τίποτε, πῶς θὰ κάμῃς διὰ νὰ τὸν τρέφῃς;

— Κυρία, ἂν εἶχα τὴν εὐτυχίαν νὰ ἐπανεύρω τὸν ἀδελφόν μου, θὰ τὸν μετεχειριζόμην ὡσὰν τὸν ἑαυτόν μου· θὰ ἐπλάγιαζεν εἰς τὴν κλίνην μου, θὰ ἔτρωγε τὸ ψωμί μου, καὶ ἂς μὴ ἐπερίσσευε διὰ φαγητόν· θὰ ἦτο ψωμὶ κερδισμένο μὲ τὸν κόπον, καὶ ὄχι ψωμὶ διακονευμένο, κλεμμένο ἴσως! . . .

— Πολὺ ὀρθὰ ὁμιλεῖς, Φωκίων, εἶπεν ἡ ἀγαθὴ κυρία, ἔχεις καλὴν καρδίαν· σοῦ ὑπόσχομαι νὰ ἐξετάσω καὶ νὰ μάθω ποῦ εἶνε ὁ ἀδελφός σου. Ἐλπίζω ὅτι θὰ τὸν ἐπανεύρωμεν.

Ὁ Φωκίων τόσην χαρὰν ἠσθάνθη ἀπὸ τὴν ὑπόσχεσιν ἐκείνην, ὥστε ἤθελε νὰ ὁρμήσῃ εἰς τὴν ἀγκάλην της καὶ νὰ τὴν φιλήσῃ. Ἀλλὰ δὲν ἐτόλμησεν. Ἐφίλησε μόνον τὸ βαλλάντιον, τὸ ὁποῖον τῷ ἔδωκεν, ἔπειτα ἔτρεξεν εἰς τὸν οἰκίσκον του, ἔχων τὴν καρδίαν πλήρη εὐγνωμοσύνης.

Δ'

Ὁ Φωκίων ἐξακολούθει νὰ εἶνε ἐργατικὸς καὶ φρόνιμος· οἱ ἄλλοι ἐργάται ἐπήγαιναν εἰς τὰ καπηλεῖα, ἐμέθυον, ἐξώδευον τὰ χρήματά των· ἀλλ' ὁ Φωκίων ἦτο παράδειγμα φιλοτίμου νέου· διὰ τοῦτο ὅταν ἔγεινε πρῶτος ἐργάτης, ὅλοι ὡμολόγησαν ὅτι ἦτο ἄξιος αὐτῆς τῆς θέσεως.

Ὅλην τὴν ἡμέραν εἰργάζετο εἰς τὸ ἐργοστάσιον. Εἰργάζετο δὲ ὄχι μόνον μὲ ζῆλον, ἀλλὰ καὶ μὲ καλαισθησίαν· τὸ ἐργοστάσιον τοῦ κυρίου Μεταξᾶ ἀπέκτα καθ' ἡμέραν μεγαλειτέραν φήμην.

Τὴν ἑσπέραν ὁ Φωκίων ἐπέστρεφεν εἰς τὸν οἰκίσκον, ὅπου ἡ ἀδελφή του ἐπιστρέψασα ἀπὸ τὸ σχολεῖον, εἶχεν ἑτοίμην τὴν τράπεζαν· τὸ τραπεζομάνδηλον, τὰ πινάκια καὶ τὰ ποτήρια ἔλαμπον ἀπὸ καθαριότητα.

Μίαν ἑσπέραν, ἐν ᾧ ἐξήρχετο τοῦ ἐργοστασίου ὁ Φωκίων, ὁ κύριος Μεταξᾶς τῷ εἶπε:

— Μεῖνε, ἔχω νὰ σοῦ ὁμιλήσω, Φωκίων.

— Ἄκουσέ με Φωκίων· τῷ εἶπεν ὅταν ἔμειναν μόνοι· δὲν εἶμαι πλέον νέος καὶ ἡ διεύθυνσις τοῦ ἐργοστασίου μὲ κουράζει· εἰργάσθην πολὺ ἕως τώρα καὶ εἶνε καιρὸς νὰ ξεκουρασθῶ· εἶσαι ὁ καλλίτερος ἐργάτης, τὸν ὁποῖον ἐγνώρισα· ἀνατρέφεις ὅπως πρέπει τὴν ἀδελφήν σου· τιμᾷς τὴν μνήμην τῆς μητρός σου. Ἂν εἶχα ἕνα υἱόν, ἤθελον νὰ σοῦ ὡμοιάζεν. Σοῦ λέγω λοιπὸν ὅτι ἀπὸ σήμερον σὲ προσλαμβάνω συνέταιρον καὶ σοῦ ἀναθέτω τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐργοστασίου.

Ὁ Φωκίων ἦτο πολὺ εὐτυχής· ηὐχαρίστησε συγκεκινημένος τὸν διευθυντὴν τοῦ κλωστηρίου διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἀγάπην καὶ ἐκτίμησίν του καὶ δακρύων τὸν ἐβεβαίωσεν ὅτι θὰ τὸν εὐγνωμονῇ καὶ θὰ τῷ εἶνε πάντοτε ἀφωσιωμένος.

Ἔπειτα ἐπέστρεψεν εἰς τὴν κατοικίαν του· ἐβάδιζε ταχέως διὰ νὰ ἀναγγείλῃ τὴν εὐχάριστον εἴδησιν εἰς τὴν ἀδελφήν του, καὶ ἦτο τόσον εὐτυχής, ὥστε ἤθελε νὰ καταστήσῃ εὐτυχεῖς ὅλους ὅσους ἀπήντα καθ' ὁδόν.

Εἰς τὴν καμπὴν τῆς ὁδοῦ πρὶν ἔμβῃ ἀκόμη ἐντὸς τῆς πόλεως εἶδεν ἕνα δυστυχῆ καθήμενον εἰς τὸ ἄκρον τοῦ δρόμου. Τὰ ἐνδύματά του ἦσαν ῥάκη, τὰ ὑποδήματα εἰς ἐλεεινὴν κατάστασιν, ὁ

δὲ χενός του σάκκος ἐδείκνυεν ὅτι οὔτε νὰ φάγῃ δὲν εἶχεν. Ὁ Φωκίων ἔλαβε πέντε λεπτὰ ἀπὸ τὸ θυλάκιόν του, καὶ ἤπλωσε τὴν χεῖρά του πρὸς αὐτόν· ἀλλ' αἴφνης κραυγὴ δυνατὴ ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ στῆθός του:

— Μάρκο! ἐφώνησε καὶ ὥρμησε πρὸς τὸν ἐπαίτην.

Ἦτο πραγματικῶς ὁ Μάρκος· ὁ Μάρκος ὠχρός, ῥακένδυτος, ἀξιοδάκρυτος, μὴ τολμῶν νὰ ἴδῃ τὸν ἀδελφόν του, οὔτε νὰ ὁρμήσῃ εἰς τὴν ἀγκάλην, τὴν ὁποίαν οὗτος τῷ ἔτεινεν.

— Φωκίων, εἶπε τέλος μὲ φωνὴν χαμηλὴν κύπτων τὴν κεφαλήν του· ἐντρέπομαι διότι σὲ βλέπω. Ἂν σὲ ἤκουα, ἀδελφέ μου, ἂν ἤκουα τὰς συμβουλάς σου, θὰ ἤμην εὐτυχής, ὅπως φαίνεσαι σὺ ὅτι εἶσαι ἐν ᾧ ἐγώ . . . ὦ ἐγώ . . . τί σκληρὸν μαρτύριον ὑπέφερα ! . .

— Δὲν θέλω νὰ τὸ μάθω, εἶπε διακόπτων αὐτὸν ὁ Φωκίων. Σὲ ἐπανευρίσκω καὶ ἀνεκουφίσθη ἡ καρδία μου· σ' ἐπανευρίσκω, καὶ θέλεις ν' ἀλλάξῃς ζωήν, νὰ γίνῃς διαφορετικός. Εἶμαι εὐτυχὴς δι' αὐτό. Λησμόνησε τὸ παρελθόν, μὴ τὸ ἐνθυμεῖσαι ποτὲ πλέον, ποτέ, ἐκτὸς ἂν σὲ καταλάβῃ ποτὲ ὁ πειρασμὸς τῆς ὀκνηρίας.

Ὅστις εἶδε τὸν Μάρκον ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἦτο ἀδύνατον νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ μετά τινα ἔτη· ἡ ἔκφρασις τοῦ προσώπου του, ἡ εὐθυμία του, ἡ κατάστασις τῆς ὑγείας του ὅλα ἐδείκνυον ὅτι τώρα διῆγε τὴν ἔντιμον ζωὴν τῆς ἐργασίας, ὅτι ἦτο εὐτυχής.

Κατ' ἀρχὰς ὅλοι ἐδυσπίστουν πρὸς αὐτόν, μὴ ἐλπίζοντες ὅτι θὰ γίνῃ ὅπως πρέπει ἄνθρωπος· ἀλλ' ὅταν εἶδον ὅτι πλησίον τοῦ ἀδελφοῦ του Φωκίωνος, τοῦ ὁποίου ὁ χαρακτὴρ τῷ ἐχρησίμευεν ὡς παράδειγμα, ἠγάπησε τὴν ἐργασίαν, οἱ τίμιοι ἄνθρωποι τὸν ἐξετίμων.

Ἡ ἀγαθὴ κυρία καὶ ὁ κ. Μεταξᾶς ἔδειξαν ἐνδιαφέρον δι' αὐτὸν κατ' ἀρχὰς μὲν χάριν τοῦ Φωκίωνος, ἔπειτα δὲ καὶ χάριν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου, καὶ μίαν ἡμέραν οἱ δύο ἀδελφοὶ ἔγιναν διευθυνταὶ τοῦ κλωστηρίου, τὸ ὁποῖον τοὺς παρεχώρησεν ὁ προστάτης των.

Τὰ τρία ὀφανὰ ἦσαν τώρα εὐτυχῆ, εἶδον δὲ καὶ ἐβεβαιώθησαν ὅτι ἡ ἀργία εἶνε ἡ καταστροφὴ τῶν οἰκογενειῶν, ἡ δὲ ἐργασία μόνη καθιστᾷ τοὺς ἀνθρώπους ἡσύχους καὶ ἀξιοπρεπεῖς, εὐπόρους καὶ εὐτυχεῖς ! . . .

Σοφια Δημου

ΤΑ ΕΠΤΑ ΘΑΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Θαύματα τοῦ κόσμου ὠνομάσθησαν τὰ ἔργα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐκίνησαν τὸν θαυμασμὸν τῶν ἀνθρώπων, εἴτε διὰ τὴν μεγάλην τέχνην, μὲ τὴν ὁποίαν κατεσκευάσθησαν, εἴτε διὰ τὸ μέγεθος αὐτῶν, εἴτε διὰ τὰς μεγάλας δυσκολίας, αἱ ὁποῖαι ἔπρεπε νὰ κατανικηθοῦν διὰ νὰ γίνωσιν. Τὰ θαύματα αὐτὰ ἦσαν, ὡς γνωστόν, ἑπτά.

Α'

Το εν Ολυμπια αγαλμα του Διος

Εἰς τὴν Ἤλιδα συνέστη ἡ πανήγυρις τῶν Ὀλυμπίων, ἀπὸ τὸν βασιλέα αὐτῆς Ἶφιτον· συνετέλεσαν δὲ καὶ ἄλλοι ἔνδοξοι ἄνδρες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἢ καὶ μεταγενέστεροι.

Τὸ ἔργον τοῦτο πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἐπινόημα μεγάλου πολιτικοῦ ἀνδρός.

Ἡ Ἑλλὰς τότε διῃρεῖτο εἰς πολλὰ κράτη αὐτόνομα καὶ ἀνεξάρτητα ἀπ' ἀλλήλων, τὰ ὁποῖα εἶχον πάντοτε φιλονικίας καὶ πολέμους ἀναμεταξύ των. Ἦτο ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ ἐν μέσον, τὸ ὁποῖον νὰ εἰρηνεύῃ τὰς διαφόρους πόλεις, καὶ εἰς τόπος, ὅπου νὰ ἀσκῶνται καὶ γυμνάζωνται ὅλοι γενικῶς· τὸ μὲν πρῶτον διὰ νὰ αἰσθάνωνται ὅσοι ἐφιλονίκουν τὰ καλὰ τῆς εἰρήνης καὶ ν' ἀποφεύγουν τοὺς πολέμους, τὸ δὲ δεύτερον νὰ ἔχουν ἄμιλλαν αἱ πόλεις ποία νὰ δείξῃ καλλιτέρους ἄνδρας εἰς τοὺς ἀγῶνας.

Ἡ πανήγυρις αὐτὴ ἐπήνεγκε διαρκῆ εἰρήνην εἰς τὴν Ἠλείαν. Ἀπὸ τὴν εἰρήνην αὐτὴν ἐξ ἑνός, καὶ ἀπὸ τὴν μεγίστην συρροὴν τῶν Ἑλλήνων ἀφ' ἑτέρου ὁ πλοῦτος ηὔξησε μεγάλως ὡς καὶ ὁ πληθυσμὸς εἰς τὸν τόπον τοῦτον. Ἀλλὰ τὸ σημαντικώτατον ὅλων ἦσαν τὰ δῶρα, τὰ ὁποῖα προσεφέροντο ἀπὸ ὅλους τοὺς προσερχομένους ἐκεῖ εἰς τὸν Ὀλύμπιον Δία, τὸν προστάτην τῆς πανηγύρεως.

Ἀπὸ τὸν πλοῦτον τοῦτον πρὸ πάντων, καὶ ἀπὸ τὰ λάφυρα, τὰ ὁποῖα ἔλαβον ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς γειτονικῆς των πόλεως Πίσης, ἀπεφάσισαν οἱ Ἠλεῖοι νὰ κατασκευάσωσι τὸ ἄγαλμα

τοῦ Διός. Ἀλλὰ θέλοντες νὰ τὸ κατασκευάσουν ἄξιον καὶ τοῦ θεοῦ, τὸν ὁποῖον ἔμελλε νὰ παριστᾷ, καὶ τοῦ πλούτου, τὸν ὁποῖον ἀπεφάσισαν νὰ ἐξοδεύσουν διὰ τὸ ἔργον τοῦτο, ἐφρόντισαν νὰ εὕρωσι καὶ τεχνίτην, ὁ ὁποῖος ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ τοῦτο κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν των. Τοιοῦτος δὲ ἦτο ὁ Φειδίας, ὁ μέγιστος τῶν ἀγαλματοποιῶν ὄχι μόνον ἐκείνης τῆς ἐποχῆς, ἀλλὰ καὶ πάσης ἐποχῆς καὶ παντὸς τόπου.

Τὸ ἄγαλμα παρίστα τὸν Δία καθήμενον ἐπὶ θρόνου, καὶ ἐτέθη εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ.

Ὁ Φειδίας πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ζωγραφιῶν, αἱ ὁποῖαι ἔπρεπε νὰ στολίσουν τὸ ἔργον, προσέλαβε τὸν Πάναινον, τὸν ἔνδοξον ζωγράφον, ὁ ὁποῖος ἐζωγράφησεν ὅλας τας εἰκόνας.

Ὅλον δὲ τὸ σύμπλεγμα ἀπετελεῖτο ὡς ἑξῆς:

Τριγύρω εἰς τὸ ἄγαλμα εὑρίσκετο ἓν περίφραγμα, τὸ ὁποῖον ἐμπόδιζε τὴν εἴσοδον τῶν ἀνθρώπων εἰς τὸν τόπον, ὅπου εὑρίσκετο τὸ ἄγαλμα. Τὸ περίφραγμα τοῦτο ἦτο τετράγωνον, καὶ ἡ μὲν πρὸς τὴν εἴσοδον πλευρὰ ἦτο κυανῆ, χωρὶς καμμίαν εἰκόνα, εἰς δὲ τὰς λοιπὰς πλευρὰς ἦσαν αἱ ἑξῆς εἰκόνες: 1. Ὁ Ἄτλας, βαστάζων τὸν οὐρανόν, καὶ πλησίον του ἵστατο ὁ Ἡρακλῆς ἕτοιμος νὰ λάβῃ τὸ βάρος ἀπὸ τοὺς ὤμους τοῦ Ἄτλαντος. 2. Ὁ Θησεὺς καὶ ὁ Πειρίθους. 3. Ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Σαλαμὶς μὲ ἀνθρωπίνους μορφάς, ἡ δὲ τελευταία ἐκράτει εἰς τὰς χεῖράς της τὰς πρῴρας τῶν περσικῶν πλοίων. 4. Ὁ ἀγὼν τοῦ Ἡρακλέους κατὰ τοῦ ἐν Νεμέᾳ λέοντος, 5. Ὁ Αἴας ὁ τοῦ Οἰλέως καὶ ἡ Κασσάνδρα. 6. Ἡ Ἱπποδάμεια τοῦ Οἰνομάου μετὰ τῆς μητρός της. 7. Ὁ Προμηθεὺς δεδεμένος εἰς τὸν Καύκασον καὶ ὁ Ἡρακλῆς ἱστάμενος πλησίον του καὶ βλέπων αὐτόν. 8. Ἡ Ἀμαζὼν Πενθεσίλεια ἐκπνέουσα εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Ἀχιλλέως. 9. Δύο Ἑσπερίδες κρατοῦσαι εἰς χεῖρας τὰ χρυσᾶ μῆλα.

Ἐντὸς τοῦ περιφράγματος τὸ ἔδαφος ἦτο ἐστρωμένον μὲ μαῦρον καὶ στίλβοντα λεῖον λίθον καὶ τριγύρω κρηπὶς ἀπὸ Πάριον μάρμαρον. Εἰς τὸ μέσον τοῦ ἐδάφους ἦτο ἡ κρηπίς, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἵστατο ὁ θρόνος. Εἰς τὰς πλευρὰς δὲ τῆς κρηπῖδος αὐτῆς ἦσαν τὰ ἑξῆς ἀγάλματα: 1. Ὁ Ἥλιος μὲ τὸ ἅρμα του. 2. Ὁ Ζεὺς καὶ πλησίον αὐτοῦ ἡ Ἥρα καὶ μία ἐκ τῶν τριῶν Χαρίτων. 3. Ὁ Ἑρμῆς. 4. Ἡ Ἑστία. 5. Ὁ Ἔρως ὑποδεχόμενος τὴν ἐκ τῆς θαλάσσης ἀναδυομένην Ἀφροδίτην. 6. Ὁ Ἀπόλλων καὶ ἡ Ἄρτεμις. 7. Ἡ Ἀθηνᾶ. 8. Ἡ Ἀμφιτρίτη καὶ ὁ Ποσειδῶν. 9. Ἡ Σελήνη τρέχουσα ἐπὶ ἵππου.

Ἐπάνω εἰς τὴν κρηπῖδα ταύτην ἵστατο ὁ θρόνος στηριζόμενος εἰς τέσσαρας πόδας· εἰς ἕκαστον δὲ αὐτῶν ἦσαν τέσσαρες Νῖκαι, εἰς τοὺς ἐμπροσθίους πόδας παρίσταντο Σφίγγες ἁρπάζουσαι τὰ τέκνα τῶν Θηβαίων, καὶ ὁ Ἀπόλλων καὶ ἡ Ἄρτεμις φονεύοντες μὲ τὰ βέλη των τὰ τέκνα τῆς Νιόβης.

Εἰς τὰ ἐπάνω μέρη τοῦ θρόνου, ἀπὸ τὸ ἓν μέρος ἦσαν αἱ τρεῖς Χάριτες, ἀπὸ τὸ ἄλλο δὲ αἱ Ὧραι. Εἰς τὸ ὑποπόδιον, ὅπου ἐστηρίζοντο οἱ πόδες τοῦ ἀγάλματος, ἦσαν κατεσκευασμένοι χρυσοῖ λέοντες καὶ ὁ Θησεὺς πολεμῶν κατὰ τῶν Ἀμαζόνων. Ἡ ὕλη, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἦτο ὁ θρόνος κατεσκευασμένος, ἦτο ἐλέφας, ἔβενος, χρυσὸς καὶ πολύτιμοι λίθοι.

Τὸ δὲ ἄγαλμα παρίστανε τὸν Δία καθήμενον ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ ἔχοντα καταβιβασμένας τὰς ὀφρῦς. Εἰς τὴν κεφαλήν του εἶχε χρυσοῦν στέφανον καὶ σχῆμα κλάδων ἐλαίας. Εἰς τὴν δεξιὰν ἐκράτει Νίκην, ἡ ὁποία ἐκράτει εἰς τὴν χεῖρά της ταινίαν καὶ ἔφερεν ἐπὶ κεφαλῆς στέφανον. Ἦτο δὲ αὕτη κατεσκευασμένη ἀπὸ χρυσοῦν καὶ ἐλέφαντα. Εἰς τὴν ἀριστερὰν εἶχε σκῆπτρον πολυτελῶς καὶ μὲ μεγάλην τέχνην ἐπεξειργασμένον· ἐπάνω δὲ εἰς τὸ σκῆπτρον ἦτο χρυσοῦς ἀετός.

Λέγεται ὅτι ὁ Φειδίας ἅμα ἐτελείωσε τὸ ἔργον του ἐπέστρεψεν εἰς τὸν ναὸν νὰ τὸ ἴδῃ. Συνέρρευσε πολὺ πλῆθος· αὐτὸς δὲ μένων κρυμμένος ὄπισθεν ἀπὸ ἓν παραπέτασμα ἤκουε μὲ προσοχὴν τὰς κρίσεις τῶν θεατῶν, ὕστερον δὲ ἐπιθεωρήσας καὶ διορθώσας τὸ ἔργον τὸ παρέδωκε τέλειον εἰς τοὺς Ἠλείους.

Οἱ Ἠλεῖοι τὸν Φειδίαν ἐτίμησαν θαυμάσαντες τὴν ἔξοχον καλλιτεχνίαν του καὶ εἰς τοὺς ἀπογόνους του ἔδωκαν τὸ προνόμιον νὰ ἐπιμελῶνται καὶ νὰ καθαρίζουν τὸ ἄγαλμα, τὸ ὁποῖον ἐθεωρεῖτο μεγαλη τιμή.

Ὅλα τὰ μέρη τοῦ ἀγάλματος τούτου ἦσαν ὡραιότατα ἀλλὰ πρὸ πάντων ἀξιοθαύμαστος ἦτο ἡ κεφαλὴ καὶ ἡ ἔκφρασις τῆς μορφῆς, ἡ ὁποία εἶχε μεγαλεῖον κινοῦν εἰς ἔκπληξιν τοὺς θεατάς. Τοιαύτην ἔκφρασιν ἔδωκεν ὁ Φειδίας εἰς τὸν Ὀλύμπιον Δία, ἐμπνευσθεὶς ἀπὸ τὸν Ὅμηρον, ὁ ὁποῖος εἰς τὴν πρώτην Ραψῳδίαν τῆς Ἰλιάδος παριστάνει τὸν Δία τόσον φοβερὸν ὥστε μόλις κατεβίβασε τὰς ὀφρεῖς του ἐσείσθη ὁ Ὄλυμπος. Κάτω ἀπὸ τὸ ἄγαλμα ἔγραψεν ὁ Φειδίας.

Φειδίας Χαρμίδου υἱὸς Ἀθηναῖος μ' ἐποίησε.

Τὸ ἀριστούργημα τοῦτο ἐχάθη κατὰ δυσυχίαν.

ΕΛΠΙΣ ΚΑΙ ΧΑΡΙΣ

(Συνέχεια· ἴδε σελ. 65)

— Ἔ, μικρέ; εἶπεν ὁ διδάσκαλος, καὶ ἡ φωνή του ἐφαίνετο ἡμερωτέρα. Δὲν πιστεύω νά το εἶπες μὲ τὰ σωστά σου ὅτι ὀνομάζεσαι Πετρίτης. Πόσον ἐτῶν εἶσαι;

— Δεκαοκτώ, — δεκαοκτώ, ἐπανέλαβεν ὁ Χρίστελ ἀφῃρημένος.

Τὸ δύστηνον παιδίον ἠσθάνετο ζάλην δεινὴν ἐν τῇ κεφαλῇ του.

«*Τράκ!*» ἠκούσθη κρότος ξηρός, καὶ ὁ Χρίστελ ἀνεφώνησε δυνατὰ «ὄχ!» διότι τὸ *τράκ* ἐκεῖνο ἦτο ὁ κρότος τῆς ῥάβδου ἐπὶ τῶν δακτύλων του.

Οἱ μαθηταὶ πάντες ἐστράφησαν πρὸς αὐτὸν καὶ ἐτράμαξαν, διότι οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ δυστυχοῦς παιδίου ἦσαν θολοὶ καὶ τὸ πρόσωπόν του ἠλλοιωμένον ὑπὸ τῆς πείνης.

— Αὐτὸ τὸ παιδὶ εἶνε βλάξ, ἐψιθύρισεν ὁ διδάσκαλος. Αὔριον ἐγὼ θὰ ὁμιλήσω εἰς τὴν γραῖαν Αισθέθαν.

Ὁ Χρίστελ ὡς ἤκουσε τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις, ἐφάνη ὡς νὰ ἀφυπνίσθη ἐκ βαθυτάτου ὕπνου· συνέπλεξε τὰς χεῖράς του καὶ εἶπεν:

— Ὦ! ὄχι, ὄχι, κύριε! σᾶς παρακαλῶ. Μή της εἰπῆτε ὅτι δὲν ἤμουν εὔτακτος . . . σᾶς παρακαλῶ . . . σᾶς παρακαλῶ! ἄλλοτε δὲν το ξανακάμνω, θὰ κάμω ὅ τι μου εἰπῆτε, ὅ τι θέλετε.

— Σιωπή, ἀνεφώνησεν ὀργίλως ὁ διδάσκαλος, σιωπή! εἰ δὲ μή, θά σου καταιβάσω ἄλλην μίαν νὰ μάθῃς ἄλλην φορὰν νὰ μὴ ταράττῃς τὴν τάξιν. Αὔριον πρέπει νὰ εἰξεύρῃς νά μου εἰπῆς ἀπ' ἔξω ὅλον τὸ ἀλφάβητον, ἤκουσες; ὅλον τὸ ἀλφάβητον, εἰδὲ μή . . . !

Ὅτε ὁ κώδων τῆς ἐξόδου ἐσήμανεν, οἱ μαθηταὶ ἐσχόλασαν καὶ ὁ Χρίστελ ἠκολούθησεν αὐτομάτως τοὺς ἄλλους μαθητάς.

Ἡ ὁδὸς ἦτο χιονόστρωτος. Τί χαρά! οἱ μαθηταὶ ἔτρεχον ἐπὶ τῆς χιόνος καὶ ἐκραύγαζον περιχαρεῖς. Μαθητὴς πυρρόθριξ ἔλαβε μίαν δράκα χιόνος καὶ ἐσχημάτισε σφαῖραν.

— Ἐλᾶτε, παιδιά, νὰ φτειάξωμε ἕνα ἄνθρωπο ψηλὸ ψηλό· νά του βάλωμε καπέλο ἕνα καλαθάκι, νά του βάλωμε καὶ 'ς τὸ χέρι νὰ κρατῇ ἕνα *τσιμπουκάκι* καὶ νὰ ἰδῆτε πῶς θὰ ὁμοιάζῃ τοῦ δασκάλου.

(Ο ΓΕΡΩΝ ΤΟΝ ΕΠΗΡΕΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΓΚΑΔΑΣ ΤΟΥ) (Σελ. 89).

— Χά, χά, χά! ἀνεκάγχασαν οἱ ἀνόητοι μαθηταί, διότι ἤρεσεν εἰς αὐτοὺς ἡ πρότασις τοῦ κακοῦ συμμαθητοῦ των.

— Ἔ, σύ, Πετρίτη! ἀνεφώνησεν ὁ πυρρόθριξ μαθητής, θάμας βοηθήσῃς νὰ φτειάξωμε τὸν ἄνθρωπον;

Αὐτὸ ἤθελε καὶ ὁ Χρίστελ· δὲν ἠξεύρετε πόσον ἠγάπα νὰ *παίζῃ τῆς χιονιές*, νὰ ζυμώνῃ εἰς τὰς χεῖράς του τὴν λευκὴν χιόνα καὶ νὰ την κάμνῃ νὰ τρίζῃ μεταξὺ τῶν δακτύλων του.

Εὐθὺς λοιπὸν ῥίπτει κατὰ μέρος τὸ καλάθιόν του καὶ τὸν σάκκον του, καὶ λησμονήσας διὰ μιᾶς καὶ τὴν πεῖναν, καὶ τὰ βάσανά του, καὶ τοὺς δακτύλους του, οἵτινες ἀκόμη τον ἐπόνουν φοβερά, ἤρχισε νὰ κυλίεται ἐπὶ τῆς χιόνος μετὰ τῶν κακῶν συμμαθητῶν του.

— Κυττάξετε, παιδιά, ἐκεῖ πέρα· εἶπεν ὁ πυρόθριξ μαθητής, παρὰ νὰ καθώμαστε νὰ φτιάνωμε τὸν ἄνθρωπο μὲ χιόνι καὶ νὰ χάνωμε τὴν ὥρα μας, δὲν εἶνε καλλίτερα νὰ παίξωμε; Νά, παιδιά, κυττάξετε . . .

Καὶ εὐθὺς ἔρριψε τὴν χιονόσφαιραν, τὴν ὁποίαν ἐκράτει εἰς τὴν δεξιάν του, καὶ ἐκτύπησε μικρὸν κυνάριον, τὸ ὁποῖον ἐφάνη τὴν στιγμὴν ἐκείνην εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ. Τὸ κακόμοιρον ἦτο ἀδύνατον, ἰσχνὸν καὶ αἱ πλευραί του ἐμετροῦντο, μόλις ἠδύνατο νὰ περιπατῇ καὶ ἔτρεμεν. Ὥστε καθὼς ἔφαγε τὴν χιονόσφαιραν κατὰ κεφαλῆς, ἐκλονίσθη καὶ ὠλίσθησεν ἐπὶ τῆς χιόνος, προσεπάθησε νὰ κρατηθῇ ὄρθιον εἰς τοὺς πόδας του, ἀλλὰ δὲν το κατώρθωσε, τὸ κακόμοιρον περιστράφη δύο ἢ τρεῖς φορὰς καὶ ἔπεσε *μακρὺ πλατὺ* ἐπὶ τῆς χιόνος καὶ ἔμεινεν ἀκίνητον.

Τὸ κυνάριον ἦτο ὁδηγὸς γέροντος τυφλοῦ, ὅστις ἐκάθητο εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ· τὸ εἶχε δεμένον διὰ λεπτοῦ σχοινίου ἀπὸ τὸν λαιμὸν καὶ τὸ ἄκρον το ἐκράτει διὰ τῆς δεξιᾶς χειρός, καὶ διὰ τῆς ἀριστερᾶς ἐκράτει παλαιὸν βιολίον.

Ὁ κακὸς μαθητὴς ἀντὶ νὰ συγκινηθῇ ἐγέλασε δυνατὰ καὶ ἐξηκολούθησε νὰ ῥίπτῃ κατὰ τοῦ κυναρίου· τοῦτον ἐμιμήθησαν καὶ τὰ ἄλλα παιδία καὶ ἐγίνετο μεγάλη ταραχὴ καὶ θόρυβος, αἱ χιονόσφαιραι διεσταυροῦντο, μία μάλιστα ἐκτύπησε τὸν τυφλὸν γέροντα εἰς τὸν ὦμον, ἄλλη εἰς τὸ στῆθος καὶ τρίτη εἰς τὴν κεφαλήν. Ὁ Χρίστελ ἰδὼν τοῦτο ἔδραμε παρευθὺς πρὸς τὸν τυφλὸν καὶ ἐστάθη ἔμπροσθέν του προσπαθῶν νὰ τὸν σκεπάσῃ διὰ τοῦ μικροῦ σώματός του.

— Σταθῆτε! ἀνεφώνησε δυνατὰ πρὸς τοὺς μαθητάς, δὲν βλέπετε ὅτι εἶνε τυφλός;

Τὰ παιδία πράγματι ἐστάθησαν μίαν στιγμήν, ἀλλὰ παρευθὺς ὕψωσαν τοὺς ὤμους καὶ ὁ ἀρχηγός των ἀνεφώνησε:

—Τόσον τὸ καλλίτερον, ἀφ' οὗ δὲν ἔχει μάτια, δὲν φοβᾶται νά τού τα βγάλωμεν. Ἀλλὰ ἐπειδὴ ὁ Πετρίτης θέλει καὶ καλὰ νά τον ὑπερασπισθῇ, ἐλᾶτε, παιδιά, ὅλοι ἐπάνω του· βάλετέ τον 'ς τὸ σκμάδι!

Καὶ ἐν τῷ ἅμα βροχὴ χιονοσφαιρῶν ἐρρίφθη κατὰ τοῦ δυστήνου Χρίστελ, ὅστις ἕνεκα τῆς ἀδυναμίας του δὲν ἠδύνατο οὔτε νὰ ἀντισταθῇ οὔτε νὰ φύγῃ· καὶ ποῦ νὰ προφθάσῃ, ὠλίσθησεν, ἔπεσε κατὰ γῆς καὶ ἔμεινεν ἀκίνητος.

Τότε ὁ τυφλὸς γέρων αἰσθανθεὶς ὅτι τὸ παιδίον ἔπεσεν ἀναίσθητον ἀνεφώνησε:

— Δὲν ἐντρέπεσθε νὰ κτυπᾶτε πλάσματα τοῦ Θεοῦ, πλάσματα ἀδύνατα, ἕνα γέροντα τυφλόν, ἕνα παιδάκι, ἕνα ζῶον ἄκακον! . . . Αὐτὸ εἶνε ἀνανδρία. Δὲν φοβεῖσθε τὸν Θεόν;

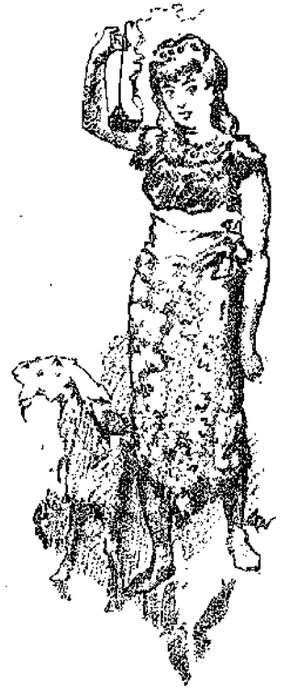

ΕΛΠΙΣ ΚΑΙ ΧΑΡΙΣ

Ἀλλὰ τὰ κακὰ παιδία ἀντὶ νὰ ἀκούσωσι τὴν συμβουλὴν τοῦ γέροντος ἐγέλασαν καὶ ἤρχισαν πάλιν νὰ ῥίπτωσι χιονοσφαίρας, νὰ περιγελῶσι τὸν γέροντα καὶ νὰ μιμῶνται τὴν φωνὴν καὶ τὰ σχήματά του.

Τέλος πάντων μετ' ὀλίγην ὥραν τὰ κακοηθέστατα παιδία, τὰ ἀνάξια νὰ λέγωνται μαθηταί, ἀφ' οὗ διεσκέδασαν, ἐσκέφθησαν ὅτι ἦτο πλέον ὥρα νὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὰς οἰκίας των. Ἔρριψαν λοιπὸν ἀνὰ μίαν χιονόσφαιραν καὶ ἀπῆλθον τρέχοντα καὶ γελῶντα θορυβωδῶς.

Ὁ γέρων, ἀπομείνας μόνος, ἐψηλάφησε διὰ τῶν δύο χειρῶν καὶ εὗρε τὸ πρόσωπον τοῦ Χρίστελ, ἐψηλάφησε τὸ σῶμά του νὰ καταλάβῃ ἐὰν εἶχε πληγωθῇ, τὸν ἐπῆρεν εἰς τὰς ἀγκάλας του καὶ τον ἐσκέπασε μὲ τὸ κράσπεδον τοῦ ἐνδύματός του καὶ τον ἔθλιβεν ἐπὶ τοῦ στήθους του, προσπαθῶν νὰ τον θερμάνῃ καὶ νὰ τον ζωογονήσῃ.

Ὁ Χρίστελ μετ' ὀλίγον ἀνοίξας τοὺς ὀφθαλμούς του μόλις καὶ μετὰ βίας, παρετήρησε τὸν τυφλὸν γέροντα καὶ ἐψιθύρισε:

— Τί καλὸς ὅπου φαίνεσθε!

— Εἶσαι τώρα καλλίτερα, παιδάκι μου;

— Ὦ, μάλιστα, τί ζεστὸ ὅπου εἶνε τὸ φόρεμά σας! Ἀμ' τὸ καϊμένο τὸ σκυλάκι σας; . . .

— Ἀλλοίμονον! μοῦ το ἐσκότωσαν, ἦτον γεροντάκι σὰν καὶ μένα.

— Καὶ τώρα πῶς θαὐρῆτε τὸ δρόμο σας χωρὶς τὸ σκυλάκι, μέσα 'ς αὐτὰ τὰ χιόνια;

— Δὲν εἰξεύρω.

— Ἂν θέλετε . . . σᾶς ὁδηγῶ ἐγώ, εἶπεν ὁ Χρίστελ . . . Ἀλλά, ἀλλά . . .

— Τί; εἶπεν ὁ τυφλός, φοβεῖσαι;

— Φοβοῦμαι; ὄχι, καὶ θὰ εἶνε εὐτυχία μου νὰ σας κάμω αὐτὴν τὴν χάριν, διότι φαίνεσθε πολὺ καλός! Ἴσως θὰ θελήσετε νὰ με ἀγαπᾶτε ὀλίγον· μόνον . . .

— Μόνον τί; λέγε μου . . .

— Μόνον δὲν εἰμπορῶ νὰ περιπατήσω.

— Ἐκτύπησες πουθενά, παιδί μου.

— Ὄχι, ἀλλὰ δὲν ἔφαγα ἀπὸ προχθὲς καὶ αἰσθάνομαι τόσην ἀδυναμίαν, τόσην ἀδυναμίαν! . .

— Καὶ δὲν ἔχω τίποτε . . . τίποτε νὰ σου δώσω! παιδάκι μου . . . Ἀλλὰ στάσου . . . Ξεύρεις τί νὰ κάμωμεν; Κάθισε ἐδῶ ἥσυχα, ἐδῶ εἰς τὴν ἀγκάλην μου, νὰ σε τυλίξω εἰς τὸ φόρεμά μου. Ἐγὼ ἔχω δύναμιν καὶ εἰμπορῶ νὰ σε σηκώνω χωρὶς κόπον. Σὺ δὲν ἔχεις νὰ κάμῃς ἄλλο παρὰ νὰ βλέπῃς καὶ νὰ ὁδηγῆς. Στήριξε τὸ κεφαλάκι σου εἰς τὸν ὦμόν μου. Εἶσαι τώρα καλά;

— Πολὺ καλά, εὐχαριστῶ. Ἀλλὰ ποῦ κατοικεῖτε;

— Πέρα εἰς τὴν ἄκραν τοῦ δάσους.

— Εἶνε πολὺ μακράν, εἶπεν ὁ Χρίστελ, καὶ θὰ κατακοπῆτε ὡς νὰ 'πᾶμε ἐκεῖ. Ὁ γέρων ἐμειδίασε καὶ εἶπε:

— Δὲν εἶσαι βαρύς, μικρέ μου! Ἠηγαίνω καλά;

— Μάλιστα, εἶπεν ὁ Χρίστελ. Τὸν ἴδιον δρόμον τὸν ἔκαμα ἐγὼ καὶ χθὲς που ἐπῆγα νὰ φέρω κλαδιὰ διὰ τὴν θεία Λισβέθα.

— Τὸ εἰξεύρω, εἶπεν ὁ γέρων.

Ὁ Χρίστελ τον παρετήρησε θαυμάζων, καὶ εἶπε καθ' ἑαυτόν: «Πῶς τὸ εἰξεύρει, ἀφοῦ δὲν βλέπει;»

Ἀλλ' ὁ γέρων, ὡς ἐὰν ἐμάντευσε τὴν ἀπορίαν τοῦ μικροῦ, ἀπεκρίθη;

— Σὲ εἶδεν ἡ Ἐλπὶς καὶ μοῦ το εἶπεν.

Ὁ Χρίστελ δὲν ἐτόλμησε νὰ ἐρωτήσῃ τίς ἦτο ἡ Ἐλπίς.

Ἐβάδισαν ὥραν πολλήν.

Ὁ Χρίστελ ἦτο ζεστὸς-ζεστὸς καὶ οὔτε πεῖναν ἠσθάνετο πλέον οὔτε κόπον. Ὀσάκις δὲ κλάδος χιονοσκεπὴς ἦτο κεκλιμένος καὶ ἔφραττε τὴν ὁδόν, ὁ Χρίστελ ἔλεγε πρὸς τὸν γέροντα:

— Προσοχή!

Ὡσαύτως ἐὰν ἦτο λίθος καθίστα προσεκτικὸν τὸν γέροντα, ἀλλὰ ἐθαύμαζε, διότι πρὶν προφθάσῃ νὰ το εἴπῃ, ὁ γέρων ὑπερέβαινε τὰ ἐμπόδια ἄνευ τινὸς δυσκολίας. Μάλιστα δὲ ἅπαξ ἢ δὶς παρετήρησε μετὰ προσοχῆς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἵνα καλῶς βεβαιωθῇ ὅτι ὁ γέρων ἦτο τυφλός. Ἀλλ' οἱ ὀφθαλμοί του ἦσαν κλειστοί, τὰ δὲ βλέφαρα οὐδὲ ἠνοίγοντο κἄν.

Ἡ χιὼν ἐξηκολούθει καταπίπτουσα πυκνὴ καὶ τάχιστα ἐκάλυπτε τὰ ἴχνη τοῦ γέροντος.

Ὅτε δ' ἔφθασαν εἰς τὸ δάσος, ὁ Χρίστελ ἔστρεψε τὴν κεφαλήν του καὶ εἶδε τὸ χωρίον χιονοσκεπὲς ὅλον καὶ ἐξηφανισμένον. Ὥστε ὄπισθεν αὐτῶν οὐδὲν ἄλλο ἐφαίνετο ἢ κατάλευκος τάπης ἐκτεταμένος μέχρι τῆς θαλάσσης.

— Ὀλίγον ἀκόμη καὶ ἐφθάσαμεν, εἶπεν ὁ γέρων, ἀφ' οὗ διέβησαν τὸ δάσος. Τώρα θὰ ἴδῃς τὴν οἰκίαν μου καὶ τὴν Ἐλπίδα, ἡ ὁποία μας περιμένει. Θά σου φανῇ πολὺ ὡραία ἡ Ἐλπίς!

— Πολὺ θὰ στενοχωρῆσθε διότι δὲν την βλέπετε, εἶπε το παιδίον μετ' ἀφελείας.

Ὁ δὲ γέρων μειδιάσας εἶπεν:

— Ὦ! ἂν δὲν την βλέπω, ὅμως την ἀκούω, καὶ τοῦτό με ἀρκεῖ. Καὶ σύ θὰ την ἀκούσῃς καὶ θὰ νοήσῃς διατί παρηγοροῦμαι διότι δὲν την βλέπω. Θὰ ἰδῇς ἀκόμη καὶ τὴν λευκὴν αἰγά μας, τὴν Χάριν, καὶ εὐθὺς καθὼς φθάσωμεν θὰ δοκιμάσῃς ἕνα μεγάλο-μεγάλο ποτῆρι ἀπὸ τὸ γάλα της.

Ὁ δὲ κακόμοιρος ὁ Χρίστελ ἔλειχε τὰ χείλη του καὶ μόνον συλλογιζόμενος τὸ γάλα.

Τέλος ἔφθασαν εἰς τὸ τέλος τοῦ δάσους, ὅπου ἔπαυον τὰ δένδρα καὶ ἤρχιζον αἱ βοσκαί. Τότε διέκρινεν ὁ Χρίστελ καπνὸν ἀναβαίνοντα ἐκ τῆς στέγης οἰκίας χαμηλῆς. Ποτέ του δὲν εἶχεν ἔλθῃ τόσον μακράν. Ὁ γέρων κατηυθύνθη ἀδιστάκτως πρὸς τὴν οἰκίαν ὡς ἐὰν την ἔβλεπεν. Ἡ χιὼν ἦτο τόσον πυκνή, ὥστε εἶχε σωρευθῇ μέχρι τοῦ ἡμίσεος τῆς θύρας. Ὁ γέρων ἤνοιξεν ὁδὸν διὰ τοῦ ποδὸς καὶ εἶπεν:

— Ἤλθαμεν ἐγκαίρως· ἂν ἠργόμεθα ὀλίγας ὥρας ἀργότερα, ἡ θύρα θὰ ἦτο φραγμένη ἀπὸ τὰ χιόνια.

Ἤνοιξε τὴν θύραν.

— Τί ἀργὰ ὅπου ἤλθατε! Τόσον ἀργήσατε, ὥστε ἤρχισα νὰ πιστεύω ὅτι με παραιτήσατε.

— Ἐγὼ νὰ σε παραιτήσω, Ἐλπίς μου; ποτέ! Ἀλλὰ πταίω ἐγώ, ὅπου δὲν σ' ἐπῆρα μαζί μου. Ὀλίγον ἔλειψε νὰ πάθω. Μερικὰ μαγκόπαιδα ἐσκότωσαν τὸ σκυλάκι μου μὲ τὴς γιονιὲς καὶ θὰ μ' ἐσκότωναν καὶ μένα ἂν δὲν μ' ἔσωζεν αὐτὸ τὸ παιδάκι· δι' αὐτό σε παρακαλῶ νὰ μού το περιποιηθῆς ὅσον εἰμπορεῖς, κόρη μου. Πεινᾷ τὸ καϋμένο καὶ κρυώνει.

— Τὸ τσαμένο! εἶπεν ἡ Ἐλπίς, νὰ του δώσωμε λίγο γαλατάκι.

Καὶ ἡ γλυκύφωνος κόρη ἀνεφώνησε:

— Χάρις! Χάρις!

— Μέ! μέ! ἀπήντησεν ἡ αἴξ.

Ἐξηντλημένον, παγωμένον, ἑτοιμοθάνατον τὸ παιδίον δὲν εἶχε δύναμιν νὰ ἀνοίξῃ τοὺς ὀφθαλμούς του. Ἔμεινεν ἀκίνητον ἐν ταῖς ἀγκάλαις τοῦ γέροντος, ὅστις το ἀπέθηκεν ἐλαφρὰ ἐπὶ μαλακῆς κλίνης. Ἔμεινε δ' ἐκεῖ ἐξηπλωμένον καὶ ἀκίνητον μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν ἀνεσήκωσαν τὴν κεφαλήν του καὶ ἐπλησίασαν εἰς τὰ χείλη του κύπελλον γάλακτος θερμοῦ. Ἔπιεν ὁ Χρίστελ καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ χορτάσῃ. Ποτέ του δὲν εἶχε πίῃ τόσον νόστιμον γάλα. Ἔπιε καὶ ἐκρατεῖτο ἡ ἀναπνοή του. Καὶ ἤθελε νὰ πίνῃ, νὰ πίνῃ, ἀλλ' ἀπέσυραν τὸ κύπελλον ἀπὸ τὰ χείλη του πρὶν χορτάσῃ ἐντελῶς.

— Φθάνει, φθάνει, εἶπεν ἡ γλυκύφωνος κόρη, δὲν πρέπει νὰ πίνῃς παρὰ πολύ, διότι θὰ σε βλάψῃ.

Ὁ Χρίστελ ἀνεσηκώθη ὀλίγον διὰ νὰ ἴδῃ τὴν κόρην καὶ ἠναγκάσθη νὰ σκεπάσῃ τοὺς ὀφθαλμούς του διὰ τῶν χειρῶν του διότι ἐθαμβώθησαν· διότι ἡ Ἐλπὶς εἶχεν ἀποθέσῃ τὸ κύπελλον καὶ ἐκράτει μικρὸν λύχνον ἀρχαίου σχήματος. Τὸ γλυκὺ φῶς τοῦ λύχνου ἀντανεκλᾶτο εἰς τοὺς γαλανοὺς ὀφθαλμούς της καὶ εἰς τὰ μαλακὰ κύματα τῆς χρυσῆς κόμης της, καὶ τὸν χιονόλευκον καὶ κύκνειον τράχηλόν της ἐκόσμει περιδέραιον μαργαριτῶν.

Ἀλλὰ τὸ θαυμασιώτατον τῆς Ἐλπίδος κόσμημα ἦτο ἡ ἐσθῆς αὐτῆς. Ἦτο ἐξ ὑφάσματος, ὅπερ εἶχεν ὑφάνῃ αὐτὴ ἡ Ἐλπὶς ἐκ τοῦ μεταξώδους ἐρίου τῆς Χάριτος. Χρῶμα εἶχε τὸ τῆς δρόσου τοῦ Μαΐου· τὴν εἶχεν ἁπλώσῃ ἐπὶ τῶν χόρτων τῶν λειμώνων καὶ διεκρίνετο ἐπ' αὐτῆς καθαρὰ ὁ τύπος πάντων τῶν ἀνθέων, ἅτινα κοσμοῦσι καὶ ποικίλλουσι τὴν ἐαρινὴν χλόην. Ἐφαίνοντο ἐπὶ τοῦ ὑφάσματος νάρκισσοι καὶ ἠράνθεμα, ἀνεμῶναι καὶ μυοσωτίδες, ἐπὶ δὲ τῶν ὤμων καὶ τῶν βραχιόνων στιλπναὶ πτέρυγες ψυχῶν συμπεπλεγμέναι μετ' ἀνθέων ῥοδακινέας καὶ μηλέας, ἐφ' ὧν εἶχον ἐπικαθίσῃ αἱ ψυχαί.

Ὁ Χρίστελ δὲν ἔπαυε παρατηρῶν καὶ θαυμάζων τὴν ἐσθῆτα. Ἀλλ' ἡ Ἐλπὶς ἔκυψε πρὸς αὐτὸν τὸ εὔμορφον πρόσωπόν της φωτιζόμενον ὑπὸ τοῦ λαμπροῦ φωτὸς τοῦ λύχνου, καὶ παρετήρει τὸ παιδίον μειδιῶσα.

— Τώρα νὰ κοιμηθῆς, μικρέ μου, εἶπε πρὸς αὐτόν, καὶ ἂν εἶσαι ἥσυχος, θὰ σου τραγουδήσω.

Καὶ ἔσβεσε τὸν λύχνον.

Ὁ Χρίστελ μικροῦ δεῖν ἔκλαυσε, διότι δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ την βλέπῃ. Ἀλλ' ἠσθάνθη δύο τρυφεροὺς βραχίονας περὶ τὸν τράχηλόν του καὶ ἐπὶ τοῦ ὠχροῦ καὶ ἰσχνοῦ προσώπου του φίλημα γλυκύτατον . . . Ἀχ! ἂν ἦτο φίλημα τῆς μητρός του τὸ φίλημα ἐκεῖνο!

— Ἄλλο ἕνα! εἶπε τείνων τὸ πρόσωπόν του πρὸς τὴν Ἐλπίδα.

Ἀλλ' ἡ Ἐλπὶς ἔκαμεν ὅπως ὅταν ὁ Χρίστελ ἐζήτησε καὶ ἄλλο γάλα· ὅπως τότε ἀπέσυρε τὸ κύπελλον ἀπὸ τὰ χείλη του, οὕτω καὶ τώρα ἀπέσυρε τὸν βραχίονά της.

Τότε ἤκουσεν ὁ Χρίστελ φωνὴν ὁποίαν μόνον καθ' ὕπνους εἶχεν ἀκούσῃ. Τὸ ᾆσμα δὲν εἶχε λέξεις, ἀλλ' αἱ λέξεις ἦσαν περιττάι, διότι αὐτὸ μόνον ἐξέφραζε καλλίτερον παντὸς λόγου ὅ τι ἠσθάνετο ὁ Χρίστελ ἐν τῇ καρδίᾳ.

Ἠκροᾶτο τὸ ᾆσμα ἕως ὅτου ἐξηντλημένος ἐκ τοῦ κόπου, ναρκωμένος ὑπὸ τῆς ἀναπαύσεως καὶ τῆς θερμότητος, ἣν μετέδιδον εἰς αὐτὸν τὰ μεταξώδη σκεπάσματά του λευκότατα ὡς τὸ γάλα τῆς Χάριτος καὶ ὑφασμένα ἐκ τοῦ ἐρίου της, ὁ Χρίστελ ἀπεκοιμήθη νανουριζόμενος ὑπὸ τοῦ γλυκυτάτου ᾆσματος.

(Ἕπεται συνέχεια)

Παναγιωτης Ι. Φερμπος
Κατὰ τὸ Γαλλικὸν
τῆς προγκιπίσσης Κανταουζηνοῦ-Ἀλτιέρη.

Ο ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ Η ΑΛΩΠΗΞ

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 75)

— Καὶ ὅμως τὸ μέρος εἶνε ἀρκετὰ καλόν, εἶπεν ὁ Λύκος· ἐγὼ τὸ ἐδοκίμασα· ἀλλὰ εὑρῆκα μίαν καλλιτέραν κατοικίαν· ἔχει τόπο διὰ δύο. Ἂν θέλητε νὰ ἔλθητε νὰ τὸ ἐπισκεφθῆτε, θὰ ἰδῆτε ὅτι ἠμποροῦμεν νὰ κατοικήσωμεν καὶ οἱ δύο μαζί.

Ὁ Λύκος εἶχεν ἀκούσῃ νὰ γίνηται λόγος περὶ τῆς ἐπιτηδειότητος τῆς Ἀλώπεκος, ἐπειδὴ δὲ αὐτὸς δὲν ἦτο πολὺ ἐπιδέξιος, ἐσκέφθη ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἄσχημα νὰ τὴν ἔχῃ ὡς σύντροφον. Αὐτὸς ἔδιδε τὴν κατοικίαν, ἐκείνη θὰ ἐφρόντιζε διὰ τὴν τροφήν.

Ὁ Λύκος λοιπὸν καὶ ἡ Ἀλώπηξ ἐκίνησαν· περνοῦν ἀπὸ τὸ δάσος, περνοῦν ἀπὸ τὸν λόφον, καὶφθάνουν εἰς τὸ σπήλαιον.

Ἡ Ἀλώπηξ τὸ εὑρῆκεν ὡραιότατον.

— Λοιπόν, εἶπεν ὁ Λύκος· κάμε ὡσὰν νὰ εἶσαι εἰς τὸ σπίτι σου.

Τότε ἡ Ἀλώπηξ ἐπῆγε καὶ ἐμάζευσε ξηρὰ φύλλα εἰς τὸ δάσος διὰ νὰ κάμῃ κλίνην.

— Τὸ δυσαρεστον ὅμως εἶνε ὅτι τὸ ντουλάπι εἶνε ἄδειο.

«Ντουλάπι» ἀπεκάλει μίαν μικρὰν γωνίαν τοῦ σπηλαίου, καὶ ἡ ὁποία ὡμοίαζε μὲ ἐρμάριον, καὶ θὰ ἐχρησίμευεν εἰς τὸ νὰ φυλάξῃ τὴν τροφήν του, ἂν εἶχεν.

Τότε ὅμως δὲν εἶχε καὶ ἠρώτησε τὴν Ἀλώπεκα ἂν δὲν ἐνόμιζε καλὸν νὰ ὑπάγουν πρὸς ἀναζήτησιν τροφῆς.

Ἡ Ἀλώπηξ ἀπήντησεν ὅτι τοῦτο ἀκριβῶς ἐπεθύμει καὶ αὐτή, καὶ ὅτι θὰ διεμοιράζετο μὲ τὸν Λύκον ὅ,τι καὶ ἂν εὕρισκον. Ὁ Λύκος ὑπεσχέθη νὰ κάμῃ τὸ ἴδιον, ἀλλὰ μὲ τὸν νοῦν του εἶπε:

— Τώρα θὰ περάσω ζωὴ χαρισάμενη, διότι ἡ Ἀλώπηξ θὰ εἶνε μοναδικὴ εἰς τὸ κυνήγι.

— Ἂν θέλητε, εἶπεν αὕτη, ἐγὼ θὰ διατρέξω αὐτὸ τὸ μέρος τοῦ λόφου, σεῖς τὸ ἄλλο, καὶ θὰ συναντηθῶμεν καὶ οἱ δύο εἰς τὸ σπήλαιον. Σᾶς περιμένω διὰ τὸ γεῦμα, καὶ ἂν φθάσητε πρῶτος, περιμένετέ με καὶ σεῖς.

Ὁ Λύκος ηὐχαριστήθη πολὺ ἀπὸ τὸ σχέδιον τοῦτο καὶ οἱ δύο φίλοι ἀπεχωρίσθησαν· ὁ Λύκος ὑπῆγεν ἀπ' ἐδῶ, ἡ Ἀλώπηξ ἀπ' ἐκεῖ, ἐξηκολούθησεν ὁ Μιχαλάκης κάμνων νὰ περιπατῇ τὸ ἐνζῷον μὲ τὴν μίαν χεῖρα] καὶ τὸ ἄλλο μὲ τὴν ἄλλην.

Ὁ Λύκος εἶχε τύχην. Μόλις ἀνεχώρησεν, ἤκουσε τοὺς θάμνους νὰ κινῶνται. Καὶ τί εἶδε;

— Ναί, τί εἶδεν; ἠρώτησεν ὁ Νικολάκης ἀνυπομονῶν νὰ τὸ μάθῃ.

— Εἶδε ἕνα κουνελάκι μὲ μεγάλα αὐτιὰ καὶ τριανταφυλλιὰ μύτη.

— Ὠ! ἕνα κουνέλι, ἕνα κουνέλι! εἶπεν ὁ Νικολάκης.

— Ὁ Λύκος ἐπερίμενε νὰ περάσῃ ἀπ' ἐμπρός του τὸ κουνέλι, τότε ἐγύθηκε ἐπάνω του καὶ τὸ ἥρπασε ἀπὸ ταύτιά.

— Ὤ, ὄχι, ὄχι, εἶνε πολὺ κακὸ αὐτό. Ὁ Λύκος δὲν ἔφαγε τὸ καϋμένο τὸ κουνελάκι! εἰπὲ πῶς δὲν τὸ ἔφαγε, ἐφώνησεν ὁ Νικολάκης κλαίων σχεδόν.

— Τὸ ἔφαγε· δὲν ἠμποροῦσε νὰ γείνῃ ἀλλέως· ἀλλὰ δὲν τὸ ἔκαμε νὰ πονέσῃ· μονάχα μιὰ στιγμοῦλα, κ' ἐτελείωσε.

— Ναί, ἀλλὰ εἰπὲ πῶς δὲν ἦτο μικρὸ τὸ κουνελάκι, ἀλλὰ μεγάλο, μεγάλο...

— Ἦτον ἀγριόχοιρος, εἶπεν ὁ Μιχαλάκης· ναί, πολὺ μεγάλος... τί μᾶς νοιάζει· ὁ Λύκος εἶχε πλέον τί νὰ φάγῃ· ἐγύρισεν ὀπίσω εἰς τὸ σπήλαιον καὶ ἐπερίμενε τὴν Ἀλώπεκα, διότι δὲν ἤθελε νὰ καθίσῃ εἰς τὸ τραπέζι χωρὶς αὐτήν.

— Νά τον, ἐξηκολούθησεν ὁ Μιχαλάκης τοποθετῶν τὸν Λύκον εἰς τὸ ὑποδειχθὲν μέρος. Ἐπείνα δὲ τόσον πολύ, ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ σ.αθῇ ὀρθός. Τέλος ἦλθε καὶ ἡ Ἀλώπηξ· ἀλλὰ δὲν ἔφερε τίποτε.

— Πολὺν καιρὸν ἔμεινες ἔξω... ἐλπίζω ὅτι θὰ ἐπέτυχες καλὸν κυνήγιον.

— Καλὸν κυνήγιον! ἀπήντησεν ἡ Ἀλώπηξ· κάθε ἄλλο· ἀλλὰ ἐλπίζω ὅτι σὺ θὰ ἔφερες κάτι καλόν.

— Δὲν εὑρῆκα οὔτε τόσον ὅσον ἐχρειάζετο· διὰ νὰ χορτάσω καλὰ μόνος μου· ἀλλὰ εἶπα: «Θὰ μοιρασθοῦμε ὅσα φέρει ἡ Ἀλωποῦ».

Τὴν ἐπαύριον καὶ οἱ δύο ἐξεκίνησαν πολὺ ἐνωρίς· ὁ Λύκος ἐπέστρεψε πρῶτος· ὁ καιρὸς ἦτο κατάλληλος διὰ κυνήγιον καὶ ὁ Λύκος ἐσκέφθη ὅτι ἡ Ἀλώπηξ θὰ φέρῃ κάτι χωρὶς ἄλλο. Ἀλλὰ δὲν ἔφερε τίποτε. Τοῦτο ἐφάνη πολὺ παράξενον εἰς τὸν Λύκον· ἐν τούτοις ἐμοιράσθη καὶ πάλιν τὸ δεῖπνόν του μὲ τὴν σύντροφόν του· ἀλλὰ ἤρχισε νὰ μετανοῇ διότι τὴν ἐπροσκάλεσε νὰ κατοικήσῃ μαζί του.

Τὴν ἐπαύριον καὶ τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν τὰ πράγματα δὲν ἤλλαξαν· ὁ Λύκος ἠναγκάσθη νὰ κυνηγήσῃ διὰ δύο, καὶ διὰ τὸν ἑαυτόν του καὶ διὰ τὴν Ἀλώπεκα. Τοῦτο τὸν ἔβαλεν εἰς σκέψεις· καὶ ὅσον ἐσυλλογίζετο, τόσον ἐξεπλήττετο διατί ἡ Ἀλώπηξ νὰ ἔχῃ πάντοτε τόσον κακὴν τύχην.

Μίαν ἡμέραν ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὸ σπίτι ἐνωρὶς διὰ νὰ παρακολουθήσῃ τὴν σύντροφόν του καὶ νὰ ἰδῇ τί ἔκαμνεν. Τὸ ἔδαφος ἦτο σκεπασμένον μὲ χιόνια, ὥστε ἔβλεπε τὰ σημεῖα τῶν ποδῶν τῆς Ἀλώπεκος. Τὰ παρηκολούθησεν ἕως εἰς τὴν παλαιὰν κατοικίαν της καὶ ἐκεῖ τί εἶδε νομίζεις;

— Ναί, τί εἶδεν; ἠρώτησε μὲ ἐνδιαφέρον ὁ Νικολάκης.

— Εἶδε τὴν κυρὰ Ἀλωποῦ· εἶχε κάμει λαμπρὸ κυνῆγι ἐκείνην τὴν ἡμέραν καὶ χάμου εἰς τὸ πλάγι της ἦτο ἐξηπλωμένη μία παχεῖα χῆνα καὶ δύο λαγοί. Ἡ Ἀλώπηξ ἔσκαπτε τὸ χῶμα· ἀφ' οὗ ἔκαμε μίαν μεγάλην τρῦπαν, ἔβαλε μέσα τὴν χῆνα καὶ τοὺς δύο λαγοὺς καὶ τοὺς ἐσκέπασε μὲ χιόνια.

— Ἀ! ἀ! εἶπεν ὁ Λύκος μέσα του· θὰ γνωρίζω τώρα τί εἶσαι, κυρὰ Ἀλωποῦ· ἀλλὰ θὰ λογαριασθοῦμε.

Ἀπεμακρύνθη χωρὶς νὰ εἴπῃ τίποτε, διότι δὲν ἤθελε νὰ ἔλθῃ εἰς φιλονικίαν μὲ τόσον πανοῦργον σύντροφον· ἀλλ' ἐπῆρε ἀπόφασιν νὰ μὴν τὴν τρέφῃ πλέον.

Ὁ Λύκος ἐγύρισεν εἰς τὸ σπίτι του καὶ ἔφαγεν ὅσον περισσότερον εἰμπόρεσε καὶ τὰ λοιπὰ τὰ ἐπῆρε μαζί του. Ὅταν ἦλθεν ἡ Ἀλώπηξ, εὗρε τὸ σπήλαιον ἄδειον. Οὔτε Λύκος οὔτε τροφαί· μόνον τὰ φύλλα τῆς κλίνης του ἦσαν στρωμένα χάμου. Ἐπερίμενεν, ἐπερίμενεν, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Λύκος δὲν ἐφάνη, ἐπῆγεν εἰς τὴν κρύπτην της, ἐξέχωσεν ἕνα λαγὸν καὶ ἐδείπνησεν· ἔπειτα ἐπέστρεψεν εἰς τὸ σπήλαιον τοῦ Λύκου διὰ νὰ περάσῃ τὴν νύκτα.

Τὸ πρωὶ τῆς ἄλλης ἡμέρας ὅταν ἐξύπνησεν ἡ Ἀλώπηξ, ὁ σύντροφός της Λύκος ἦτο πλαγιασμένος ἀκόμη· ἡ Ἀλώπηξ τὸν ἐσκούντησε μὲ τὸν ἀγκῶνα διὰ νὰ τὸν ἐξυπνήσῃ· ἀλλ' ὁ Λύκος τῆς ἀπήντησεν ὅτι ἦτο ἄρρωστος καὶ ὅτι δὲν ἠμπορεῖ νὰ κυνηγήσῃ.

Ἡ Ἀλώπηξ ἀνεχώρησεν· ὁ καιρὸς ἦτο πολὺ ἄσχημος· ἐφυσοῦσε δυνατὸς ἄνεμος, καὶ ἡ χιὼν ἐστροφογυρνοῦσε καὶ τὴν ἐτύφλωνεν. Ἐκρύφθη κάτω ἀπὸ ἕνα θάμνον καὶ ἐπερίμενε νὰ εὕρῃ κυνῆγι· ἀλλὰ δὲν εἶδε τίποτε νὰ περάσῃ· ἠναγκάσθη λοιπὸν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν τρῦπάν της, ἡ ὁποία ἦτο κάτω ἀπὸ δένδρον, διὰ νὰ φάγῃ τὰς παλαιὰς προμηθείας της.

Ἐπαραμέριζε τὴν χιόνα μὲ τοὺς πόδας της ὅτε ἤκουσε τὸν ἄνεμον νὰ φυσᾷ ἐπάνω ἀπὸ τὴν κεφαλήν της· οἱ ξηροὶ κλάδοι ἔτριζαν· τόσον δὲ ἦτο ἡ ὁρμὴ τοῦ ἀνέμου, ὥστε ἀνεποδογύρισε τὸ βαθουλὸν καὶ φαγωμένον ἀπὸ μέσα δένδρον, καὶ ἡ Ἀλώπηξ ἐπιάσθη ἀνάμεσα εἰς τοὺς κλάδους.

Τὸ βράδυ εἶδε μίαν σκιὰν νὰ προχωρῇ ἀργὰ ἀργά, εἰς τὸ φῶς τῆς σελήνης.

Ἦτο ὁ Λύκος καὶ ἤρχετο νὰ ἴδῃ τί εἶχε γίνει ὁ σύντροφός του.

— Πῶς; ἐδῶ εἶσαι;

— Ναί, ἀπεκρίθη ἡ Ἀλώπηξ, ἐδῶ εἶμαι. Ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ μ' ἐπερίμενες διὰ νὰ δειπνήσῃς.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ Λύκος διέκρινεν αἷμα ἐπάνω εἰς τὴν χιόνα καὶ εἶδεν ὅτι ἡ Ἀλώπηξ ἦτο πληγωμένη.

—Καλὰ νὰ πάθῃς! εἶπεν ἀφ' οὗ εἶσαι τέτοια! Καλὴ νύκτα, κυρὰ Ἀλωποῦ! εἶπε δυνατὰ καὶ ἀνεχώρησεν.

Ἡ Ἀλώπηξ οὔτε ἕνα στεναγμὸν δὲν ἐξέβαλεν ὅσον ἦτο ἐκεῖ ὁ σύντροφός της· ἀλλὰ τώρα ὅπου ἔμεινε μόνη ἤρχισε νὰ φωνάζῃ ὅσον εἰμπόρει:

—Ἀ! ὁ σύντροφός μου εἶνε! ἐσκέφθη ὁ Λύκος, καὶ ἐστάθη ν' ἀκούσῃ· ἤρχισε δὲ νὰ τὸν τύπτῃ ἡ συνείδησίς του διατί νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν Ἀλώπεκα εἰς τοιαύτην θέσιν.

Ἀφ' οὗ ἐσκέφθη ὀλίγας στιγμάς, ἐγύρισεν ὀπίσω εἰς τὸ δένδρον καὶ ἤρχισε νὰ σκάπτῃ τὸ χῶμα μὲ τοὺς πόδας του καὶ μὲ τὸ ρύγχος του, ἕως ὅτου ἤνοιξε πέρασμα διὰ τὴν Ἀλώπεκα.

— Πάρε ὅ,τι εὑρῆς ἐδῶ μέσα· ὅλα ἰδικά σου ἂς εἶνε· εἶπεν ἡ Ἀλώπηξ ἅμα ἐλευθερώθη. Ἐν τούτοις ἐπείνα πολύ· ἀλλ' ἡ εὐγνωμοσύνη ἐνίκησε τὴν πεῖναν. Σοῦ χρεωστῶ πολὺ μεγαλειτέραν ἀνταμοιβὴν διὰ τὴν μεγάλην χάριν ποὺ μοῦ ἔκαμες.

— Εὐχαριστῶ, ἔφαγα· εἶπεν ὁ Λύκος, ὁ ὁποῖος δὲν ἤθελε νὰ πάρῃ ἀνταμοιβὴν διὰ τὴν καλήν του πρᾶξιν.

Ἐπέστρεψεν εἰς τὴν κατοικίαν του, καὶ οἱ δύο σύντροφοι δὲν εἶδαν ποτὲ ὁ ἕνας τὸν ἄλλον.

. . . . . .

— Πῶς σοῦ ἐφάνη, Νικολάκη ἡ ἱστορία μου; ἠρώτησεν ὁ Μιχαλάκης τὸν ἐξάδελφόν του, ὅταν ἐτελείωσε τὴν διήγησίν του.

Ἀλλ' ὁ Νικολάκης δὲν ἀπήντησεν· εἶχεν ἤδη ἀποκοιμηθῆ.

ΦΙΛΟΜΗΛΑ

Ο ΜΟΥΣΙΚΟΣ

(Συνέχεια καὶ τέλος· ἴδε σελ. 69)

Β΄.

Μετὰ δεκαπέντε ἔτη μίαν ὡραίαν ἑσπέραν τοῦ Ἀπριλίου καὶ εἰς τὸ ἴδιον δωμάτιον ὅπου ὡς ἐκ τῆς ἀπερισκεψίας του ὀλίγον ἔλειψε ν' ἀποθάνῃ ὁ Βαπτίστος Περγολέσης, ἐκάθητο ἐμπρὸς εἰς ἓν κλειδοκύμβαλον καὶ ἔπαιζεν. Ἐνίοτε διέκοπτε τὴν μελῳδίαν, καὶ ἀπὸ ἀνυπομονησίαν ἐκτύπα τὸν πόδα ὡς νὰ ἐζήτει τι. Ὁ μελοποιὸς συνέθετεν.

Ἡ κρυφία ἐκείνη φωνή, ἡ ὁποία ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Νεαπόλεως εἶχεν ἀνακαλύψει εἰς αὐτὸν ὅτι εἶνε μουσικός, δὲν εἶχεν εἴπῃ ψεῦδος, καὶ ὅταν ὁ Βαπτίστος, σωθεὶς ὡς ἐκ θαύματος ἀπὸ τὴν φοβερὰν πλευρίτιδα, ἠρωτήθη ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς του τί ἤθελε νὰ γείνῃ; ἀπεκρίθη μὲ τόλμην:

— Θέλω νὰ γείνω μουσικός.

Ἐπροσπάθησαν νὰ καταπολεμήσουν τὴν φυσικὴν κλίσιν τοῦ νέου, ἀλλ' αὐτὸς τόσον ἐπέμεινεν, ὥστε εἰς ἡλικίαν δεκατριῶν ἐτῶν ἠναγκάσθησαν νὰ τὸν ἐγγράψουν εἰς τὸ Ἰδεῖον τῶν Ἀπόρων Παίδων τῆς Νεαπόλεως. Ἡ φύσις τῷ ἔδωκεν ἔκτακτον εὐφυίαν διὰ τὴν μουσικήν. Διὰ τοῦτο προώδευσε πολύ· καὶ ἔκαμε λαμπρὰς σπουδὰς εἰς τὴν μουσικὴν καὶ διαδοχικῶς ὑπῆγεν εἰς ὅλους τοὺς περιφήμους Ἰταλοὺς μουσικοδιδασκάλους διὰ νὰ τελειοποιηθῇ.

Ἦτο εἴκοσιν ἐτῶν ὅτε παρεστάθη εἰς τὴν Ῥώμην τὸ πρῶτόν του μελόδραμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἐπέτυχε μὲν καθ' ὁλοκληρίαν, ἀλλ' εἶχε καὶ μέρη πολὺ ὡραῖα. Μὲ ἀδιάκοπον ἐργασίαν, μὲ ζῆλον θερμὸν ἐτελείωσεν ἄλλο ἔργον, τὸ ὁποῖον κατέστησε τὸ ὄνομα τοῦ Περγολέση γνωστὸν εἰς ὅλην τὴν Ἰταλίαν. Αἱ θρησκευτικαί του μελῳδίαι τόσον ἤρεσαν εἰς τὸν Πάπαν τῆς Ῥώμης, ὥστε ἐπροσκάλεσε τὸν νεαρὸν μελοποιὸν εἰς τὸ Βατικανὸν καὶ τὸν παρήγγειλε νὰ μελοποιήσῃ τὸ Stabat mater, τὸ παραπονετικὸν καὶ περιπαθέστατον ἐκεῖνο ᾆσμα, τὸ παριστάνον τὴν Παναγίαν θρηνοῦσαν πλησίον τοῦ Σταυροῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶνε ἐσταυρωμένος ὁ θεῖος υἱός της· τὸ ᾆσμα ἐκεῖνο ἐπρόκειτο νὰ ψαλῇ τὴν μεγάλην Παρασκευήν.

Ὁ Περγολέσης ἐζήτησε τριῶν μηνῶν προθεσμίαν διὰ νὰ τελειώσῃ τὸ ἔργον· ἔπῃγε δὲ νὰ ἐργασθῇ εἰς τὸν οἰκίσκον ἐκεῖνον, ὅπου κατῴκει ὅτε ἦτο παιδίον, καὶ ὁ ὁποῖος ἦτο τώρα τῆς ἐξαδέλφης του Μαρίας· ἡ Μαρία αὕτη εἶχεν ἤδη πρὸ ἀρκετοῦ καιροῦ ὑπανδρευθῇ καὶ εἶχε καὶ παιδίον.

Ἐπέρασεν ἕνας μήν, ἐπέρασαν δύο, ὁ καιρὸς ἐπλησίαζε, κατὰ τὸν ὁποῖον ἔπρεπε νὰ παραδώσῃ τὸ ἔργον εἰς τὸν Πάπαν, καὶ ὁ Περγολέσης δὲν εἶχε γράψει οὔτε μίαν νότα ἀκόμη, διότι ὅ,τι καὶ ἂν ἔκαμνε τῷ ἐφαίνετο ἐλεεινόν.

Τὴν στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸν εὑρίσκομεν πρὸ τοῦ κλειδοκυμβάλου, ἔφθανε νὰ ῥίψῃ τις ἐν βλέμμα εἰς τὸ μέτωπόν του, τὸ ὁποῖον ἐφώτιζεν ἡ ὠχρὰ λάμψις ἑνὸς κρεμαστοῦ λύχνου, διὰ νὰ ἐννοήσῃ ποία ἐπιμονὴ καὶ ποία ἰσχυρὰ θέλησις ἐχρειάσθη διὰ νὰ κάμῃ τὰ ὡραῖα ἐκεῖνα ἔργα.

Ὁ Περγολέσης ἦτο τριάκοντα τριῶν ἐτῶν μόνον καὶ ὅμως τὸ πρόσωπόν του εἶχε ῥυτιδωθῇ προώρως, καὶ τὸ σῶμά του εἶχε κυρτωθῇ. Οἱ ἀκατάπαυστοι κόποι τῆς μελέτης τὸν εἶχον γηράσει ἐν ᾧ ἦτο τόσον νέος ἀκόμη.

— Ὄχι, ἔλεγε περιπατῶν μὲ ταραχὴν εἰς τὸ δωμάτιον, ὄχι, ἡ μουσικὴ αὐτὴ δὲν ἐκφράζει τίποτε, εἶνε πολὺ ἠχηρά, ἐν ᾧ ἐδῶ χρειάζεται ἁπλότης καὶ μελαγχολία. Ἐκάθισε πάλιν εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον, καὶ ἤρχιζε νὰ παίζῃ νέαν μελῳδίαν ψιθυρίζων:

Στέκονταν 'ς τὸ σταυρὸ σιμὰ ἡ λυπημένη μάνα.

— Ψυχρόν, πολὺ ψυχρόν! δὲν μοῦ ἀρέσει διόλου· ἐφώναζεν ἔξαφνα κτυπῶν τὴν χεῖρά του ἐπάνω εἰς τὸ ὄργανον. Τί νὰ κάμω; Μετὰ ὀκτὼ ἡμέρας ἔχομεν μεγάλην Παρασκευὴν καὶ τί θὰ εἴπῃ ἡ Ἁγιότης του; πῶς θὰ τολμήσω να ὑπάγω ἄλλην φορὰν εἰς τὴν Ῥώμην; Καὶ πόσον θὰ χαροῦν ὅσοι δέν μ' ἀγαποῦν! . . . Ἀλλ' ὄχι, δὲν θὰ χαροῦν! . . Ἐμπρός, δουλειά! ἀπὸ τὸ ἔργον αὐτὸ ἐξαρτᾶται ἡ φήμη μου.

Καὶ πάλιν ἐκάθισε μὲ νέον ζῆλον εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον.

Ἔπειτα ἀπ' ὀλίγον εὗρε κάτι τι ὡραῖον, κάτι τι περιπαθὲς καὶ μελαγχολικόν, ὅπως τὸ ἤθελε, καὶ παρασυρθεὶς ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμὸν τῆς συνθέσεως ἤρχισε νὰ τραγῳδῇ μὲ δυνατὴν φωνὴν τὴν μελῳδίαν, τὴν ὁποίαν εἶχε μελοποιήσῃ· ἀλλ' ἔπειτα ὡς νὰ ἐνθυμήθη τι, ἔπαυσε λέγων εἰς τὸν ἑαυτόν του:

— Τί κάμνω, Θεέ μου! Αἰσθάνομαι ὅτι τὸ παιδίον τῆς Μαρίας εἶνε ἄρρωστον καὶ θὰ ἐξυπνήσῃ ἀπὸ τὰς φωνὰς καὶ τὸν θόρυβόν μου; . . καὶ κατεβίβασε τὴν φωνήν του.

Ἀλλὰ καὶ πάλιν δὲν τὸν εὐχαρίστησεν ἡ ἐργασία του· ἔκλεισε τὸ κλειδοκύμβαλον καὶ ἐψιθύρισεν:

— Ὄχι, ὄχι δὲν ἔκαμα τίποτε, χρειάζεται ἡσυχία καὶ ὄχι θόρυβος, δὲν χρειάζονται φωναί, ἀλλὰ δάκρυα.

Ὦ Ῥαφαήλ, ὦ Ῥοῦβενς, ὦ Μιχαὴλ Ἄγγελε, ὦ μεγάλοι ζωγράφοι, πῶς κατωρθώσατε νὰ παραστήσετε μὲ τόσην τρομερὰν ἀλήθειαν τὸν πόνον τῆς Παναγίας ὅταν θρηνῇ τὸν ἐσταυρωμένον υἱόν της; Ποῦ τὴν εὕρατε ἐκείνην τὴν ἀπελπισίαν; ποῦ τὰ εὕρατε ἐκεῖνα τὰ δάκρυα; Σεῖς οἱ μεγάλοι ἄνδρες ἐζωγραφήσατε τὸν πόνον τῆς Παναγίας ὅταν ἐστέκετο σιμὰ εἰς τὸν σταυρὸν καὶ ἐγὼ δὲν εἰμπορῶ νὰ τὸν παραστήσω μὲ φωνάς. Ποῦ νὰ εὕρω τόνους, οἱ ὁποῖοι νὰ φέρουν δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀκροατῶν, ὅπως ἡ λύπη τῆς Παναγίας κάμνει νὰ κλαίουν σχεδὸν ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι θαυμάζουν τὰς εἰκόνας σας! Ὤ! ἡ ἔμπνευσις, ἡ ἔμπνευσις, πότε θὰ μοῦ ἔλθῃ;

Καὶ ἀφ' οὗ εἶπε ταῦτα ἤρχισε ν' ἀπαγγέλλῃ ὅλον τὸν ὕμνον ὡς νὰ ἐζήτει νὰ τὸν ἐμπνεύσουν αἱ λέξεις τοῦ ὕμνου:

Ἀφ' οὗ ἐτελείωσεν, ἤρχισε νὰ σκέπτηται καὶ ἔμελλε πάλιν νὰ καθίσῃ εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον, ὅτε ἔξαφνα ἤκουσε βήματα εἰς τὴν κλίμακα.

Ἀνέβαινεν ὁ σύζυγος τῆς ἐξαδέλφης του.

Ἐμβῆκεν εἰς τὸ δωμάτιον καὶ εἶπεν εἰς τὸν Περγολέσην μὲ φωνὴν τρέμουσαν ἀπὸ τὴν συγκίνησιν:

— Βαπτίστε, Βαπτίστε, καταίβα γρήγορα, ἡ κόρη μου ἀποθνήσκει.

Ὁ Περγολέσης δὲν ἀπήντησε τίποτε, ἀλλὰ κατέβη κάτω μὲ τὸν δυστυχῆ πατέρα.

Ἅμα ἐπλησίασεν εἰς τὴν κοιτίδα τοῦ παιδίου ἓν πρᾶγμα μόνον τῷ ἔκαμεν αἴσθησιν, ἡ ἐξαδέλφη του Μαρία, ἡ ὁποία εἶχε ῥιφθῇ εἰς τοὺς πόδας τοῦ ἰατροῦ καὶ τῷ ἔλεγε μὲ φωνὴν ξηρὰν καὶ διακεκομμένην, ἐκφράζουσαν ὅλον τὸν σπαραγμὸν τῆς μητρικῆς της καρδίας:

— Ὤ, θὰ τὴν σώσῃς, ἰατρέ μου· δὲν εἶνε ἀλήθεια; Εἰπέ μου: δὲν θὰ γείνῃ καλά;

Ὁ ἰατρὸς ὕψωσε μὲ λύπην τοὺς ὤμους, καὶ κύψας εἰς τὸ ὠτίον τοῦ Περγολέση, τῷ εἶπε μὲ χαμηλὴν φωνήν:

— Ὅλαι αἱ μητέρες τοιαῦται εἶνε· δὲν ἠμποροῦν νὰ φαντασθοῦν ὅτι θ' ἀποθάνῃ τὸ παιδί των. Τὸ κοράσιον αὐτὸ μόλις ἔχει δέκα λεπτῶν ζωὴν ἀκόμη.

Ἡ Μαρία ἐνόμισεν ὡς σημεῖον ἐλπίδος τὴν κίνησιν τοῦ ἰατροῦ, καὶ σχεδὸν μειδιῶσα ἐπῆγε πάλιν εἰς τὸ παιδί της, ἀλλ' ὅταν τὰ χείλη της ἤγγισαν τὸ μέτωπον τῆς μικρᾶς, ἐνόησεν ὅτι τὸ μέτωπον ἐκεῖνο ἦτο ψυχρόν.

Ἡ μικρὰ εἶχεν ἀποθάνῃ.

Ἡ δυστυχὴς μήτηρ μίαν μόνην φωνὴν ἐξέβαλε καὶ ἔπεσεν ὑπτία· ὁ ἰατρὸς τὴν ἐβοήθησε μὲ κάθε τρόπον νὰ συνέλθῃ, καὶ πραγματικῶς ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἤρχισε νὰ συνέρχηται.

Πλησιάσασα εἰς τὴν κοιτίδα ἔλαβεν εἰς τὰς χεῖράς της τὰς μικρὰς χεῖρας τοῦ νεκροῦ κορασίου ὡσὰν νὰ ἤθελε νὰ τὰς θερμάνῃ. Ὁ ἰατρὸς παρηγόρει τὸν πατέρα, ὁ ὁποῖος ἔκλαιεν εἰς μίαν γωνίαν· ὁ δὲ Περγολέσης δὲν ἔλεγε τίποτε· ἀλλ' ἦτο πολύ, πολὺ λυπημένος, ἵστατο ἀκίνητος, καὶ εἶχε τὰ βλέμματά του προσηλωμένα ἐπὶ τῆς Μαρίας.

Αἴφνης ἡ Μαρία, ἡ ὁποία, ὡς εἶχεν εἴπῃ ὁ ἰατρός, δὲν ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ εἰς τὸν θάνατον τῆς κόρης της, ἐπείσθη τέλος ἅμα εἶδεν ὅτι ἐσβύσθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ κορασίου, ἅμα ἠσθάνθη ὅτι τὰ μικρά του δάκτυλα ἔγειναν ἄκαμπτα:

— Παιδί μου! παιδί μου! ἐφώναζε τότε ὁλοφυρομένη, παιδί μου, κόρη μου!

Καὶ ὁ πόνος τῆς ταλαιπώρου μητρὸς εἶχε γείνῃ τόσον σπαρακτικός, ὥστε ὁ ἰατρὸς δὲν ἔκρινε φρόνιμον νὰ τὴν ἀφήσῃ πλέον ἐν τῷ δωματίῳ καὶ ἠθέλησε νὰ τὴν ἀπομακρύνῃ διὰ τῆς βίας· ἀλλὰ ματαίως, τόσον εἶχεν προσκολληθῇ αὐτὴ εἰς τὸ νεκρόν της τέκνον, ὥστε ὁ ἰατρός, ἐννοήσας ὅτι δὲν θὰ κατώρθου τίποτε, ἠθέλησε νὰ παρηγορήσῃ τὸν σύζυγον.

Ὁ Περγολέσης ἐξηκολούθει νὰ στέκῃ ἀκίνητος· οἱ ὀφθαλμοί του μόνον, ὑγρανθέντες ἐκ τῶν δακρύων, ἔλαμπον ἀπὸ παράδοξον λάμψιν.

Ἀφ' οὗ μὲ πόνον παρετήρησε τὴν μητρικὴν ἐκείνην ἀπελπισίαν, τόσον μεγάλην συγκίνησιν ἠσθάνθη, ὥστε, ὅπως συμβαίνει εἰς τοὺς καλλιτέχνας, ἡ ἔμπνευσις, τὴν ὁποίαν ματαίως ἐζήτει πρὸ μιᾶς ὥρας, ἐγεννήθη τώρα μόνη της. Ὁ Περ-

γολέσης ἐσιώπα διὰ νὰ μὴ χάσῃ τίποτε ἀπὸ τὴν ὑψηλὴν σκηνήν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐμπρός του, διότι τὴν στιγμὴν ἐκείνην τὸ δωμάτιον, εἰς τὸ ὁποῖον ἐγένοντο αὐτά, τῷ ἐφαίνετο ὡσὰν Γολγοθᾶς, ὅπου ἡ Μαρία σκυμμένη καὶ θρηνοῦσα εἰς τὴν κοιτίδα τῆς μικρᾶς της θυγατρός, τῷ ἐφαίνετο ὡσὰν ἡ Παναγία ραντίζουσα μὲ τὰ δάκρυά της τὸ νεκρὸν σῶμα τοῦ ἐσταυρωμένου υἱοῦ της.

Ὁ πόνος τῆς Παναγίας ἦτο λοιπὸν ἐμπρός του ὡς εἰκών. Ἀνέβη εἰς τὸ δωμάτιόν του. Μόλις εἰσῆλθεν εἰς αὐτό, ἐκάθισεν εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον, διότι ἡ ἔμπνευσις ἐκόχλαζεν εἰς τὴν κεφαλήν του· ἀλλὰ τὴν στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπρόκειτο νὰ παίξῃ τὴν μελῳδίαν, τὴν ὁποίαν εἶχε συνθέσει, ἤκουσε τὴν γοερὰν φωνὴν τῆς δυστυχοῦς ἐξαδέλφης του, ἡ ὁποία ἐθρήνει τὸ ἀγαπητόν της τέκνον.

— Ὄχι, εἶπε σηκωθείς· ὄχι ἐδῶ. Ταλαίπωρον πλάσμα! δὲν θὰ σοῦ λείψουν τὰ δάκρυα· καὶ ὁ καλλιτέχνης ἐσπόγγιζε τὰ δάκρυά του, τὰ ὁποῖα ἔτρεχον ἀφθόνως· λαβὼν δὲ βάρβιτον κατέβη εἰς τὸν κῆπον καὶ ὑπῆγεν εἰς ἀπομεμακρυσμένην σκιάδα· ἐκεῖ ἐν μέσῳ τῆς γαληνιαίας νυκτός, κάτω ἀπὸ τὸν ἔναστρον οὐρανόν, βλέπει εἰς τὸν ὁρίζοντα νὰ λάμπῃ ὁ κόλπος τῆς Νεαπόλεως, καὶ τὸν μαῦρον ὄγκον τοῦ Βεζουβίου ἤρχισε τὴν σύνθεσιν.

Ὁ ἄνεμος τῆς νυκτὸς ἔφερε τοὺς θρήνους τῆς Μαρίας ἕως εἰς τὸ μέρος, ὅπου ὁ Περγολέσης φλογερὰν ἔχων τὴν κεφαλὴν ἐν μέσῳ τῆς νυκτερινῆς δρόσου, ἔκαμνε καὶ αὐτὸς τὴν βάρβιτόν του νὰ θρηνῇ. . .

Ἅμα ἐτελείωσε τὴν πρώτην στροφὴν τοῦ ὕμνου, τὸν ἔψαλε μὲ δυνατὴν φωνήν, διὰ νὰ αἰσθανθῇ μόνης του ποίαν ἐντύπωσιν θὰ ἐπροξένει τὸ ἔργον του· τὸν ὕμνον ἤκουσαν οἱ γείτονες, οἱ ὁποῖοι εἶχον ἤδη μάθῃ τὸν θάνατον τῆς μικρᾶς κόρης, ἀκούοντες δὲ τὸ ᾆσμα ἐκεῖνο τὸ τόσον ὡραῖον, ἐνόμισαν ὅτι ἔψαλλον οἱ ἄγγελοι ἐλθόντες νὰ λάβουν τὴν ψυχὴν τοῦ κορασίου.

Περὶ τὸ μεσονύκτιον ὁ Περγολέσης ἠναγκάσθη νὰ παύσῃ· τὸν εἶχε καταλάβῃ τὸ ψῦχος· αἱ χεῖρές του ἔτρεμον καὶ δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ παίξῃ τὴν βάρβιτον.

— Θὰ τὸ τελειώσω αὔριον, εἶπεν.

Καὶ διηυθύνθη πρὸς τὸν οἰκίσκον. Ὅταν ἐπέρασε πρὸ τοῦ δωματίου τῆς νεαρᾶς κόρης ἔκαμε τὸν σταυρόν του καὶ ἐψιθύρισε:

— Δυστυχὴς μητέρα! ταλαίπωρον παιδίον!

Ἀναβὰς εἰς τὸ δωμάτιόν του μόλις ἠδυνήθη νὰ γράψῃ εἰς τὸ χαρτίον τὴν μελῳδίαν, τὴν ὁποίαν εἶχε συνθέσει· ῥῖγος κατέλαβεν ὅλον τὸ σῶμά του· μόλις λοιπὸν ἐτελείωσε τὴν ἐργασίαν του ἐκείνην, ἐπλάγιασεν.

— Εἶνε ἀπὸ τὴν συγκίνησιν καὶ ἀπὸ τὸν κόπον, ἐψιθύρισεν . . . Ἡ ἐξαδέλφη μου θὰ μὲ συγχωρήσῃ ὅτι δὲν καταβαίνω κάτω . . . καὶ ἔπειτα πρὸς τί αἱ παρηγορίαις . . .

Καὶ ἀπεκοιμήθη ψιθυρίζων:

Στέκονταν 'ς τὸ σταυρὸ σιμὰ ἡ λυπημένη μάνα.

Γ'

Τρεῖς ἡμέρας ἀφ' ὅτου εἶχε ταφῇ τὸ κοράσιον τῆς Μαρίας, ἐσκάπτετο καὶ ὁ τάφος τοῦ Περγολέση. Ἐπῆρε σφοδρὸν κρύωμα ἐν ᾧ εἰργάζετο κάτω ὑπὸ τὴν σκιάδα, ἔπαθε πλευρίτιδα ὁμοίαν μὲ ἐκείνην, τὴν ὁποίαν εἶχε πάθῃ πρὸ εἴκοσιν ἐτῶν, καὶ ἀπέθανεν ἐργαζόμενος εἰς τὸ ἔργον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον τῷ εἶχεν ἐμπνεύσῃ ὁ θάνατος . . .

Ἀλλὰ τὸ ἔργον του ἔζησε . . . τὸ ἔψαλαν μετὰ μίαν ἑβδομάδα εἰς τὴν Ῥώμην καὶ ὅλοι τὸ ἐθαύμασαν· ζῇ ἀκόμη, καὶ κατέστησεν ἀθάνατον τὸ ὄνομα τοῦ μελοποιοῦ του.

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἐξ ἐπιστολῆς ἀμελεστάτου υἱοῦ πρὸς τὸν πατέρα του:
«Ἀγαπητέ μοι πάτερ,
Ἔδωκα χθὲς τὰς ἐξετάσεις μου. Τόσον δὲ εὐχαριστήθησαν οἱ καθηγηταί, ὥστε μὲ παρεκάλεσαν νὰ τὰς ἐπαναλάβω τὸν Σεπτέμβριον.»

Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ Ἀνδρεοῦ Ἑλλάνος

* *
*

Εἰς τὸ μάθημα τῆς Γεωγραφίας.
Διδάσκ. Ἰωάννη, ποία εἶναι ἡ πρωτεύουσα τῆς Γαλλίας;

Ὁ Ἰωάννης σιωπᾷ. Ὁ διδάσκαλος τὸν ἐρωτᾷ καὶ ἐκ δευτέρου καὶ ἐκ τρίτου χωρὶς νὰ λάβῃ ἀπάντησιν, τέλος ἐξαλλος γενόμενος ἐξ ὀργῆς, στραφεὶς πρὸς τοὺς ἄλλους μαθητὰς λέγει:

— Εἶνε ζῷον! νὰ μὴ ξεύρῃ τὴν πρωτεύουσαν τῆς Γαλλίας! . . .

Ὁ Ἰωάννης τότε ὡς νὰ ἐνθυμήθη τάχα:

— Ἀ! μάλιστα· ζῷον εἶνε πρωτεύουσα τῆς Γαλλίας· τὴν εἴξευρα ἀλλὰ τὴν εἶχα λησμονήσῃ.

Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Παρθενικῆς Καρδίας.